

FRÉTTABLAÐIÐ

143. TÖLUBLAÐ 22. ÁRGANGUR

frettabladid.is

FÖSTUDAGUR 15. JÚLÍ 2022

Íslenska landsliðið gerði jafntefli við það ítalska í fjörugum leik í Manchester í gær. Framtíð liðsins á Evrópumótinu mun því ráðast í erfiðum leik við Frakka á mánudag. SJÁ SÍÐU 16 FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Einkaaðilar geti selt orku fyrir rafbíla

Ráðherra telur mikilvægt vegna orkuskiptanna að stakir aðilar geti selt hleðslu á rafbíla án sérstaks orkusöluleyfis. Samtök ferðaþjónustunnar myndu fagna slíku skrefi, aukin þjónusta myndi styrkja innviðaupbyggingu.

bth@frettabladid.is

UMHVERFISMÁL Rafvæðing bílaflotans hér á landi kallar á nýjar lausnir í sölu á rafmagn, að mati umhverfis- og orkumálaráðherra, Guðlaugs Þórs Þórðarsonar.

Guðlaugur Þór nefnir fordæmi frá Finnlandi um að þar bjóði ýmsir aðilar í ferðaþjónustu rafmagn til sölu án þess að gefið sé út sérstakt orkusöluleyfi til þeirra.

„Þessi heimild er til staðar hér heima og í stuttu máli geta því allir selt rafmagn. Gott dæmi um þetta

í framkvæmd væri þá að veitinga- hús eða aðili í bændagistingu gæti boðið upp á einfalda tengingu gegn föstu gjaldi fyrir sína viðskiptavinum án þess að fjárfesta í dýrum búnaði,“ segir Guðlaugur Þór.

Tregða hefur verið hjá bílaleigum til að fjárfesta í miklum mæli í rafbílum. Það hamla gegn umhverfisúrbótum ef stór fyrirtæki keyra á bensíni og dísilolíu. Sú skýring hefur verið gefin að aðgengi að rafmagn sé of stopult til að notendur treysti sér til að stíga skrefið til fulls á ferðalögum um landið.

Jóhannes Þór skúlason, framkvæmdastjóri Samtaka ferðaþjónustunnar, segist jákvæður gagnvart hugmyndum ráðherra í þessum efnum.

„Mér list mjög vel á þetta. Það myndi hjálpa innviðaupbyggingu hér á ferðalögum á rafmagnsbílum og tengiltvinnbílum ef hver

Aðili í bændagistingu gæti boðið upp á einfalda tengingu gegn föstu gjaldi fyrir sína viðskiptavinum án þess að fjárfesta í dýrum búnaði.

Guðlaugur Þór Þórðarson, umhverfisráðherra

sem er gæti selt rafmagn. Til dæmis veitingastaðir, gistiheimili, hótél, afþreyingaraðilar þar sem fólk stoppar á ferðum sínum,“ segir Jóhannes Þór.

Orkuskiptin kalla á nýja hugsun og nýjar lausnir, að mati Jóhannesar Þórs.

„Þetta myndi auðvelda uppbyggingu og gæti líka orðið aukatekju- lind fyrir viðkomandi aðila, gæti orðið aðdráttarafl bæði fyrir fólk og fyrirtæki,“ segir Jóhannes Þór. Það verði svo að koma á daginn að hve miklu leyti svona skref myndi styðja við innviðaupbyggingu hér á landi.

Hugmyndir eru um app fyrir notendur, ef sú stund rennur upp að öikumenn rafbíla geti keypt sér rafmagn viðs vegar um landið.

Sjá nánar síðu fjögur í rafbíla- blaði sem fylgir Fréttablaðinu í dag. ■

Hótelskipin fá skattalegt forskot

FERÐAÞJÓNUSTA Hóteleigendur á Íslandi telja óeðlilegt að á meðan þeir borgi alla skatta og skyldur til ríkissjóðs liggi erlend hótelskip í fárra metra fjarlægð við hafnir um allt land og þurfi vart að greiða nokkur gjöld til samfélagsins.

Kristófer Oliverson, forstjóri CenterHotels

Kristófer Oliverson, formaður FHG, segir sveitarfélög sjá sér akk í komum skipa, enda sjóðir hafnar- sjóðs í húfi og fyrir vikið sé víða um land varið miklu skattfé til að byggja upp aðstöðu. „En þetta er ójafn leikur, segir hann. SJÁ SÍÐU 6

Eclipse Cross PHEV 4x4

Förum saman út í bláinn!

Eclipse Cross PHEV getur **dregið 1.5 tonn**, er með lykklalausú aðgengi, hraðastilli, hita í stýri, bakkmyndavél, þreytuviðvörðun, akreinavara o.fl. Verð frá **6.390.000 kr.**

H Hekla Laugavegi 174, 105 Rvk. www.hekla.is

Fálkaorðuhafinn Helgi Björnsson.
FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

Helgi í streymi frá Reykjavíkurtjörn

gar@frettabladid.is

TÓNLIST Helgi Björnsson og Reiðmenn vindanna ásamt úrvali gesta verða með tónleika við Tjörnina í Reykjavík um verslunarmannahelgina og verður hægt að fylgjast með þeim í beinu streymi.

Fram kemur í tilkynningu að verið sé að endurtaka leikinn frá því um verslunarmannahelgina í fyrra. „Okkur langar að gera þetta aftur, einfaldlega vegna þess að það er margt fólk sem hefur gaman af því að geta fengið okkur til sín, hvar sem það er stött á landinu eða úti í heimi,“ er haft eftir Helga Björnsyni í tilkynningu um viðburðinn.

Tónleikarnir verða laugardagskvöldið 30. júlí og hefjast klukkan 21.00. ■

Góð stemning á EM-torginu

Mikill fjöldi var samankominn á EM-torginu í gær til að fylgjast með leik Íslands og Ítalíu. Stemningin var gríðarlega góð sem og veðrið. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Blautklútametið nærri því slegið

ser@frettabladid.is

UMHVERFISMÁL Vafasamt met var því sem næst slegið í vikunni þegar 934 blautklútar fundust í fjörunni í Bakkavík á Seltjarnarnesi, en starfsmenn Umhverfisstofnunar vakta hana sérstaklega til að meta útbreiðslu mengunar af þessu tagi.

Að því er fram kemur á vef stofnunarinnar hefur það aðeins einu sinni gerst áður að fleiri blautklútar hafi fundist á þessum afmarkaða reit frá því vöktunin hófst fyrir þremur árum, en þá reyndust þeir vera 977.

Vöktunin í fjörunni í Bakkavík felur í sér að tina allt rusl á 100 metra kafla, fjórum sinnum á ári. Auk blautklúta og annars úrgangs sem berst með skólpi í sjóinn, svo sem eyrnapiнна og dömubinda, finnst þar mest af ýmiss konar plasthlutum. ■

Ráðherra hafði ekkert samráð

sbt@frettabladid.is

HEILBRIGÐISMÁL Willum Þór Þórsson heilbrigðisráðherra hafði ekki samráð við Félag íslenskra hjúkrunarfræðinga þegar tilkynnt var um áform um að hækka hámarksaldur heilbrigðisstarfsmanna úr 70 í 75 ár.

„Ég var bara að heyra um þetta í fyrsta skiptið í fréttum, eins og oft hefur verið,“ segir Guðbjörg Pálsdóttir formaður félagsins.

Guðbjörg segist ekki vera búin að kynna sér frumvarpsdrögin að fullu en segir kosti og galla vera í þeim. „Þetta getur þýtt tækifæri fyrir mjög marga og við þurfum að vera með það alveg á hreinu að þetta má á engan hátt skerða tækifæri þeirra sem fyrir eru,“ segir Guðbjörg. ■

Nánnar á [frettabladid.is](#)

Heilsusamlegt að hristast um Vestfirðina á dráttarvél

Æskufélagar sem fengu dráttarvélabakteríu er þeir voru við sveitastörf í Húnavatnssýslu aka nú á nærri sextíu ára gömlum traktorum sínum umhverfis Vestfjarðakjálkann til að styrkja forvarnarverkefni gegn einelti.

gar@frettabladid.is

FÓLK „Ég held að titringurinn í þessu sé bara heilsusamlegur,“ segir Grétar Gústavsson bifvélavirki sem ásamt félaga sínum Karli G. Friðrikssyni, framkvæmdastjóra Nýsköpunarmiðstöðvar, ekur nú á traktor í kring um Vestfjarðakjálkann til að safna fé fyrir Barnaheill og ber sig vel.

Grétar og Karl lögðu upp frá Staðarskála á miðvikudag. Fyrstu nóttina gistu þeir í Hólmavík þar sem þeir segjast hafa notið gestrisni heimamanna. Í gær héldu þeir yfir Steingrímsfjarðarheiði og að bænum Hamri á Langadalströnd. Ætlunin er síðan að lengja dagleiðirnar og ljúka hringferðinni miðvikudaginn 20. júlí.

Þeir Grétar og Karl voru báðir í sveit sem litlir drengir á bænum Valdarási í Fitjárdal inn af Víðidal. Þangað kom Grétar fyrst fimm ára gamall árið 1958 og Karl tveimur sumrum síðar. „Á hátíðarstundu teljum við okkur báðir vera Húnvetninga,“ segir Karl.

Árið 1963 þegar Grétar var tíu ára og Karl átta ára keypti bóndinn á bænum, Axel Guðmundsson, spánýja dráttarvél. „Hann kunni aldrei að keyra og ég stjórnaði þessu fyrir hann,“ segir Grétar.

„Það var eins og Rolls Royce væri kominn í hlaðið og við byrjuðum bæði að vinna og leika okkur á þessari vél,“ segir Karl um nýja traktorinn. „Eins og Grétar segir þá var Axel ekki með bilpróf og lærði

Karl G. Friðriksson og Grétar Gústavsson bæta nú Vestfjarðakjálkanum við hringveginn sem þeir fóru 2015. MYND/MARGRÉT ÞYRÍ SIGURDARDÓTTIR

Þegar Axel kom til kaupfélagsstjórans og vildi kaupa sér dráttarvél var hann spurður hvers konar dráttarvél hann vildi. Ég vil fá þá dýrustu, svaraði Axel þá,“ rifjar Karl upp.

Báðir fara þeir Grétar og Karl nú um á sams konar traktorum og Axel bóndi á Valdarási keypti fyrir tæpum sextíu árum og varð þess valdandi að þeirra sögn að þeir fengu ólæknandi dráttarvélabakteríu. Um er að ræða Massey Ferguson 35X og eru báðir gripirnir einkar glæsilegir.

Sem fyrr segir eru Grétar og Karl ekki aðeins að hristast um Vestfjarðakjálkann sér til skemmtunar og heilsubótar heldur eru þeir líka að safna áheitu og safna fé fyrir Barnaheill og er það sérstaklega fyrir forvarnarverkefni sem varðar einelti og heitir Vinátta. Hægt er að kynna sér málið á heimasíðu Barnaheilla. ■

Karl G. Friðriksson

aldrei að keyra dráttarvél þannig að hann fékk okkur til að skutla sér milli bæja.“

Að sögn Karls hafði Axel bóndi

AYJA - K129

3ja sæta, 2ja sæta og stóll.
Margir litir af áklæði eða leðri.

Komið og skoðið úrvalið

NÝFORM

HÚSGAGNAVERSLUN

Strandgötu 24 | 220 Hafnarfjörður | Sími 565 4100 | [nyform.is](#)

NÝR LAND ROVER DISCOVERY

GERIR HVERJA FERÐ AÐ ÆVINTÝRI

ABOVE & BEYOND

Bíll á mynd R-Dynamic HSE

FJÖLHÆFASTI SJÖ SÆTA JEPPINN Á MARKAÐNUM

Við kynnum nýja árgerð þar sem búið er að nostra við smáatriðin og færa þennan fágaða og fjölhæfa sjö sæta jeppa enn nær fullkomnun.

LAND ROVER DISCOVERY D250 SE. Verð: 15.690.000 kr.
TIL AFGREIÐSLU STRAX

LAND ROVER
HESTHÁLSI 6-8, 110 REYKJAVÍK
SÍMI: 525 6500

Hafna ásökunum Icelandair um slys

kristinnhaukur@frettabladid.is

DÓMSMÁL Kanadíska viðhaldsfyrirtækið Kelowna Flightcraft hafnar ásökunum Icelandair vegna slyss sumarið 2020 og hefur stefnt þriðja fyrirtækinu vegna málsins, Landing Gear Technologies, LGT.

Boeing 757-þota Icelandair var að koma frá Berlín þegar hjólábúnaður brotnaði í lendingu. 166 voru um borð en engin slys urðu á fólki.

Icelandair stefndi Kelowna, sem sinnti viðhaldi, í febrúar síðastliðnum. Krefst flugfélagið skaðabóta vegna skemmda á þotunni og glataðra tekna. Rannsókn leiddi í ljós að ró hefði verið of stór og dottið af.

Krafa Kelowna er byggð á því að LGT hafi farið yfir hjólábúnaðinn áður en Kelowna sinnti viðhaldi. LGT hafi fest róna og beri ábyrgð á slysinu.

LGT hefur tæplega tvo mánuði til að svara kærinni. ■

Tekjurnar hækka um átta prósent

ser@frettabladid.is

KJARAMÁL Heildartekjur einstaklinga á Íslandi voru um 7,7 milljónir króna að meðaltali árið 2021 eða um 640 þúsund krónur á mánuði, að því er fram kemur í nýrri samantekt Hagstofunnar. Það er rúm átta prósent hækkan frá fyrra ári.

Við samanburð á heildartekjum eftir aldurshópum sést að heildartekjur voru að meðaltali hæstar í aldurshópnum 45 til 59 ára eða rúmlega tíu milljónir króna árið 2021.

Á sama tíma voru meðalheildartekjur einstaklinga á aldrinum 25 til 64 ára 8,8 milljónir króna og hjá 67 ára og eldri rúmar sjö milljónir króna.

Heildartekjur voru lægstar í yngstu aldurshópnum sem má meðal annars skýra af minni atvinnuþátttöku vegna náms. ■

Skólameistarar í hár saman vegna styttingar

bth@frettabladid.is

MENNTUN Ársæll Guðmundsson, skólameistari Borgarholtsskóla og formaður nefndar sem vann fyrir nokkrum árum að breytingum á námstíma framhaldsskólanna, segir Karl Frimannsson, nýjan skólameistara MA, hjakka í gömlu fari.

Karl lýsti þeirri skoðun sinni í Fréttablaðinu í gær að endurskoðun þyrfti að fara fram eftir styttingu námstíma til stúdentsprófs þar sem horfa ætti á álagsdreifingu allra þeirra þrettán ára sem það tekur nú að ná stúdentsprófi. Mörg dæmi væru um að framhaldsskælingar

ættu erfitt með að sinna náminu vel samhliða félagsstörfum og áhugamálum, eins og þó hefur verið álitinn mikilvægur hluti framhaldsskólaáranna.

Ársæll segir fjarstæðu að kerfisbreytingin hafi valdið ofurálagi í framhaldsskólum. Ef svo sé hafi skólum ekki gengið nógu vel að aðlaga sig nútímanum.

Tækni hafi fleygt fram og bylting orðið í upplýsingaöflun. Ef álagið sé gríðarlegt sé skýringin að engu hafi verið breytt innan viðkomandi skóla.

„Það náttúrliga gengur ekki ef skólarnir hafa ekki breytt starfs-

Karl Frimannsson, MA

Ársæll Guðmundsson, Borgarholts-skóla

háttum sínum í takti við nýja tíma,” segir Ársæll.

„Ísland var orðið eina landið í vestrænum heimi þar sem nem-

endur fengu inngöngu tvítugir í háskóla – oftast voru þeir átján ára,” bætir hann við um stöðuna þegar skrefið var stigið árið 2016.

Ársæll telur heppilegra að ræða hvort samræmd próf verði færð fram um eitt ár, tekin í lok níunda bekkjar.

Námsárangur réði hvort nemendur myndu sleppa 10. bekknum. Áætla mætti að um 20 prósent nemenda myndu færast upp. Þeir sem eftir yrðu fengu mun betri þjónustu af hálfu kerfisins.

„En að hjakka í gamla farinu eins og Karl Frimannsson, það er eldgömul umræða.“ ■

Stjórn klofnaði í aðdraganda fundar

Þrír nýir stjórnarmenn tóku sæti í stjórn Festi á hluthafafundi félagsins í gær. Guðjón Reynisson hélt velli sem stjórnarformaður eftir að hann og Margrét Guðmundsdóttir klufu sig frá sitjandi stjórn og háðu sína eigin kosningabaráttu.

ggunnars@frettabladid.is

VIÐSKIPTI Það var spennuþrungio andrúmsloft á fjölmönnum hluthafafundi í höfuðstöðvum Festi í gær. Til fundarins var boðað eftir að stjórn félagsins varð uppvis að því að greina ranglega frá tildrögum starfsloka Eggerts Þórs Kristóferssonar, forstjóra félagsins, til Kauphallarinnar.

Lyktir stjórnarkjörsins urðu þær að Guðjón Reynisson, sem var formaður stjórnar, og Margrét Guðmundsdóttir, sem var varaformaður stjórnar, halda sætum sínum í stjórninni.

Ný inn komu þau Magnús Júlíusson, aðstoðarmaður Áslaugar Örne Sigurbjörnsdóttur, háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra og stofnandi Íslenskrar orkumiðlunar, Sigurlína Ingvarsdóttir, fjárfestir og fyrrverandi stjórnandi hjá EA Sports, og Hjörleifur Pálsson, stjórnarformaður Sýnar.

Ný stjórn kom saman að loknum hluthafafundi þar sem ákveðið var að Guðjón yrði áfram stjórnarformaður. Sigurlína Ingvarsdóttir er nýr varaformaður.

Guðjón segist ekki hafa skynjað ágreining á fundi nýrrar stjórnar um þessa verkaskiptingu. Aðspurður sagðist hann jafnframt ekki líta svo á að hluthafar hafi verið að lýsa yfir

Spennuþrungio andrúmsloft var á fjölmönnum hluthafafundi smásölurísans Festi í gær sem haldinn var í höfuðstöðvum félagsins. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

vantrausti á störf fyrri stjórnar með þessari niðurstöðu. Þetta hafi verið rökrétt niðurstaða sem sé til þess fallin að skapa ró og lægja öldur.

„Stuðningur við okkur fimm sem nú skipum stjórnina er afdráttarlaus. Það er það sem mestu máli skiptir. Nú þurfum við að einbeita okkur að því að horfa fram á veginn og einblína á framtíð félagsins,” sagði Guðjón að fundi loknum.

Björgólfur Jóhannsson, fyrrverandi formaður Samtaka atvinnulífsins, var einn þeirra sem buðu sig fram í stjórn Festi en höfðu ekki erindi sem erfiði.

Hann segir þessa niðurstöðu í raun ekki koma á óvart. „Það er aldrei gott að þurfa að boða til hluthafafundar undir þessum formerkjum.

Tildrögin segja sína sögu. Auðvitað vonast maður alltaf til að ná kjöri þegar maður býður sig fram en nú er alla vega kominn niðurstaða,” segir Björgólfur.

Samkvæmt heimildum Fréttablaðsins háðu þau Margrét og Guðjón harða kosningabaráttu í aðdraganda hluthafafundarins enda hafi þau metið stöðu sína mjög veika í kjölfar umdeilda ákvarðana og óánægju með þær innan hluthafahópsins.

Með því virðist þeim hafa tekist að treysta stöðu sína og halda velli, með fulltingi nokkurra lífeyrissjóða sem fara með stóra eignarhluti í félaginu.

Sömu heimildir herma að það hafi komið mörgum á óvart að þau

Samkvæmt heimildum Fréttablaðsins háðu þau Margrét og Guðjón harða kosningabaráttu í aðdraganda hluthafafundarins enda hafi þau metið stöðu sína mjög veika.

Guðjón og Margrét hafi ákveðið að aðgreina sig frá öðrum stjórnarmönnum og treysta frekar sína persónulegu stöðu. Fyrri stjórn hafi því í raun klofnað áður en hluthafar fengu til atkvæða.

Meðal fyrstu verka nýrrar stjórnar verður að klára árshlutauppgjör seinna í mánuðinum og koma sér saman um stefnu.

Í framhaldinu verður svo gengið frá ráðningu nýs forstjóra í stað Eggerts Þórs Kristóferssonar sem hættir formlega störfum um mánadagmótin.

Ekki er talið óhugsandi að Eggert hafi hug á að halda áfram sem forstjóri undir nýrri stjórn. Hvort áhugi sé fyrir því innan stjórnarinnar er aftur á móti óljóst. ■

SUMAR
LEIKUR

Fjarðarkaupa

TAKTU ÞÁTT Í VERSLUN FJARÐARKAUPA

FK

FJARÐARKAUP

einstök
verslun

Meira grill og góðgæti

HAGKAUP

Tilboð gilda út 17. júlí

30%
feitur

Grill hamborgarinn
2 x 130 g

899

kr/pk

15%
afsláttur

Kryddaður butterfly
kjúklíngur

Verð áður 1.799

1.529

kr/kg

15%
afsláttur

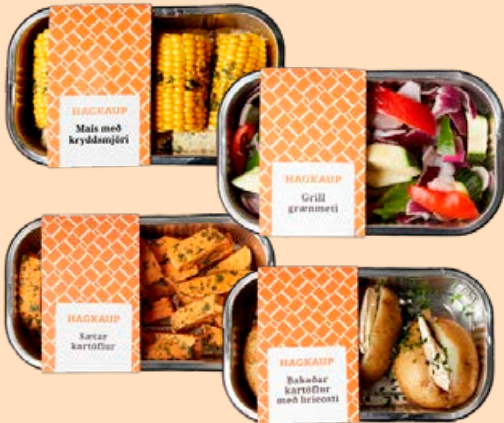

Grísafíle
í piparblöndu

Verð áður 2.499

2.124

kr/kg

Hagkaups meðlæti
tilbúið beint á grillið

Verð frá

699

kr/stk

Ficcaci ferskar
ólífur frá Ítalíu

399

kr/pk

Sweet Baby Ray's
BBQ sósur

verð frá

459

kr/stk

Þingmenn Fimmstjörnuhreyfingarinnar mættu ekki í atkvæðagreiðsluna.

FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Hriktir í stoðum Ítaliustjórnar

thorgrimur@frettabladid.is

ITALÍA Framtíð ríkisstjórnar Ítalíu, sem leidd er af Mario Draghi, er í óvissu eftir að Fimmstjörnuhreyfingin, sem er annar stærsti flokkurinn á ítalska þinginu, sniðgekk atkvæðagreiðslu sem talin var jafngilda trauststillögu á Draghi. Stjórnin vann atkvæðagreiðsluna þó með 172 atkvæðum gegn 39. Um var að ræða atkvæðagreiðslu um framfærsluadstöð.

Í kjölfar reyndi Draghi að segja af sér embætti sem forsætisráðherra, en Sergio Mattarella, forseti lýðveldisins, neitaði að taka uppsögnina gilda. Þess í stað kallaði hann eftir að Draghi myndi ávarpa þingið og upplýsa um stöðu mála.

Draghi var skipaður forsætisráðherra þverpólitískrar stjórnar með aðkomu flestra stærstu flokka á í febrúar 2021. Fyrir atkvæðagreiðsluna hafði Draghi lýst yfir að stjórnin gæti ekki haldið áfram án Fimmstjörnuhreyfingarinnar.

Það kemur í hlut forseta að leysa úr málinu. Ef ekki tekst að mynda nýja stjórn neyðist hann til að leysa upp þing og kalla til kosninga. Nú er áætlað að næstu kosningar verði haldnar á næsta ári. ■

Fleiri konur en karlar í nefndum

erlamaria@frettabladid.is

STJÓRNSÝSLA Hlutfall kvenna í nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum ráðuneytanna var 51 prósent á síðasta ári, en þetta er þriðja árið í röð sem konur eru fleiri en karlar. Þetta kemur fram í nýrri skýrslu Jafnréttisstofu um nefndir, ráð, og stjórnir á vegum ráðuneytanna á árinu 2021.

Þá eru 72 prósent starfandi nefnda rétt skipuð, en þeim fækkar um tvö prósent frá fyrra ári. Þetta er í fyrsta sinn sem hlutfallið lækkar milli ára, allt frá því lög um skipan nefnda tóku gildi árið 2008. ■

Hótelskipin fá forskot vegna skatts

Hóteleigendur á Íslandi telja óeðlilegt að á meðan þeir borgi alla skatta og skyldur til ríkissjóðs liggi erlend hótelskip í fjarra metra fjarlægð við hafnir um allt land og þurfi vart að greiða nokkur gjöld til samfélagsins.

ser@frettabladid.is

FERÐAÞJÓNUSTA Von er á fyrstu gestum á nýtt og glæsilegt Hótel Reykjavík Saga við Lækjargötu á sunnudag, en bygging þess hefur staðið yfir síðustu fjögur ár, með hléum, vegna heimsfaraldursins.

Þar með bætast við 129 herbergi í hótulgistingu á landinu, eftir að allar hótulbyggingarnar á Lækjargötureitnum verða komnar í stand, en hótulherbergjum hefur fjölgað stórlega á síðustu árum, einkum og sér í lagi fyrir faraldurinn.

Nú eru um 11.500 hótulbergi á Íslandi, en þeim fjölgaði um meira en 152 prósent á árabílinu frá 2010 til 2019, einkum vegna fjölgunar erlendra ferðamanna sem voru á þessum tíma um 90 prósent af þeim sem dvöldu á umræddum hótelum – og sú saga er nú að endurtaka sig eftir pestartímann.

En þótt hótelum fjölgi, jafnt fyrir og eftir heimsfaraldurinn, segja hótuleigendurnir sjálfir að keppnisreglurnar á markaðnum séu harla ósanngjarnar. Hingað hafi erlend hótelskip komið í röðum á síðustu árum til að mæta skorti á gistiþjónustu, en eigendur þeirra komist hjá nær öllum opinberum álögum þótt þau séu í beinni samkeppni við hótulin á landi.

Kristófer Oliverson, formaður Félags fyrirtækja í hótul- og gistiþjónustu, segir sveitarfélögin sjá sér akk í komum hótelskipanna, enda sjóðir hafnarsjóðs í húfi og fyrir vikið sé víða um land varið miklu skattfé til að byggja upp aðstöðu fyrir þau. „En þetta er ójafn leikur, segir hann og Jóhannes Þór Skúlason, framkvæmdastjóri Samtaka ferðaþjónustunnar, tekur undir það, gagnrýnin sé eðlileg, enda eigi samkeppnisgrundvöllurinn í greininni að vera sem jafnastur.

En það er hann ekki ef að er gáð. Hótelrekendur greiða gistináttaskatt, áfengisskatt, virðisaukaskatt, tryggingagjöld, fasteignagjöld og staðgreiðslu af launum starfsmanna til ríkis og sveitarfélaga, en hótelskipin aðeins hófleg hafnargjöld og komugjald sem nemur 185 króna eingreiðslu á hvern farþega.

„Það renna tvær milljónir af hverju meðalhótelherbergi í Reykjavík til hins opinbera á ári, hálf

Nýtt og glæsilegt Hótel Reykjavík Saga við Lækjargötu tekur á móti fyrstu gestum á sunnudag, en þar verða 129 herbergi þegar smíði og endursmíði allra hótulbygginganna á Lækjargötureitnum lýkur á næstu mánuðum.

FRÉTTABLAÐIÐ/
VALLI

„Það renna tvær milljónir af hverju meðalhótelherbergi í Reykjavík til hins opinbera á ári.

Kristófer Oliverson, formaður FHG

önnur milljón í ríkiskassann og hálf í borgarsjóð,“ bendir Kristófer á, „en keppinautar okkar við hafnarkantinn búa við allt aðrar aðstæður,“ bætir hann við.

„Við höfum horft á sprengingu í framboði Airbnb-íbúða, sem nokkuð hefur sljappað, en núna er næsta bylgja að ríða yfir með hótelskipum,“ segir Kristófer og telur það mikla skammsýni stjórnvalda að gefa þessum aðilum forskot í formi skattleysis. „Það blasir við að þetta

Jóhannes Þór Skúlason, framkvæmdastóri SAF

mun hægja á heilsársuppyggingu hótela, einkum úti á landi.“

„Hótelskipin eru auðvitað allt önnur vara en gisting á landi,“ segir Jóhannes Þór, „en það breytir ekki því að opinberar álögur lenda mjög misjafnlega á seljendum gistingar á landinu. Það verður bara að segjast alveg eins og er.“

Hann bendir jafnframt á að gistináttaþjónusta hér á landi hafi lotið nokkuð öðrum lögmálum en í nágrannalöndunum vegna ónógs framboðs af hótelum frá því sprenging varð í fjölgun ferðamanna til Íslands eftir 2010.

Hérlandis hafi framboð af gistingu í heimahúsum og bústöðum aukist miklu meira en annars staðar, en hún hafi numið 20 prósentum af gistináttaframboði í samburði við fimm prósent í Svíþjóð. „Og það er nú svo að það gilda ekki sömu reglur um álögur og gjaldtöku af þessum ólíku seljendum gistináttaþjónustu hér á landi,“ segir Jóhannes Þór Skúlason. ■

Saka ríkislögreglustjóra og sendiherra um værukærð

kristinnhaukur@frettabladid.is

SAMFÉLAG Bandarísku samtökin ADL, sem berjast gegn fordómum gegn gyðingum, sendu ríkisstjórn Íslands bréf á miðvikudag, þar sem hún var hvött til að beita sér gegn umdeildri vefsíðu sem hýst er á Íslandi.

Í byrjun júlí greindi Fréttablaðið frá því að gyðingar væru ugðandi vegna vefsíðunnar The Mapping Project, þar sem 500 heimilisföng stofnana, skóla og einstaklinga í Massachusetts-fylki eru kortlögð. Meðal annars framhaldsskóli gyðingabarna og samtök fyrir gyðinga með fötlun. Síðan er hýst hjá íslenska fyrirtækinu 1984 sem vísar í yfirlýsingu sína um málfrelsi.

Meðal þeirra sem gagnrýnt hafa síðuna eru Charlie Baker ríkisstjóri, Rachel Rollins ríkissaksóknari og nokkrir þingmenn úr báðum flokkum. Er málið til rannsóknar hjá

Jonathan Greenblatt harmar aðgerðaleyfi Íslendinga.

FRÉTTABLAÐIÐ/
GETTY

ADL hafa sent ríkisstjórninni bréf vegna umdeildrar vefsíðu.

bandarískum lögregluþyrirvöldum.

„Við hörmum þá værukærð sem íslenskir embættismenn hafa sýnt þrátt fyrir ógn við samfélag gyðinga,“ skrifaði Jonathan Greenblatt, forstjóri ADL, í yfirlýsingu. Vísaði hann til þess að hafa haft samband við bæði Ríkislögreglustjóra Íslands og Bergdís Ellertsdóttur, sendiherra Íslands í Bandaríkjunum, en ekki fengið nein merkingarfull viðbrögð. ■

TILKYNNING

Hef hafið störf hjá MIDSTÖÐ SÁLFRÆÐINGA við Reykjavíkurveg 68 (2. hæð), Hafnarfirði.

Ráðgjöf og meðferð við depurð, þunglyndi, kvíða, streitu, áfallastreituröskun, sorg, lágu sjálfsmati og sjálfstrausti.

Upplýsingar og tímapantanir í síma 821 1413.

Erna Sigríður Jóhannsdóttir
sálfræðingur.

DACIA

DACIA JOGGER

ÁREIÐANLEGUR 7 SÆTA BÍLL
Á ÓTRÚLEGU VERÐI

DACIA JOGGER. 7 SÆTA

Verð frá:

3.890.000 KR.

Þessi verklegi fjölskyldubíll boðar algerlega nýja tíma. Í honum er nægt pláss fyrir fólkið þitt og allt sem þið þurfið til að takast á við hversdaginn og svara ævintýrabránni. Komdu og skoðaðu traustan bíl á verði sem ekki hefur sést áður.

ENNEMM / SIA / NM010954

Bílasala Akureyrar
Akureyri
www.bilak.is
461 2533

Bílaverkstæði Austurlands
Egilsstöðum
www.bva.is
470 5070

BL söluumboð
Vestmannaeyjum
481 1313
862 2516

Bílasala Reykjaness
Reykjanesbæ
www.bilasalareykjaness.is
419 1881

BL ehf
Sævarhöfða 2 / 110 Reykjavík
525 8000 / www.bl.is

Burðarþol flugvalla í Evrópu er að bresta

gar@frettabladid.is

FLUGMÁL Miklar seinkanir á farþegaflugi á flugvöllum einkenna nú ferðalög um alla Evrópu. Svo virðist sem vaxtarverkir eftir deyfð Covid-misseranna séu óviðráðanlegir fyrir þanþol flugvalla vítt og breitt um álfuna. Verkföll eins og hjá flugmönnum SAS bæta ekki úr skák.

„Við á Keflavíkurflugvelli höfum vissulega orðið vör við það að einhverjar seinkanir hafa orðið á flugi nú í sumar eins og víða í Evrópu. Þá hafa flugfélög aflýst ferðum í einhverjum tilvikum, meðal annars vegna verkfalls flugmanna hjá SAS,“ segir Guðjón Helgason, upplýsinga-fulltrúi Isavia. „Þetta er þó ekki af sama umfangi og við höfum heyrt af á flugvöllum annar staðar í Evrópu þar sem mannekla hefur meðal annars valdið vandræðum.“

Heathrow-flugvöllur í London hefur nú tilkynnt flugfélögum um takmarkanir á umferð, sumum flugfélögum til mikillar gremju.

Þannig hefur flugfélagið Emirates í Dúbaí sagt að það neiti að gangast undir slíkar takmarkanir með aðeins 36 klukkustunda fyrirvara. Segir Emirates þessar ráðstafanir „algjörlega ósanngjarnar og óásættanlegar“, eins og félagið orðar það í yfirlýsingu.

Takmarkanirnar á Heathrow fela í sér að fjöldi brottfararfarþega má ekki vera meiri en eitt hundrað þúsund farþegar á sólarhring. Fyrr í þessari viku óskuðu stjórnendur flugvallarins eftir því að flugfélögin myndu halda að sér höndum við frekari sölu á farmiðum.

Emirates-flugfélagið segir að Heathrow hafi látið reka á reiðanum og ekkert hafst að og hvorki fjárfest né gert áætlanir.

„Nú, andspænis „heimsenda“-ástandi vegna eigin vanhæfni og aðgerðaleysis velta þeir allri byrðinni – og kostnaði og erfiðleikunum við að takast á við ruglið – yfir á

”

Við hvetjum því farþega, eins og áður, til að mæta um þremur tímum fyrir brottför.

Guðjón Helgason, upplýsinga-fulltrúi Isavia

flugfélög og farþega,“ segir í yfirlýsingu frá Emirates, sem kveður flugvallaryfirvöld hafa hótad þeim sem ekki fari að fyrir mælum sínum málsókn.

Guðjón Helgason segir að vel hafi gengið að ráða í störf á Keflavíkurflugvelli nú í sumar.

„Við höfum ráðið í um 97 prósent stöðugilda og ekki hafa myndast langar biðaðir eins og þær sem hafa valdið vandræðum annars staðar. Sem fyrr eru auðvitað álagstímar á vellinum og umferðin nærri því sem var fyrir Covid-19 faraldurinn. Við hvetjum því farþega, eins og áður, til að mæta um þremur tímum fyrir brottför.“

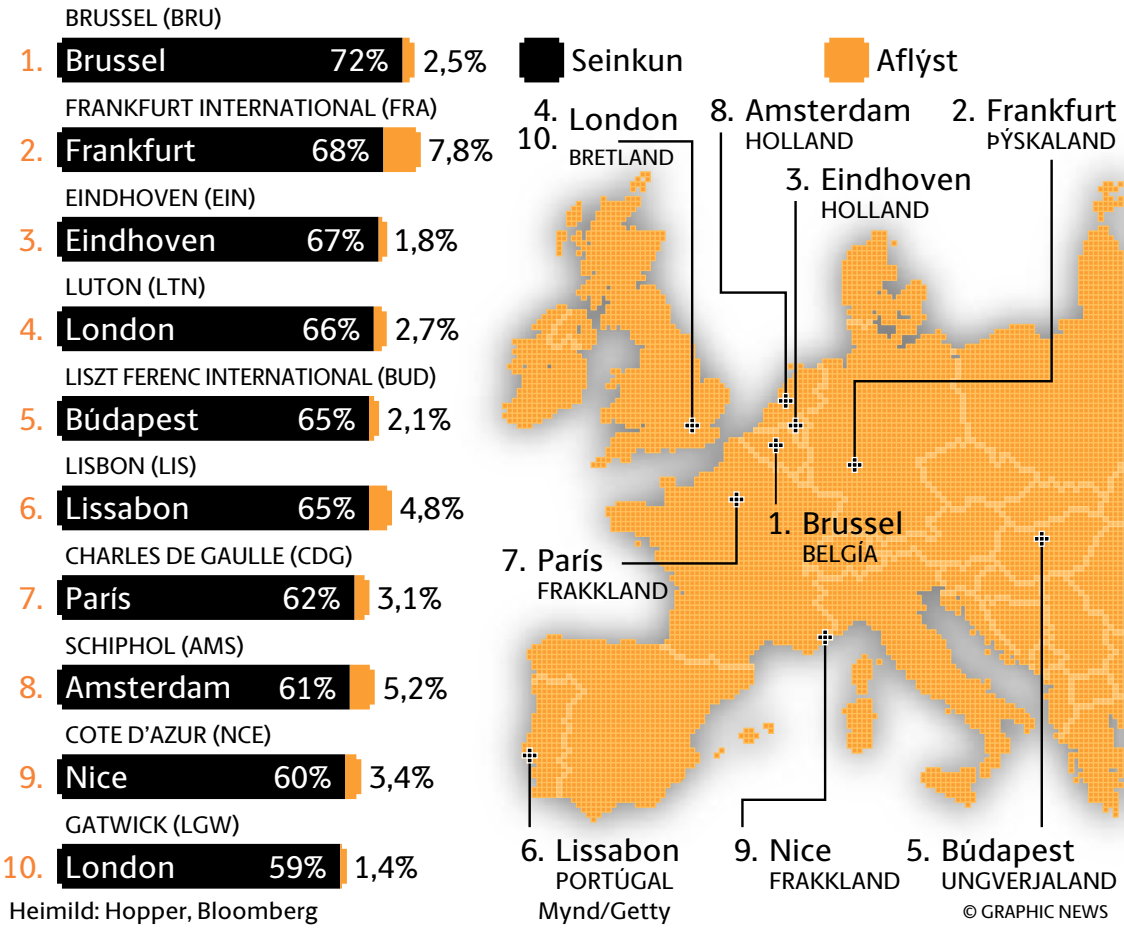
Hér til hliðar sést á hvaða tíu flugvöllum í Evrópu var mest óstundvísi fyrstu tíu dagana í júlí. Eins og sést er Keflavíkurflugvöllur ekki þar á meðal og reyndar enginn flugvöllur á Norðurlöndunum. ■

Truflanir herja á flugvelli í Evrópu

Flugfélög og flugvellar um alla Evrópu halda áfram að berjast við að mæta flóðbylgju eftirspurnar eftir nærri tveggja ára tímabil ferðatakmarkana.

FLUGVELLIR MEÐ VERSTU FRAMMISTÖÐUNA Í STUNDVÍSI. (1.-10. júlí 2022)

Gaf þungunarrofslyf og gæti endað í fangelsi

Justyna Wydrzynska, sem ákærð er fyrir samverknað með því að hafa látið aðra konu í Póllandi hafa þungunarrofspillur, segir það vera fáránlegt ef hún eigi að verða svipt frelsi fyrir að aðstoða konu í neyð.

gar@frettabladid.is

PÓLLAND Pólsk kona sem gefið hafði konu einni þungunarrofspillu hefur verið ákærð og á þriggja ára fangelsi yfir höfði sér.

Að sögn Danmarks Radio hafði hin pólska Justyna Wydrzynska gleymt öllu um það að hafa látið konuna hafa þungunarrofspillur – þar til lögreglan bankaði á dyrnar hjá henni.

Justynu er gefið að sök að hafa brotið gegn nýlegum og afar ströngum lögum um þungarrof. Réttarhöldin yfir henni hafa vakið athygli út fyrir Pólland. Réttad var í málinu í gær.

Verkræðingurinn Justyna Wydrzynska er 47 ára og starfar að sögn Danmarks Radio sem sjálfbóðaliði í pólsku grásrótarsamtökunum Abortion Dream Team. Samtökin aðstoða pólskar konur til að komast til annarra landa þar sem möguleiki er að fá þungunarrof.

„Við fæum á milli 700 og 800 sím-töl í mánuði,“ segir Justyna við Danmarks Radio, sem heimsótti hana til Varsjár. Á árinu 2020 hafi kona

hringt og verið í nauðum og þurft á þungunarrofi að halda.

Að sögn Justynu var konan sem hringdi ólétt eftir ofbeldisfullan eiginmann. Hann hafi sett sig upp á móti þungunarrofi utanlands og hótad að tilkynna konu sína til lögreglunnar. Á þessum tíma var kórónaveiran allsráðandi og konunni hafi liðið eins og fanga á heimilinu þar sem þau voru í einangrun.

Að sögn Justynu hefði umrædd kona við venjulegar aðstæður getað pantað þungunarrofspillur á

vefnum og fengið sendar, en konan hafi verið örvæntingarfull og hótad að vinna sjálfri sér mein ef hún ekki hjálpaði henni. Þess vegna segist Justyna hafi ákveðið að láta hana hafa pillur sem hún átti sjálf.

Ári síðar dúkkaði lögreglan upp hjá Justynu með heimild til húsleitar. Ætlunin var að finna meintan lager af þungunarrofspillum. Lagt var hald á tölvu hennar til að fletta ofan af meintu dreifingarkerfi.

Danmarks Radio segir Justynu hafa skrifað símanúmerið sitt á

umslagið sem hún sendi pillurnar í til konunnar. Þetta umslag sendi eiginmaður konunnar til lögreglunnar. Nú er hún ákærð fyrir að hafa aðstoðað við þungunarrof og fyrir að hafa haft í förum sínum lyf til dreifingar og sölu.

„Það er algjörlega fáránlegt,“ segir Justyna, um þann möguleika að hún missi frelsi sitt vegna þessa máls.

„Þessi manneskja bað mig um hjálp. Hvernig átti ég að geta sagt nei?“ segir Justyna við Danmarks Radio.

”

Sama hversu mjög pólska stjórnin reynir að bregða fyrir okkur fæti þá gefumst við aldrei upp.

Justyna Wydrzynska

Eiginmaður konunnar sem fékk þungunarrofspillurnar frá Justynu mætti ekki í dómshúsið í gær og var því meðferð málsins frestað um sinn. Lögmenn Justynu vonast til að hún sleppi með sex mánaða skil-orðsbundinn fangelsisdóm.

„Jafnvel þótt ég verði send í fangelsi munu aðrir taka við mínu starfi. Sama hversu mjög pólska stjórnin reynir að bregða fyrir okkur fæti þá gefumst við aldrei upp,“ segir Justyna Wydrzynska við Damarks Radio. ■

Smíðaðu meira fyrir minna

20%
AFMÆLISAFSLÁTTUR

Trotec stingsög
PJSS 12-230V
7.740
áður kr. 9.675

Trotec rafhlöðu stingsög
11-20V – 20VOLT 2Ah
13.596
áður kr. 16.995

20%
AFMÆLISAFSLÁTTUR

Trotec hjólsög
PCSS 10-1400W
12.396
áður kr. 15.495

Trotec höggborvél
PDHS 11-20V
Tekur allt að 13mm
breiða bora - 40Nm
12.468
áður kr. 15.585

20%
AFMÆLISAFSLÁTTUR

Gott verð
fyrir alla í
20 ár

2002 – 2022

20%
AFMÆLISAFSLÁTTUR

Trotec rafhlöðu hjólsög
PCSS 10-20V Sagar allt að 48mm
13.596
áður kr. 16.995

LuTool gráðukúttisög
Mótor: 1600W S
núningshraði: 4.800 r/min
Sagarblað: 255mm

35.420
áður kr. 44.275

20%
AFMÆLISAFSLÁTTUR

LuTool borðsög Flip-over
Mótor: 1800W
Snúningshraði: 4.200 r/min
Sagarblað: 254mm
69.995
áður kr. 88.995

Stixpro pallaskrúfur - Meiri gæði lægra verð!

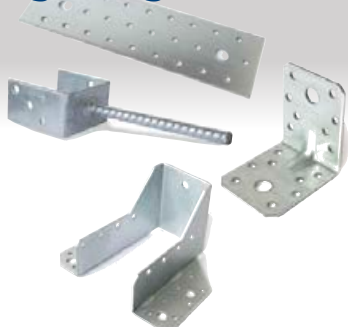

Weber staurasteypa
Þyngd: 15kg
1.195 kr.

5% pallaafsláttur
ef keypt er heilt
bretti.

stixpro

**Domax - allar
festingar fyrir
pallinn og
girðinguna**

Tréskrúfur A4. 4.0x50 200 stk. **1.596** áður kr. 1.995
Tréskrúfur A4. 4.5x50 200 stk. **1.996** áður kr. 2.495
Tréskrúfur A4. 5.0x50 200 stk. **2.500** áður kr. 3.125

20%
AFMÆLISAFSLÁTTUR

SENDUM UM
LAND ALLT!
www.murbudin.is

MÚRBÚÐIN
Gott verð fyrir alla í **20 ár**
2002 – 2022

Mynd James Webb-geimsjónaukans af Kjalarþokunni sem tekin var með innrauðu ljósi og birt þann 12. júlí.
FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Elsta ljós sem mannkyn hefur barið augum

Þorgrímur Kári Snævarr
thorgrimur@frettabladid.is

Nýju myndirnar frá James Webb-geimsjónaukanum sýna ekki aðeins fjarlægustu hluti sem mannkynið hefur barið augum, heldur einnig þá elstu. Frekari rannsóknir með sjónaukanum koma til með að gefa okkur vísbendingar um upphaf alheimsins og um möguleikann á lífvænlegum plánetum.

thorgrimur@frettabladid.is

VÍSINDI „Í dag kynnum við fyrir mannkyninu byltingarkennda nýja sýn á alheiminn úr James Webb-geimsjónaukanum – sjón sem heimsbyggðin hefur aldrei séð fyrr.“ Þetta sagði Bill Nelson, forstjóri Geimferðastofnunar Bandaríkjanna (NASA), við birtingu fyrstu myndanna úr James Webb-geimsjónaukanum (JWST) á mánudaginn. Birting myndanna hefur verið hylt sem „nýtt tímabil í stjörnufræðinni“. „Þessar myndir, þar á meðal dýpsta innrauða sýn á alheiminn sem hefur nokkru sinni verið tekin, sýna okkur hvernig Webb mun hjálpa okkur að finna svör við spurningum sem við höfum ekki einu sinni enn vit á að spyrja; spurningum sem munu hjálpa okkur að skilja betur alheiminn okkar og hlutverk mannkynsins í honum.“

Langtum öflugri en Hubble

James Webb-geimsjónaukinn er hannaður sem arftaki Hubble-geimsjónaukans, sem hefur verið á sporbaug frá árinu 1990, og sjón hans á að vera um hundrað sinnum næmari. Eftir nokkurra ára tafir skaut NASA nýja sjónaukanum loks út í geim á jóladag í fyrra.

Vegna hinnar gríðarlegu vegalengdar sem sjónaukinn sér yfir, er hann jafnframt í raun að rýna aftur í fortíðina. Sjónaukinn nemur ljós frá vetrarbrautum sem eru í milljarða ljósára fjarlægð, og þar sem ljós ferðast aðeins á tilteknum hraða er um að ræða ljós aftur úr grárri forneskju. Vonir standa til þess að hægt verði að taka myndir nánast frá upphafi alheimsins.

Þegar ljósið ferðast yfir svo stjarnfræðilegar vegalengdir lengist bylgjulengd þess smám saman og færist nær innrauðu ljósi. Þetta má skýra með vísan til afstæðis-

James Webb-geimsjónaukans af Stefáns-kvintettinum.
FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

Hitt og þetta um sjónaukann

- Þvermál aðalspegils James Webb-geimsjónaukans er um 6,5 metrar.
- Sjónaukinn vegur um 6.200 kíló. Aðalspegillinn einn og sér vegur 705 kíló og hver hluti hans vegur 20,1 kíló.
- Spegillinn er aðallega gerður úr beryllíni en jafnframt þakinn gullplötum. Gulllagið nemur alls um 48,25 grómmum, sem er svipað og massi golfkúlu.
- Sjónaukinn er á sporbaug um 1,5 milljónir kílómetra frá jörðu.

kenningar Einsteins og útbenslu alheimsins, sem felur í sér að ljósið sem ferðast um rýmið lengist einnig. Þar sem ljósið er orðið innrautt þegar það kemur til jarðarinnar þarf kraftmikinn sjónauka með innrauða linsu til að sjá fyrstu stjörnur og fyrstu vetrarbrautirnar. James Webb-sjónaukinn er einmitt búinn slíkum búnaði.

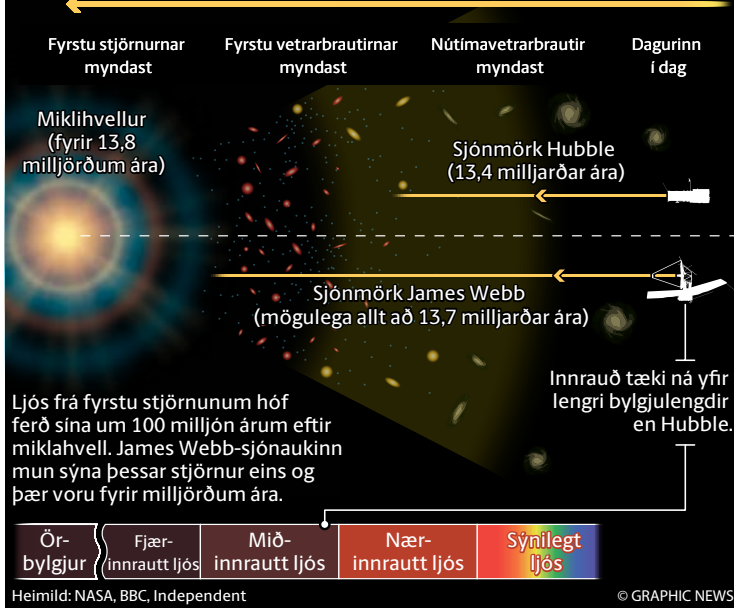
Gætum fundið merki um líf

Á fyrstu myndinni sem birt var úr sjónaukanum sjást þúsundir vetrarbrauta í klasanum SMACS 0723 eins og þær litu út fyrir 4,6 milljörðum ára. Á öðrum myndum má sjá Stefáns-kvintettinn, vetrarbrautaklasa sem mannfólk uppgötvaði fyrst árið 1877, Kjalarþokuna, stjörnuþoku

Hvernig James Webb-geimsjónaukinn horfir aftur í tíma

James Webb-geimsjónaukinn (JWST) getur séð lengra aftur að uppruna alheimsins en nokkur fyrri sjónauki

LITIÐ AFTUR Í TÍMANN

Fyrirheit Webb snúast ekki um það sem við vitum að við munum uppgötva heldur um það sem við skiljum ekki enn eða getum enn ekki meðtekið um alheiminn okkar.

Bill Nelson, forstjóri NASA

með fjölda stjarna sem hver um sig er stærri en sólin, og Suðurhringþokuna, gríðarstórt og stækkandi lag af gasi í kringum deyjandi stjörnu.

Ein merkasta uppgötvunin sem gerð var með þessum fyrstu myndum úr JWST eru af gasrisanum WASP-96b. Um er að ræða fjarreikistjörnu í 1.150 ljósára fjarlægð frá jörðinni, sem er á sporbaug í kringum stjörnu í stjörnumerkinu Föenix. Ljósferillinn frá sólkerfinu sem numinn er í sjónaukanum staðfestir að vatn og ský er að finna

í andrúmslofti plánetunnar. Plánetan er of heit og of nálægt stjörnu sólkerfisins til að vera byggileg, en talið er að sams konar skoðun á öðrum fjarreikistjörnum muni skipta sköpum í leit bæði að byggilegum plánetum og að mögulegu lífi handan jarðarinnar. Ef líf er að finna á öðrum plánetum er talið að hægt verði að greina efnafræðileg merki þess, til dæmis útöndun koltvísýrings eða myndun súrefnis fyrir tilstilli ljóstillifunar.

Auk þess að sýna okkur hluti óendanlega langt í burtu standa vonir til þess að sjónaukinn geti kennt okkur meira um okkar nánasta umhverfi. Talið er að með því að greina halastjörnur og aðra íshluti á endimörkum sólkerfisins okkar kunni að finnast vísbendingar um uppruna lífs á jörðinni.

„Fyrirheit Webb snúast ekki um það sem við vitum að við munum uppgötva,“ sagði Bill Nelson, „heldur um það sem við skiljum ekki enn eða getum enn ekki meðtekið um alheiminn okkar. Við erum á mörkum sannarlega spennandi tíma uppgötvana, uppgötvana hluta sem við höfum aldrei fyrr séð eða ímyndað okkur.“ ■

Skál!

heimkaup

Fullkomin sátt

Guðmundur
Gunnarsson
ggunnars@
frettabladid.is

Maðurinn fyrir norðan veit sínu viti. Það er langbest að sölsa undir sig aflaheimildir í júlí. Helst um miðjan mánuðinn. Þá er þjóðin hvort eð er upptekin á Tenerife eða Tálknafirði og gæti ekki verið meira sama um eitthvert sjávarútvegsraus. Okkar maður er slyngur.

Í júlímánuði skiptir afslátturinn sem við veitum af veiðigjöldum nefnilega engu máli. Athyglin er öll á afslættinum sem við fáum á kokteibarnum. Réttlætiskennindin utan þjónustusvæðis og sólbrúkan, tja, hún kemur ekki af sjálfu sér. Það þarf að hafa auga með henni.

Svo er alltaf eitthvert óveður í framrúðunni. Það er það sem veldur fólki raunverulegum áhyggjum á þessum árstíma. Spilagaldrar útgerðarmanna eiga ekki séns í viðvarandi lægðagang. Ekki í júlí. Þá snýst allt um það hvort ljósmyndirnar við Stuðlagil liggi undir rakaskemmdum. Vegna veðurs.

Eða hvað? Er þetta kannski allt saman einn stór misskilningur? Hjá mér og manningum fyrir norðan? Skiptir tímasetningin einhverju máli í þessum efnum?

Er ekki allt eins hægt að draga þá ályktun að þjóðin sé, eftir allt saman, fullkomlega sátt við fiskveiðistjórnunarkerfið eins og það er? Kerfi sem leiðir til þess að sameiginlegur auður þjóðarinnar safnast á sífelld færri bankareikninga. Finnst okkur það ekki bara fint?

Ég hallast að því. Það er nefnilega ákveðin samfella í þessu öllu saman. Viðbrögðin við kvótabróltinu eru nákvæmlega þau sömu allan ársins hring. Sem er líklega til merkis um fullkomna sátt. Sumar, vetur, vor og haust.

Hvað með það þótt einhver pipi á netinu? Það segir nákvæmlega ekkert til um raunverulegan vilja almennings.

Hinn raunverulegi líkamshiti þjóðarinnar er mældur á fjögurra ára fresti. Þá kemur í ljós hvað okkur raunverulega finnst um stóru málin. Hvað okkur finnst um fólkið sem er í aðstöðu til að hreyfa stýrið.

Ef við leiðum alltaf aftur til valda fólkið sem hefur lýst sig reiðubúið til að henda sér á teinana fyrir kvótaelítuna, ja, þá hlýtur það að þýða að þjóðin sé fullkomlega sátt við kerfið eins og það er. Hvað er þá verið að æsa sig?

Einblínum frekar á eitthvað sem skiptir einhverju máli. Eins og hópmyndina af keimlíku fegurðardrottningunum. Þar erum við í það minnsta að tala um mál sem hreyfir við fólki. Tökum þá umræðu.

Hitt getur bedið þangað til tónninn, sem berst úr kjörklefanum, breytist. ■

■ Halldór

■ Frá degi til dags

ser@frettabladid.is

Skíðafötin

Svo kalt hefur verið víða á golfvöllum á Íslandi á þessu svokallaða hásumri sem nú ríkir á Íslandi, að kylfingar hafa unnvörpum tekið fram skíðafötin sín til að verjast norðanþræsingnum sem farið hefur eins og bylur um teiga og brautir, glompur og flatir. Heyrst hefur meira að segja af allnokkrum leikmönnum, sem dúðuðu sig sem best þeir gátu fyrir meistaramótin í golfklúbbunum í síðustu viku, að ekki eini sinni hafi það dugað, þeim hafi slegið niður og lagst með hor og eyrnabólgu undir sæng með þann eina ásetning í huga að fara aldrei aftur út á völl.

Nýtt sport

Þessar ófarir í helsta heldri-mannasporti landsmanna kalla á plan b. Og þá er ekki bara úr vegi að bregðast við aðstæðum, heldur horfast í augu við raunveruleikann. Golf á Íslandi er nefnilega miklu frekar vetraríþrótt en eitthvert stuttbuxna- og stuttermaspil með hvítan bolta. Miðað við veðurfarið er líklega affarasælla að framleiða bara gervisnjó yfir allar átján brautirnar og leyfa leikmönnum að fara fullgölluðum á göngu-skíðum milli teigs og flata, með ríffil reiddan um öxl og skjóta bara boltanum í holuna í orðsins fyllstu merkingu. ■

Samfélagsleg ábyrgð

Þorgerður Katrín
Gunnarsdóttir
formaður
Viðreisnar

Löksins:

- Forsætisráðherra segist hafa áhyggjur af samþjöppun í íslenskum sjávarútvegi.
- Forsætisráðherra hefur einnig áhyggjur af skorti á samfélagslegri ábyrgð í sjávarútvegi.
- Forsætisráðherra hefur ofan á allt áhyggjur af tilflutningi auðs í sjávarútvegi.

Þetta eru viðbrögð forsætisráðherra eftir kaup Sildarvinnslunnar á Visi í Grindavík.

Þjóðin hefur lengi haft þessar áhyggjur. Hvers vegna hellast þær allt í einu yfir forsætisráðherra nú?

Í viðtölum höfðar forsætisráðherra til samfélagslegrar ábyrgðar sjávarútvegsins. Ríkisstjórnin hefur aftur á móti borið samfélagslega ábyrgð á málefnum landsins í heilt kjörtímabil og einum þingvetri betur.

Hver er ábyrgð ríkisstjórnarinnar? Hvað hefur hún aðhafst í allan þennan tíma?

Viðreisn flutti á síðasta kjörtímabili og aftur á þessu, frumvarp um auknið gegnsæi, virkar reglur til að hindra að farið verði í kringum hámarks aflahlutdeild og reglur um dreifða eignaraðild stærstu fyrirtækja.

Þegar ríkisstjórnin lét itrekað svæfa þetta mál í nefnd komu ekki fram neinar áhyggjur.

Viðreisn flutti frumvörp um tímabundinn veiðirétt. Ríkisstjórnin svæfði þau og lýsti engum áhyggjum.

Viðreisn stóð einnig að frumvörpum um sanngjarnari gjaldtöku fyrir einkarétt til fiskveiða. Þegar ríkisstjórnarflokkarnir felldu þær eða svæfðu í nefnd heyrði enginn minnst á áhyggjur.

Þegar Viðreisn bauðst til þess að samþykkja stjórnarskrárfrumvörp forsætisráðherra með þeirri einu breytingu að framsalið á sameign þjóðarinnar yrði tímabundið, ákvað forsætisráðherra að svæfa eigin frumvörp í nefnd. Engin orð féllu þá um áhyggjur.

Á síðasta kjörtímabili og þessu er öruggur meirihluti fyrir breytingum, sem léttu myndu áhyggjur forsætisráðherra. Hún hefur hins vegar sjálf kosið að standa með minnihlutanum, sem engar áhyggjur hefur.

Það er einfaldlega ekki nóg að lýsa áhyggjum og vísa þeim í nefnd eftir fimm ára samfellda stjórnarsetu. Það þarf athafnir. Aðeins þannig axlar ríkisstjórnin samfélagslega ábyrgð. ■

Hver er ábyrgð ríkisstjórnarinnar? Hvað hefur hún aðhafst í allan þennan tíma?

Spilagaldrar útgerðarmanna eiga ekki séns í viðvarandi lægðagang.

Laugardaga kl. 10.00

Lífið er lag
Hagsmunir eldri borgara

HLAÐVARP

www.hotelbokanir.is/lifid-er-lag-hladvarp og á Spotify

Sigurður K. Kolbeinsson ræðir við ýmsa þekkta og óþekkta Íslendinga um lífið og tilveruna og sagðar eru skemmtilega sögur og frásagnir aftur í tímann sem mörgum kunna að þykja skemmilegar.

Adolf Guðmundsson er næsti gestur hlaðvarpsins.

Að eiga boltann

Í dag

Hann var alltaf svolítið pirrandi krakkin á fótboltavellinum í gamla daga sem átti boltann. Eftir á að hyggja var hegðun hans auðvitað sprenghlægileg, þótt hún væri vissulega einnig birtingarmynd ómurlegrar háttsemi í viðum skilningi. Þegar horfur voru á að lið hans stæði höllum fæti, sagði boltaeigandinn einfaldlega hátt og snjallt að nú þyrfti hann að fara heim og að hann myndi taka boltann með sér. Eftir stóð hnípinn boltalaus hópur í vanda.

Þetta er frumstætt dæmi um völd. Þegar völdin eru svo afdráttarlaus eins og að eiga boltann og geta tekið hann heim með sér hvenær sem er – og enginn annar bolti er á svæðinu – þá er mjög erfitt að eiga nokkurn mótleik við því. Staða annarra er slæm. Það ríkir valda-ójafnvægi.

Sérstaklega er slæmt ef sá sem hefur völdin – á boltann – er þannig innréttaður að honum, eða henni, er í raun slétt sama um viðhorf annarra til sín og hvernig öðrum kann að líða. Völdin eru einfaldlega látin ráða. Aðrir geta étið það sem úti frýs. Þröngir hagsmunir valdhafans, álit eða skoðun er einfaldlega það eina sem skiptir máli.

Um það er nú talað um víða veröld að stjórnskipuleg þróun hafi orðið sú á síðari árum að lýðræðið eigi almennt mjög undir högg að sækja. Álit almennings og sameiginlegir hagsmunir fjöldans hafa þurft undan að láta. Einræðisöfl herða tökin í Kína, Rússlandi, Indlandi og víða í Austur-Evrópu, og skeytingarlausar ákvarðanir sem jafnvel hafa í för með sér hörnungar eins og innrásarstríð eru teknar án þess að hagsmunir almennings séu sérstaklegar teknir með í reikninginn eða mannréttindi borgaranna. Þröng heimssýn fátíðra stjórnar ferðinni.

Í Bandaríkjunum, hvar forkólfar hafa löngum talað af mikilli innlifun um mikilvægi lýðræðis og frelsis, hefur slíkt bakslag verið að eiga sér stað undanfarið af miklum krafti. Við sérstaka rannsókn þingsins birtast heimsbyggðinni nú nánast daglegir vitnisburðir um þann ótrúlega ásetning fyrrverandi Bandaríkjaforseta að reyna að halda völdum í landinu með ofbeldi, og án lýðræðislegs umboðs. Svo djöfullegt var ráðabruggið að fólk virðist almennt ekki hafa þróað með sér nægilega næm skilningarvit til þess að átta sig á umfangi þess. Tilraun til valdaráns í Bandaríkjunum var talin óhugsandi. En kannski er einmitt að koma í ljós að Bandaríkin eru í raun ekki ósvipuð nágrönnum sínum í Suður-Ameríku, þar sem valdaránstílnir og átök milli einræðis og lýðræðis hafa verið daglegt brauð í áratugi.

Bakslagið gegn lýðræðinu og mannréttindum í Bandaríkjunum birtist líka af fullum krafti í dómi Hæstaréttar Bandaríkjanna þar sem réttur kvenna til að ráða eigin líkama var numinn úr gildi í fáheyrðum dómi. Líkur eru á að fleiri dómar í þessum anda, þar sem réttindi eru í raun tekin af fólki, verði kveðnir upp á næstunni.

Hið athyglisverða er, að lýðræðislegt umboð Hæstaréttar Bandaríkjanna til þess að hafa þessi áhrifer í raun lítið sem ekkert. Og skeytingarleysið gagnvart því umboðsleysi virðist algjört. Það

hugarfar er til vitnis um þetta mikla bakslag. Kannanir og rannsóknir sýna itrekað að Bandaríkjamenn hafa ímugust og andstyggð á fóstureyðingardómnum, en samt var hann kveðinn upp. Í Hæstarétti sitja einstaklingar sem hafa sínar eigin skoðanir. Nú þröngva þeir þeim skoðunum upp á þjóðfélagið allt.

En hvað með Ísland? Er hér allsráðandi eitthvað svona fólk sem á boltann? Það kann að vera, að sökum almennrar velmegunar

vilji það stundum gleymast hversu rötgróið valdaójafnvægi ríkir hér á landi. Stundum koma þó upp tilvik sem opinbera veruleikann. Við samruna Síldarvinnslunnar og Vísis voru veiðiheimildir í sameiginlegri fiskveiðiauðlind þjóðarinnar verðlagðar. Gríðarlegt andvirði þeirra rann til fárra einstaklinga. Þessi saga endurtekur sig aftur og aftur. Auðlindin er í eigu fárra.

Og hér á landi er staðan líka sú, að þó svo sýnt þyki nokkuð

afdráttarlaust og siendurtekið að almenningur vilji að arður af auðlindinni renni í miklu meiri mæli til þjóðarinnar, að þá eru kerfisbreytingar í þá veru einfaldlega ekki gerðar. Og af hverju ætli það sé? Jú, vegna þess að völdin liggja annars staðar, hjá þeim fáu sem eiga og njóta.

Að hjakka í sama farinu getur átt sér sér skemmtilegar birtingarmyndir eins og þær að árið sé 2022 og Kate Bush sé á toppi vinsældalistanna og Top Gun sé vinsælasta

myndin. Aðrar birtingarmyndir stöðnunar eru hins vegar síður skemmtilegar. Kerfisbreytingar í þágu almannahagsmuna gerast ekki. Það er sama hvað er reynt. Auði verður ekki réttlátt skipt. Mannréttindi eru jafnvel afturkölluð. Og af hverju gerist þetta? Jú, vegna þess að við, fjöldinn, vanmetum sífellt áhrif fólksins sem hefur völdin og er í raun slétt sama um okkur hin og hvað okkur finnst. Það fer bara heim með boltann. Og eftir situr þjóð. ■

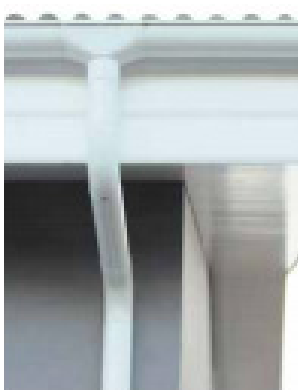
HAGBLIKK

Álpakrennur og niðurföll

Brotna ekki

Ryðga ekki

Litir á lager:
Svart, hvítt, ólitað, rautt,
silvurgrátt og dökkrautt

Pakrennurnar eru frá GRÖNVIK VERK í Noregi
Þær eru einfaldar í uppsetningu

HAGBLIKK

Smíðjuvegur 4C • 202 Kópavogur • Sími 587 2202 • hagblikk@hagblikk.is • hagblikk.is

Vildarkaup

Indriði H. Þorláksson
fyrirverandi
ríkisráðgjafi

Gordon Tullock, amerískur stjórnmála- og hagfræðingur, var einna fyrstur til að greina áhrif rentusóknar á efnahagslíf. Rentusókn, samkvæmt skilgreiningu Tullock, er það þegar fé er varið í að hafa áhrif á pólitískar ákvarðanir fremur en til viðskipta á markaði. Almennari, en efnislega samsvarandi skilgreining rentusóknar, er að hún sé fjárfesting í starfsemi sem skapar fjárfestinum auknar tekjur án þess að verðmætasköpun hafi aukist.

Dæmi um þetta raungerist nú fyrir augum landsmanna. Stærsta sjávarútvegsblokk landsins er að kaupa auknar veiðiheimildir fyrir tugi milljarða króna. Engin verðmætisaukning mun hljóta af þessari fjárfestingu. Heildaraflamagn er óbreytt og markaðsverðmæti sjávarafurða mun ekki aukast við þetta. Meint samlegðaráhrif, ef þau eru einhver, munu koma fram í lægri kostnaði t.d. lægri launum vegna fækkunar starfsfólks. Þau auka ekki verðmæti framleiðslunnar en skila e.t.v. meiri hagnaði í vasa eigenda útgerðarinnar.

Þetta væri verðugt umræðuefni en athyglisvert er hvernig á þessum kaupum er tekið af stjórnmálamönnum og fjölmiðlum. Allri athygli er beint að samþjöppun veiðiheimilda, sem vissulega er ekki æskileg eins og síðar er vikið að, en hefur ekkert að gera með almannahagsmunum af sjávarútvegi. Aukin samþjöppun hefur raunar þau áhrif ein að auðlindarentan, 40 til 60 milljarðar króna á ári, mun renna í vasa færri ságreifa en áður. Það að draga úr henni með einhverjum hætti, til dæmis með því að lækka hámark aflahlutdeildar um helming, þ.e. úr 12% í 6% hefði bara þau áhrif að í stað þess að 6 -7 eigendablokkir skipti með sér obbanum af auðlindarentunni yrðu þær 12 - 14. Almenn-ingur, eigandi auðlindarinnar, er engu betur settur en áður.

Sé samþjöppun aflaheimilda gerð að aðalatriði leiðir það til þess, eins og þegar má sjá af viðbrögðum á stjórnmálasviðinu, að athygli og aðgerðum stjórnvalda verður beint að henni þótt hún sé afleiðing vandans en ekki orsök hans. Orsökinn er að stjórnvöld hafa búið til kerfi sem býr til mikla auðlindarentu í sjávarútvegi sem þau hafa afhent hópi útvaldra með gjafakvótum og nýtingarheimildum án endurgjalds. Það pólitíska leikrit sem færi af stað í kringum breytingar á hámarki aflaheimilda eða öðru af þeim toga mun engu skila, en yrði skálkaskjól

fyrir aðgerðaleyzi stjórnvalda gagnvart hinum undirliggjandi vanda, þ.e. ráninu á auðlindarentu þjóðarinnar og auðsöfnun af þess völdum. Sjávarútvegsfyrirtækin selja afurðir sínar í litlum mæli hér á landi og starfa ekki á samkeppnismarkaði hér og samþjöppun á eignarhaldi í sjávarútvegi verður ekki stöðvuð af samkeppnisyfirlöndum á grundvelli samkeppnislaga. Áhrif hennar koma hins vegar fram á fjármála- og eignamarkaði þar sem sjá má hvernig að hagnaður stórutgerðarinnar, þ.m.t. auðlindarenta þjóðarinnar, rennur beint eða

óbeint í gegnum eignarhaldsfélag útgerðaeigenda til fjárfestinga í öðrum rekstri, tryggingafélögum, skipafélögum, fjármálafyrirtækjum, fasteignafélögum o.s.frv. Ef svo heldur fram sem horfir safnast eignarhald í öllum atvinnurekstri á landinu hröðum skrefum saman á þær fáu hendur sem stjórnvöld hafa þegar afhent fiskveiðiauðlind þjóðarinnar með enn vaxandi söfnun auðs og valds.

Það er ekki heldur á valdsviði einstakra ráðherra eins og matvælaráðherra eða á verksviði starfshópa hans að gera það sem til þarf.

Ef svo heldur fram sem horfir safnast eignarhald í öllum atvinnurekstri á landinu hröðum skrefum saman á þær fáu hendur sem stjórnvöld hafa þegar afhent fiskveiðiauðlind þjóðarinnar með enn vaxandi söfnun auðs og valds.

Stjórnvöld landsins í heild sinni bera ábyrgð á lýðræði, stjórnsýslu, jafnrétti, almannahagsmunum og efnahagsmálum. Þau verða að taka sér tak og sýna að þau séu hlutverki sínu vaxin og hafi kjark og getu til þess að endurheimta fyrir þjóðina þann auð og völd sem þau hafa framselt í hendur fátta útgerðaeigenda.

P.S. Sama dag og Sildarvinnslan keypti aukna hlutdeild í auðlindarentu þjóðarinnar fyrir 31 milljarð króna – án þess að þjóðin fengi krónu í sinn hlut – birtist líka sú frétt að Sildarvinnslan hefði fengið 18,5 milljón króna styrk úr opinberum sjóði til að bæta orkunýtingu í verksmiðju. Hljómar eins og súrrealískur brandari. ■

Að slá eða slá ekki?

Úrsúla Jünemann
kennari á eftirlaunum og náttúruvinnu

Snöggslegnir grasfletir þykja mörgum þarflegir og snyrtilegir. En er það svo? Við hér á höfuðborgarsvæðinu horfum á marga ferkílómetra af snöggsnoðuðum golfvallasvæðum. Þar þarf auðvitað að hafa það þannig svo að menn geti stundað þessa skemmtilegu íþrótt. En fyrir utan þetta er kannski ekki alveg þörf á þessum öra grasslætti. Þessir rökuðu grasfletir eru nefnilega frekar dauð vistkerfi. Engin villiblóm, engin falleg grös, engin næring handa býflugum og humlum. Í sumum löndum er bannað að hefja gras-slátt of snemma að vori, þar til á ákveðnum tímamarki, til að gefa skordýrum möguleika að nærast á snemmsprotnum blómum.

Hestar eru fyrirtaks sláttuvélar og þakka fyrir sig með að framleiða áburð.

Í mínum heimabæ er mikil eftirspurn eftir beitilandi handa hestunum. Af hverju má ekki leyfa hestunum að bita grasið í staðinn fyrir að slá það með tilheyrandi kostnaði og hávaða? Hestar eru fyrirtaks sláttuvélar og þakka fyrir sig með að framleiða áburð. Villiblómangengir eru ákaflega falleg og suðandi og iðandi af lífi. Ættum við ekki að njóta þeirra, allavega sums staðar og láta snöggslegna fleti vera þar sem þeir eiga við? ■

Sjávarútvegur: Jafnvel pappírstapið er þjóðnýtt

Þórólfur Matthíasson
hagfræðiprófessor við Háskóla Íslands

Endurskoðendur Vísis hf. undirrituðu efnahags- og rekstrarreikning félagsins fyrir árið 2013 með eftirfarandi orðum: „Samkvæmt efnahagsreikningi var eigið fé félagsins neikvætt um EUR 12,8 milljónir og tap ársins nam EUR 1,07 milljónum. ... Stjórnendur félagsins telja að rekstur félagsins standi undir skuldbindingum þess og það sé því rekstrarhæft.“ Árið áður hafði eigið fé félagsins einnig verið neikvætt, en hagnaður af rekstri.

Þessa yfirlýsingu endurskoðendanna má túlka með ýmsu móti, en eðlilegasta túlkunin er sú að endurskoðendurnir hafi, án þess að rannsaka málið í botn, komist að þeirri niðurstöðu að efnahagsreikningurinn endurspegladi ekki raunverulegt virði fyrirtækisins. Eignir fyrirtækisins væru vanmetnar gróflega. Þetta telst víst góð endurskoðunarvenja í íslensku samhengi að skilja með þessum hætti við ársreikninginn, þó svo það rýri mjög upplýsingagildi reikningsins. En látum það liggja. Fjármálastofnanir og bankar hafa greinilega lesið þessa setningu endurskoðendanna eins og til var ætlast og ekki aðhafst neitt stórkostlegt til að tryggja hagsmunum sína. Höfum í huga að á þessum tíma, rétt eftir hrún, meðan fjármálastofnanir voru fjárvana, gengu þær hart fram í að tryggja hagsmunum sína gagnvart lántakendum sem eins var ástatt um, þ.e.a.s. voru með neikvætt eigið fé og kostnað umfram tekjur.

Hvað um það, í lok árs 2013 duga

heildareignir Vísis hf. ekki fyrir heildar skuldum þó það sé í skilum, samkvæmt efnahagsreikningi, og fyrirtækið er rekið með tapi. Þó að um pappírstap sé að ræða og að neikvætt eigið fé sé skáldskapur gefa þessar staðreynd fyrirtækinu tækifæri á að sækja um afslátt af veiðigjaldi vegna slæmrar skuldastöðu. Samkvæmt frétt í DV 9. júní 2013 var fyrirtækið eitt 289 fyrirtækja sem sóttu um afslátt. 113 fyrirtæki fengu jákvæða úrlausn, en 176 fengu neitun. Vísir og a.m.k. tvö önnur fyrirtæki í Grindavík voru meðal þeirra „heppnu“. Samkvæmt svari sjávarútvegsráðherra vegna fyrirspurnar Kristjáns Möllers á þingi 2014-15 voru veiðigjöld fyrirtækjanna í Grindavík nánast þurrkuð út fyrir fiskveiðiárið 2014-2015, fara úr tæpum 453 milljónum króna í tæpar 103 milljónir króna! Það er ástæða til að staldra aðeins við: Vegna meints bágs efnahags fá fyrirtækin í Grindavík, Vísir þar á meðal, að moka fé upp úr sameiginlegri auðlind þjóðarinnar nánast ókeypis! Og það þrátt

Vegna meints bágs efnahags fá fyrirtækin í Grindavík, Vísir þar á meðal, að moka fé upp úr sameiginlegri auðlind þjóðarinnar nánast ókeypis!

fyrir að fyrir liggi yfirlýsing endurskoðenda fyrirtækisins Vísis hf. þess efnis að efnahagsreikningurinn sé plat, skáldskapur!

Nú, 10 árum síðar, fæst mat á raunverulegu verðmæti eigna Vísis hf. Eigið fé samstæðunnar var 6,8 milljarðar samkvæmt ársreikningi ársins 2020 en er selt á riflega 20 milljarða sem gefur til kynna að vanmat eigna hafi numið að minnsta kosti 13 milljörðum króna, jafnvel meira.

Ferill þessa máls vekur upp

spurningar um endurskoðunarreglur og ábyrgð og skyldur endurskoðenda og um hæfi þeirra sem úthlutuðu afslætti af veiðigjaldi á sínum tíma. Þeir síðastnefndu hefðu augljóslega átt að neita Vísí um fyrirgreiðslu í samræmi við afgreiðslu þeirra á umsóknum 176 annarra fyrirtækja.

Árið 1975 mótmæltu allmargir skattgreiðendur í Bolungarvík skattleysi útgerðarmanna í plássinu, sem nýttu ákvæði þágildandi skattalaga til að hliðra sér hjá skattgreiðslu (rúmar afskriftareglur auk þess sem það gengu sögur um að heimilisútgjöld væru færð sem rekstrarkostnaður útgerðar). Í kjölfarið var skattalögunum breytt, enda augljóst að almenningur þoldi ekki þá augljósu mismunun sem ákvæði þágildandi laga fól í sér. Mismununin sem er fólgin í núverandi fyrirkomulagi úthlutunar aflaheimilda hefur verið öllum ljós í áratugi. En enn virðist stjórnmálamenn skorta kjark til að takast á við vandann. ■

FORLAGIÐ

Alltaf opið á www.forlagid.is

FÖSTUDAGUR 15. júlí 2022

KYNNINGARBLAÐ

Það er víst von fyrir fælna.

Snjöll von fyrir fælna

jme@torg.is

Sýndarveruleiki er talinn geta hjálpað einum af hverjum tólf sem þjást af sjúklegum ótta. Tilraun var gerð við Háskólann í Otago þar sem þátttakendur nýttu snjallforrit sem byggir á gagnreyndri atferlismeðferð í sýndarveruleika og hugrænni atferlismeðferð.

Þátttakendur sem voru með fælni gagnvart flugum, nálum, lofthræðslu, köngulóm og hundum voru útsettir, með hjálp sýndarveruleika, fyrir aðstæðum eða hlutum sem þeir hræðast. Niðurstöðurnar sýndu fram á að einkenni föbiu minnkuðu um 75 prósent eftir sex vikur. „Þetta bendir til þess að það sé góður möguleiki að fólk með föbiu geti nýtt sér sýndarveruleika og snjallforrit til að meðhöndla hana sjálft,“ segir Cameron Lacey aðstoðarprófessor.

Niðurstöður

Alls tóku 129 manneskjur á aldrinum 18-64 ára, sem þjáðust af einhverri af ofantalinni fælni, þátt í tilrauninni á tímabilinu maí til desember 2021. Eftir tólf vikur var aftur rætt við þátttakendur. Þátttakendur fengu vikulega senda spurningalista í tölvupósti til að fylgjast með framförum.

„Einn þátttakandi sagðist eftir meðferðina nú geta bókað fjölskyldufri erlendis og annar samþykkti að fara í bólusetningu fyrir Covid. Enn annar gat afborið að vita að það væri könguló á heimilinu, og að hann gæti jafnvel hugsað sér að fjarlægja hana sjálfur.“ ■

Tinna starfar næstu vikunar sem skálavörður í Landmannalaugum þar sem hún hleður batterið og fær innblástur.

MYND/VÍKINGUR ÓLI MAGNÚSSON

Lífið er eilíf leit að jafnvægi

Listakonan Tinna Þorvalds Önnudóttur situr ekki aðgerðalaus. Ópera byggð á ljóðum Elísabetar Jökulsdóttur er í vinnslu. Hún stefnir á ferðalag með leikverk í haust og myndlistarsýning og dúett eru á dagskrá. En núna hleður hún batterið í Landmannalaugum. **2**

BÄSTA I TEST
Bäst-i-Test 2022BESTA
SÖLARVÖRNIN
7 ár
ÍRÓÐFæst í Apótekum, Hagkaup, Fríhöfninni
og víðar | nánar á evy.is og celsus.is

Sandra Guðrún Guðmundsdóttir sandragudrun @frettabladid.is

Tinna er stödd í Landmanna- laugum þessa dagana þar sem hún verður skálavörður í tvær vikur. Hún segist alltaf reyna að finna tíma á hverju ári til að fara þangað. „Ég var einmitt að koma áðan og ég finn bara hvernig hægist á hjart- slættinum og ég jarðtengist. Ég finn bara létti þegar ég kem hingað, það losnar eitthvað þegar ég kem í nátt- úruna og kyrrðina hér,“ segir hún. „Það er ennþá svolitill snjór hér, skýjað og vindur, en við skála- verðirnir erum í algjörum lúxus hér í okkar eigin skála. Hér er hægt að hlaða batteriin þó maður sé að vinna. Listafólk gerir svolitð af því að koma hingað og vera skálaverðir. Það eru margir sjálfstætt starfandi listamenn hér. Þetta eru svona upp- grip og innblástur um leið. Nýlega frumsýndi Tinna leik- verkið Them með leikhópnum sínum Spindrift Theatre. Sýningin var sýnd fyrir fullu húsi en Tinna segir að húsið hafi snarfyllst á fyrstu sýningunni. Í verkinu kafa fjórar leikkonur ofan í heim karla en verkið byggir á raunverulegum samtölum við karla á Norðurlönd- unum. „Sýningin gekk rosalega vel. Við vorum ánægðar með aðsóknina og andrúmsloftið sem skapaðist. Það spunnust mjög áhugaverðar umræður út frá sýningunni. Fólk sagði við okkur: Ég bara hló og grét og sá pabba minn og bróður minn þarna á sviðinu. Við heyrðum af því eftir á að verkið hefði spunnið út frá sér áhugaverðar umræður meðal gesta, ekki kappræður þar sem einhver fer í vörn og heldur með einhverri skoðun, heldur umræður. Það er einmitt það sem okkur lang- aði að gerðist,“ segir Tinna. Hún segir að næst á dagskrá sé að fara með sýninguna til Gauta- borgar í haust. Svo er stefnan að ferðast meira með hana og sýna hana aftur hér á Íslandi, en það er þó ekki komin dagsetning á það.

Kviknaði við eldhúsbordið Þessa dagana er Tinna að vinna að óperu sem byggð er á ljóðabókinni, Ástin ein taugahrúga: Enginn dans við Ufsaklett, eftir Elísabetu Jökulsdóttur. En Anna Halldórs- dóttir hefur samið tónlist við ljóðin í bókinni. Hugmyndin að óperunni kvikn- aði fyrir sjö árum við eldhúsbordið heima hjá Elísabetu. Tinna, sem þekkti Elísabetu ekki neitt á þeim tíma, var stödd þar til að kaupa bókina af henni. „Þetta er hugmyndin hennar Elísabetar, en ég er ekki viss um að hún muni eftir því,“ segir Tinna og hlær. „Éða jú, hún man líklega eftir því núna því ég minnti hana á það,“ bætir hún við. Tinnu langaði að gefa vinkonu sinni þessa bók í afmælisgjöf og hugsaði að skáldkonan fengi líklega mest fyrir bókina ef hún keypti hana beint af henni en ekki úr bókabúð. „Ég hafði þess vegna samband við hana. Ég þekkti hana ekki neitt en ég hringdi í hana. Hún bauð mér að koma heim til sín á ákveðnum tíma til að kaupa bókina, sem ég gerði og hún bauð mér inn í te,“ útskýrir Tinna. Þar sem þær voru að spjalla saman yfir tebolla kom til tals að Tinna var að læra söng. Elísa- bet sagði þá: „Frábært!“ Opnaði bókina á einhverri síðu og bætti við: „Værirðu ekki til í að syngja laglínu við eitthvað af þessum ljóðum?“ „Ég sagði bara já, já. Svona eins og maður gerir yfir tebolla í eldhúsinu heima hjá einhverjum sem maður þekkir ekki neitt. Svo söng ég ein- hverja laglínu við eitt ljóðið. Mig minnir að það hafi verið Carmen laglínan,“ segir Tinna hlējandi. Elísabet bað Tinnu þá að prófa að

Ég sagði bara já, já. Svona eins og maður gerir yfir tebolla í eldhúsinu heima hjá einhverjum sem maður þekkir ekki neitt.

Tinna Þorvalds Önnudóttir

spinna einhverja laglínu við ljóðið sem hún gerði. „Og þá segir Elísabet: Heyrðu! Þetta er bara ópera. Ég segi: Já! Klár- lega! En svo varð ekkert meira úr þessu.“

Hefur aldrei samið óperu fyrr Einhverjum árum seinna tók Tinna bókina úr hillunni, en hún keypti líka eintak handa sjálfri sér. Hún las hana aftur og hugsaði með sér að textinn væri mjög leikrænn. Þá vaknaði hugmyndin um óperuna aftur. Tinna segir að handritið sé næstum tilbúið og hún hefur fengið gott fólk til liðs við sig til að láta óperuna verða að veruleika. „Anna Halldórsdóttir, sem semur tónlistina, hefur samið fullt af tón- list áður og unnið til verðlauna. En

hún hefur aldrei samið óperu. Ég hef heldur aldrei gert neitt þessu líkt svo við höfum bara verið að þreifa okkur áfram og þetta hefur vaxið hægt og örugglega,“ segir Tinna. „Við byrjuðum að finna línuna í gegnum söguna. Finna hver sagan er og velja úr ljóð. Það var mjög erfitt því þau eru öll svo flott. Við gátum ekki haft öll ljóðin með því þá hefði þetta endað sem tveggja tíma verk. Það er allt of langt þegar það er bara ein söngkona. En ég held við höfum endað á að nota svona helminginn af ljóðunum í bókinni.“ Óperan er að sögn Tinnu kammerópera fyrr eina rödd, selló og raftónlist. Júlía Mogensen spilar á selló og Berglind Júlía Jóhanns- dóttir ætlað að leikstýra. „Eins og við sjáum þetta fyrir okkur núna, þá verða einhver ljóð sungin, einhver spiluð á selló og einhver flutt töluð. Ljóðabókin er saga sem segir frá ofbeldisfullu ástarsambandi frá byrjun til enda, saga konunnar í bókinni speglast í þessu ástarsambandi,“ segir Tinna.

Forréttindi að hafa nóg að gera Tinna segir að verkið sé á mörkum óperuflutnings og tónleika. „Það er spurning hvenær eitthvað kallast tónleikar, leiksyning eða ópera. En við köllum þetta óperu

af því við ákváðum það bara,“ segir hún. Vinnutitillinn á óperunni hefur verið stytur niður í Ástin, en endanlegt nafn á sýninguna er ekki komið. Tinna segir að stefnt verði á frumsýningu fljótlega eftir áramót. „Frum-sýningin átti að vera í haust en þá kom upp úr dúrnum að ég er að fara að frumsýna annað verk.“ Verkið sem Tinna sýnir í haust er hluti af seríu sem Elísabet Gunn- arsdóttir leikstjóri og dansari hefur verið með. „Serían heitir: Ég býð mig fram. Þetta er fjórða serían og undir- titillinn er Nýr heimur. Þetta verða dúettar sem hún semur með ýmsum listamönnum og sýnir með þeim. Ég verð þar á meðal. Þetta verða leikdúettar, dans og tónlist,“ segir Tinna, sem hefur augljóslega nóg fyrir stafni. „Svo í ágúst verð ég með mynd- listarsýningu á hátíðinni Act Alone á Suðureyri. Það verður svona ein- leikur uppi á vegg.“ Tinna segir það forréttindi að hafa nóg að gera þó það sé „ótrú- lega næs“ að sitja stundum auðum höndum. „Það er best þegar það er jafn- vægi. Maður nær því stundum í smástund. En lífið er alltaf á hreyfingu. Lífið er eilíf leit að jafn- vægi.“ ■

Tinna Þorvalds Önnudóttir er leikkona, söngkona og myndlistarkona sem hefur í nógu að snúast. Hugmyndin að óperunni sem hún vinnur nú að varð til við eldhúsbordið hjá Elísabetu Jökulsdóttur, sem hún þekkti ekkert á þeim tíma. MYND/VÍKINGUR ÓLI MAGNÚSSON

ERT ÞÚ KLÁR FYRIR SUMARIÐ?

Superalp GTX ♂ ♀
Fjölhæfir, vandaðir gönguskór
42.990 kr.

AKU Alterra GTX ♂
Gönguskór með góðan stuðning
35.990 kr.

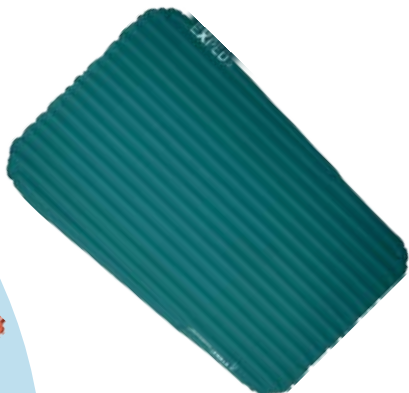
AKU Alterra GTX ♀
Gönguskór með góðan stuðning
35.990 kr.

AKU Tribute II GTX ♂ ♀
Léttir og liprir gönguskór
28.990 kr.

Ferrino Swift
Létt og meðfærileg tjalddýna
19.990 kr.

Exped Dura 5R Duo LW
Breið og vönduð tjalddýna fyrir tvo
69.990 kr.

Exped Ultra 3R M
Fislétt og vönduð tjalddýna
38.990 kr.

Exped Megamat 10 LW
Löng, breið og stór
tjalddýna – algjör lúxus!
58.990 kr.

Ferrino Lightent 2 Pro
Göngutjald fyrir tvo, lúxus fyrir einn!
44.990 kr.

Sit Pad Flex
Ferðasessa
2.990 kr.

Ferrino Lighttech 1000 Duvet
Vandaður, hlýr og léttur dúnpoki
42.990 kr.

Ferrino Lighttech SQ 1200
Ferrino Lighttech SM 1100
Léttir og pakkast vel, flottir í ferðalögin!
23.990 kr.

EXPED FERRINO

(AKU)
trekking & outdoor footwear

Stingum af...

GGSPORT

Í vefverslun okkar á ggsport.is má finna meira úrval af öllu sem þarf í sumarævintýrið þitt!

@ggsport.is @gg_sport

Smiðjuvegur 8, græn gata • 200 Kópavogi • Sími: 571-1020 • ggsport.is
Opnunartími: Virkir dagar 10:30-18, laugardagur 11-15

Frímínútur

Nína Richter
ninarichter
@frettabladid.is

Ingunn Lára
Kristjánsdóttir
ingunnlara
@frettabladid.is

Loving hut

Laugavegi 164 og Aðalstræti 2

Hvað?

Íslenska sælkeramálaráðuneytið, eða að minnsta kosti grænmetisþenkjandi blaðamenn miðilsins, eru sammála um að hér sé á ferðinni einn besti grænkerastaður borgarinnar. Borinn er fram víetnamskur matur í hæsta gæðaflokki, klassískir réttir í bland við frumlegri samsetningar. Staðurinn tekur fjölda manns í sæti og spilar léttan dánstónlist yfir borðhaldinu, sem ýtir enn frekar undir þá tilfinningu að maður gæti jafnvel skellt sér í ræktina með alla þessa góðu næringu í kerfinu.

Fyrir hvern?

Allir sem hafa ánægju af góðum og hollum víetnömskum mat þurfa að prófa staðinn. Kungpao og Chow Mein valda ekki vonbrigðum auk þess sem þarna má hugsanlega finna besta tófú borgarinnar. Þjónustan er látlau og rýmið bjart og opið. Staðurinn selur ekki áfengi og er lokaður á mánudögum. Gott fyrir góðan bita í hádeginu eða dagamun á virku kvöldi.

Verð?

Verðið er með eindæmum hófstíllt og flestir réttir á bilinu 1.900-2.700 krónur. ■

David Bowie gleði á Akranesi

Sýning 16. – 17. júlí frá klukkan 12.00-16.00

Hvað?

Skagamenn fagna tónlistarmanninum sáluga sem hefði orðið 75 ára á þessu ári. Á Akranesi má finna vegg til heiðurs David Bowie sem Björn Lúðvíksson myndlistarmaður og grafíski hönnuðurinn Halldór R. Lárusson máluðu fyrir fimm árum.

Í gamla Landsbankahúsinu við Akratorg er slegið upp sýningu á munum Bowie aðdáenda og þar verður einnig lítill markaður með vörum í takmörkuðu upplagi, á borð við boli og blýanta, Bowie pinna, póstkort og plaköt. Fyrsta Bowie Fanzine tímaritið á Íslandi kemur út og Heiða í Unun stígur á svið og syngur nokkur Bowie-lög. Á laugardagskvöldið verður slegið upp Bowie-ábreiðutónleikum þar sem hljómsveitin Litz leikur lög David Bowie.

Verð:

Ókeypis inn á sýninguna og 3.500 króna aðgangseyrir á tónleikana. ■

Hvað er um að vera í næstu viku?

18. júlí
Mánudagur

■ Flex Body með Sigu Ásgeirs

Sörlaskjól – 12.15
Sumarborgin og Kramhúsið bjóða upp á orku- og hleðslutíma við sjóinn við Sörlaskjól. Styrkur og brennsla við geggjaða tónlist.

■ Skapandi dans og hreyfismiðja Ungmennahúsið í Rósenberg Akureyri – 16.30

Listasumar kynnis skapandi dans og hreyfismiðju fyrir börn og unglinga í umsjón Kötu Vignisdóttur danshöfundar.

19. júlí
Þriðjudagur

■ Kertasmíðja

Munasafn Reykjavíkur – 17.00
Lærðu að nota gömul kerti og ostaumbúðir til að búa til ný litrík ilmkerfi.

■ Elja sumartónleikar

Iðnó – 20.00
Elja flytur verk í klassískum stíl í bland við samtímatónlist og þjóðlagaskotið popp. Sérstakur gestur er tónlistarkonan Ásta.

20. júlí
Miðvikudagur

■ Komdu að leika!

Árbæjarsafn – 10.00
Heimsókn á sýninguna Komdu að leika: Hvernig voru leikföng fyrir 100 árum síðan? Frjáls leikur með leikföngum frá ólíkum tímabilum.

■ Ragnheiður Gröndal

Björtuloftum Hörpu – 20.00
Ragnheiður Gröndal kannar amerísku söngbókina í allri sinni dýrd ásamt Guðmundi Péturssyni gítarleika og Birgi Steini Theódórssyni kontrabassaleikara.

21. júlí
Fimmtudagur

■ Hvolpasýning

Víðistaðatúni – 18.00
Hvolpasýning HRFÍ þar sem keppt er í flokki 3 til 6 mánaða og 6 til 9 mánaða.

■ Lokahóf Skapandi sumarstarfa

Molanum í Kópavogi – 17.00
Lokahóf Skapandi sumarstarfa með verkum eftir ungmenni sem tóku þátt í smíðjunum í sumar. Öll verk sýnd í Molanum nema sviðsverkið Flokkstjórinn sem er í útileikhúsinu á Vatnsenda.

■ Uppskriftin

Móhító hænustél

Myntan er skemmtileg matjurt, harðger og sáir sér hratt. Hún þrífst vel í íslenskum gördum og í júlí ættu flest myntubeð að gefa ágætis uppskeru. Myntuna má nota í matargerð, hún er til dæmis góð en hún er ekki síst vinsæl í drykki og þar er móhítóinn einna vinsælastur.

Móhítóinn stendur vel fyrir sínu án ljósa rommsins og hér deilum við útgáfu sem sælkerar á öllum aldri geta notið.

Alveg jafn bragðgóður án áfengi.

Skellið myntunni og tveimur sneiðum af límónu í mortél og merjið vel. Bætið við tveimur matskeiðum af hrásýkri og skellið í glas. Fyllið glasið af klaka, því næst með sódavatni.

Smakkið til og skreytið með myntulaufi og límónusneið.

Það má gera skemmtilegar útgáfur með því að bæta rabbarbara eða bláberjum í mortélið, og gera þannig árstiðabundinn móhító. Þá er skreytt í lokin með nokkrum heilum berjum eða rabbarbarastílk. ■

Móhító

Áhöld:

Mortél

Há glös

Hráefni:

Mynta (góð lúka í hvert glas)

Hrásýkur

Límónur

Sódavatn

Mulinn klaki

■ Tískubylgjan

Allir og ömmur þeirra á Ítalíu

Maður getur ekki kíkt á Instagram án þess að sjá myndir úr Ítalíuferðinni hjá vinkonunni, samstarfsmanninum eða jafnvel ömmu. Svo virðist sem allir Íslendingar hafi fengið sömu hugdettu í fyrsta almennilega sumarfríinu eftir faraldurinn.

Ekki skýtið, enda bjóða nokkur flugfélög upp á ferðir beint til Ítalíu, þar á meðal Icelandair, Play, EasyJet og Wizz air.

Flugfélagið Play hefur verið með flug tvisvar í viku á milli Íslands og Bologna í sumar. Sú leið hefur notið mikilla vinsælda hjá Íslendingum sem eru sólgnir í dvöl á Ítalíu, að sögn Birgis Olgeirssonar, upplýsingafulltrúa Play.

„Það er líka merkilegt að Ítalir eru ekki síður áhugasamir um

Ekki gleyma sólarvörninni

að komast til Íslands, þess vegna hefur þessi leið okkar á milli Íslands og Bologna verið vel bókud í sumar.

Við munum flytja þúsundir farþega á þessari leið þetta árið miðað við bókunarstöðuna. Verðið hjá okkur fer allt niður í rúmar ellefu þúsund krónur á völdum dagsetningum.“ ■

Átta einhleypir félagar í sápubolta

Sápuboltinn á Ólafsfirði varð til þegar átta einhleypir félagar reyndu einn daginn að finna sér eitthvað að gera yfir góðviðrishelgi sumarið 2017.

Þeir Viktor Freyr, Heimir Ingi, Ásgeir, Örn Elí, Friðrik, Jóhann Þór, Grétar Áki og Friðrik Örn fengu sennilega hugdettu samtímis og gáfu hver öðrum fimmu á meðan þeir hoppuðu af kæti við þennan magnaða innblástur af Guðs náð. Þeir settu plötu á fóninn, lögðu plastdúk yfir allan garðinn og sprautuðu froðu yfir allt. Þannig sér blaðamaður það alla vega fyrir sér og er sennilega ekki langt frá raunveruleikanum. Þeir voru alla vega átta félagar sem höfðu ekkert að gera á Ólafsfirði. Í dag eru þeir flestir komnir í sambúð með tvö til þrjú börn, enn að njóta sápuboltans.

„Allur bærinn tekur þátt og í ár verður frábær dagskrá fyrir alla aldurshópa,“ segir Viktor Freyr

Viktor Freyr
Elisson.

Elisson, framkvæmdastjóri Sápuboltans og fyrrverandi meistari í keppninni. Hann og félagar sigruðu einmitt í fyrstu keppninni sem þeir héldu í bænum, sem hefur heldur betur stækkað með árunum. Nú eru ekki lengur átta félagar að sparka í bolta heldur 200 keppendur skráðir til leiks yfir helgina, krakkabolti fyrir yngri

kynslóðina og tónleikar og ball.

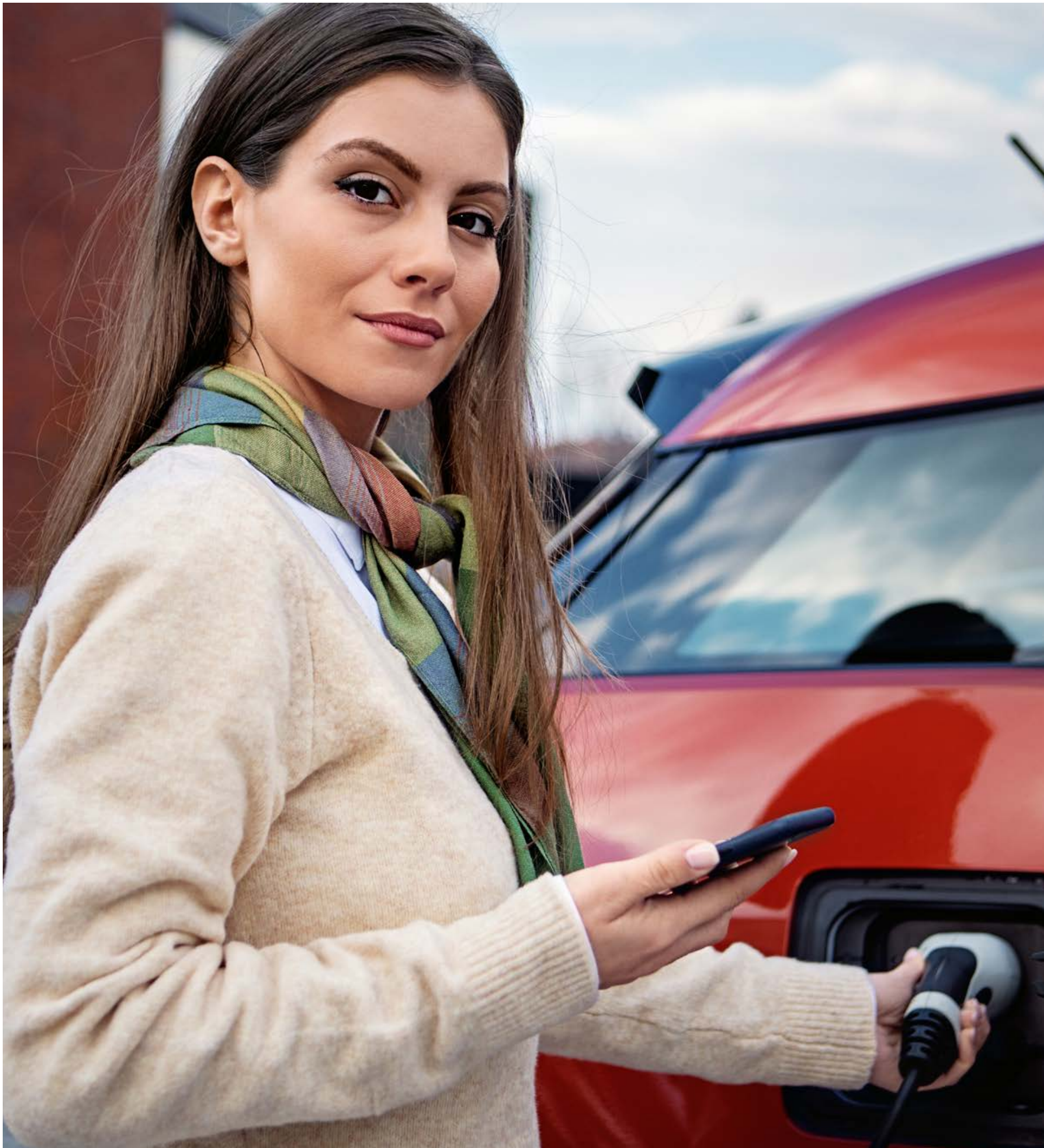
Á mótinu spila fjögur saman í liði en þátttakendur er hvattir til að mæta í búningum. Veitt verða verðlaun fyrir flottasta búninginn ásamt öðrum skemmtilegum viðurkenningum á lokahófi Sápuboltans og þegar liða fer að kveldi tekur við skemmtun fram eftir nóttu. ■

Hvað ætli það séu margir í þessari hrúgu?

MYND/ADSEND

Rafbíllinn fyrir þig

FÖSTUDAGUR 15. júlí 2022

Plássið eins og í tösku Mary Poppins

Hyundai Ioniq 5 er bylt-ingarkenndur nýr bíll, sem þrátt fyrir nafnið virðist eiga fátt sameiginlegt með fyrri kynslóð Ioniq. Útlitið er eins og úr vísindaskáldsögu.

olafur@frettabladid.is

Í raun er Ioniq-línan hugsuð sem undirtegund frá Hyundai og 2022-árgerðin 5 er fyrsti bíllinn í línunni.

Hyundai hefur áður sent frá sér rafbíla en þeir hafa verið byggðir á jarðefnaeldsneytis- eða tvinn-bílum. Ioniq 5 er hannaður sem rafbíll frá grunni og nýtir það frelsi sem hlýst af því að vera ekki settur inn í fyrir fram gerðan ramma.

Ioniq 5 er skemmtileg blanda af retro og nútímalegri hönnun. Línurnar eru skarpar og fram-sæknar um leið og retro tilfinning fylgir fram- og afturljósum.

Að innan ræður einfeldnin ríkjum. Stór skjár nær yfir mest allt mælaborðið og dyraspjöldin sveigjast út til að skapa olnbogarými. Þá skapar flatt gólfíð góða tilfinningu fyrir nægu plássi. Svo er hægt að halla bílstjórasetinu á þægilegan hátt. Tilvalið er að halla sætinu og fá sér smá kriu á meðan verið er að hlaða bilinn. Ekki skemmir fyrir að hægt er að hvíla fæturna á fótsekmlum, rétt eins og í finustu lúxusbílum sem hlægt er að kaupa fyrir peninga.

Hluti af retro tilfinningunni við Ioniq 5 er að hönnun hans er að hluta innblásin af 1975-árgerðinni af Hyundai Pony, sem var fyrsti bíllinn sem Hyundai hannaði frá grunni.

Ioniq 5 er einn örfárra bíla þar sem hægt er að nota snjallsíma, ekki bara til að opna og loka, heldur er hægt að nota símann sem rafrænan lykil þannig að lykillinn sjálfur þarf ekki að vera nálægur til að ræsa bilinn og aka honum.

Ioniq 5 er í boði hér á landi fjórhjóladrifinn með yfir 450 kíló-metra drægi.

Þrátt fyrir að Ioniq 5 liti út fyrir að vera mjög hefðbundinn að stærð sest fólk inn í miklu stærri og rúm-betri bíl en það á von á. Einhver lýsti því svo að Ioniq 5 væri eins og taskan hennar Mary Poppins, sem virðist hafa ótakmarkað rými.

Þá kemur á óvart hve lipur og léttur svo stór og öflugur bíll er í akstri. Aflið er eitt af því sem gerir þennan bíl spennandi og þægilegan. Hann þarf aldrei að hafa fyrir hlutunum, allt er auðvelt og mjúkt í akstri, hvort sem um er að ræða akstur upp brekkur, á malarvegum eða framúrakstur.

Ioniq 5 er með glerþaki og fyrir vikið streymir mikil og góð birta inn í bilinn, án þess að það sé truflandi eða blindandi. Birtan kemur ofan frá og skapar þá tilfinningu að bjart og opið sé fyrir ofan bílstjóra og farþega. Stuðlar þetta líka að því að fólk finnst plássið og rýmið svo mikið.

Sem fyrr segir er einfaldleikinn í fyrirrúmi í innanrými Ioniq 5, en það er ekki á kostnað þæginda. Þegar sest er inn í bilinn er það líkast því að setjast í hægindastól, sumir segja lazy-boy vegna þess að hægt er að setja fram fótsekml undir fæturna.

Þessu til viðbótar er Ioniq 5 margverðlaunaður bíll. Hlaut hann þrenn verðlaun í valinu á heimsbíl ársins 2022 sem best hannaði bíllinn, besti rafmagnsbíllinn, auk þess sem hann var valinn besti bíll heims 2022 á World Car Awards. ■

Hyundai Ioniq 5 tekur sig vel út í íslenskri náttúru.

Einfaldleiki og notagildi er í fyrirrúmi í innanrými.

Stórt glerþak færir ökumanni og farþegum mikla og góða birtu sem eykur á tilfinningu fyrir miklu rými.

IONIQ 5

Fjór hjóladrifinn, 100% rafmagn.

Besti bíll í heimi 2022

PREFALDUR
SIGURVEGARI

WORLD CAR AWARDS

Besti bíllinn
Besti rafbíllinn
Besta hönnunin

Hvað finnst þér best í heimi? Fjölskyldan, markmiðin, starfið? Hvert sem þú stefnir þá hefur verðlaunabíllinn IONIQ 5 kraftinn til að hjálpa þér að ná takmarkinu. Þú ferð allt að 481 km á hleðslunni. Ofurhleðslan bætir 100 km við á aðeins 5 mínútum. Eltu draumana þína af öryggi hvert sem er með 2. stigs akstursaðstoð. IONIQ 5 getur allt þetta og miklu meira.

Hyundai IONIQ 5
2WD. Verð frá: 6.190.000 kr.
4WD. Verð frá: 7.190.000 kr.

Hyundai | Kaptúni 1 | Sími 575 1200 | www.hyundai.is

www.hyundai.is

Hyundai býður eina víðtækustu ábyrgð sem til er. Ábyrgð á öllum nýjum Hyundai bílum er sjö ár/150.000 km akstur, hvort sem kemur á undan. Átta ár/160.000 km ábyrgð er á rafhlöðum. Staðbundnir skilmálar gilda. Kaupandi greiðir fyrir reglulegt þjónustueftirlit hjá viðurkenndum aðilum. Kynntu þér allt um ábyrgðina á hyundai.is.

Guðlaugur Þór Þórðarson, umhverfis- og orkumálaráðherra, sér fyrir sér framtíð þar sem allir geti orðið orkusalar og boðið upp á tengingu án þess að fjárfesta í dýrum búnaði. FRÉTTABLAÐID/EYÞÓR

Allir geta selt rafmagn

Í náinni framtíð munu allir á Íslandi geta brugðið sér í hlutverk orkusala án þess að hafa til þess sérstakt orku-söluleyfi. Þetta er mikil-vægur þáttur sem getur flýtt mjög fyrir grænum orku-skiptum íslenska bílaflotans á komandi árum.

olafur@frettabladid.is

Mikið verkefni er fram undan við orkuskiptin sem flestir eru sam-mála um að séu óumflýjanleg og verði að gerast mun hraðar en áður var talið. Guðlaugur Þór Þórðarson er umhverfis- og orkumálaráð-herra og er því í leiðandi hlutverki í þessu verkefni.

Að sögn Guðlaugs Þórs stendur Ísland framarlega þegar kemur að því að skipta út bensíni og dísil fyrir umhverfisvænar bifreiðar. „Um 11 prósent almenna bílaflotans eru eins og er orðin rafvædd og standa einungis Norðmenn okkur framar í þeim efnum. En, betur má ef duga skal og það er algjörlega ljóst að við þurfum að gefa vel í enda er útfösun jarðefnaeldsneytis einn mikilvægasti þátturinn ef okkur á að takast að ná þeim markmiðum sem við höfum sett okkur og snúa að kolefnishlutleysi og grænum orkuskiptum.“

Guðlaugur Þór bendir á áhuga-verða greiningu sem Samorka gerði á hleðsluhegðun íslenskra raf-bílaeigenda sem hefur reynst mjög verðmæt til þess að kortleggja betur tækifærin sem fyrir liggja sem og þá flöskuhálsa í kerfinu sem þörf er á að leysa. „Þar kemur fram að hleðsluþörfinni er fyrst og fremst sinnt með heimahleðslum og að flöskuhálsar í núverandi innviðum á höfuðborgarsvæðinu eru færri en

talið var í fyrstu. Þetta er er mjög jákvætt enda verður kostnaður vegna innviða því ekki eins hár og talið var í fyrstu.“

Þetta þýðir að verkefnin varð-andi uppbyggingu hleðslustöðva verða fremur úti á landsbyggðinni en í þéttbýli.

„Lengri ferðalög um landið, bæði fyrir okkur Íslendinga og erlenda ferðamenn, bjóða auð-vitað ekki upp á heimahleðslu. Við höfum á undanförnum árum verið að taka stór skref í því að styrkja hleðslunetið okkar víða um landið. Ísorka og ON hafa til að mynda gert góða hluti í því. Í úthlutun Orkusjóðs sem kynnt var nú á dögunum er að finna 70 flott verkefni þar sem verið er að styrkja við uppbyggingu hleðslustöðva en flest þeirra eru á landsbyggðinni. Vaxandi fjöldi rafbíla og öflugra hleðslunet mun leiða af sér jákvæða þróun á þjónustufram-boði í kringum hleðslustöðvar. Frumkvöðlar munu þá sjá hag í því að stíga inn í og grípa þau tækifæri sem skapast í kringum hleðslu-stöðvarnar,“ segir Guðlaugur Þór.

Að sögn Guðlaugs Þórs er í mörg horn að líta þegar kemur að skipulagi og úthlutun lóða með tilliti til innviðauppbyggingar sem styðja muni við rafbílavæðingu landsmanna sem og rafbíla-væðingu smærri og meðalstórra bílaleigubíla. „Reykjanesbær hefur til að mynda verið að taka mjög framsýnar ákvarðanir í þessum efnum. Slík framsýni mun gera okkur kleift að ganga lengra og klára verkefnið á skemmri tíma en ella. Við viljum sjá framtíð þar sem við getum tekið á móti ferða-mönnum og akstur á rafmagnsbíl verður hluti af þeirra upplifun við að heimsækja Ísland.“

Ráðherrann er vígalegur að sjá með rafmagnstengi í hvorri hendi.

” Við viljum sjá framtíð þar sem við getum tekið á móti ferðamönnum og akstur á rafmagnsbíl verður hluti af þeirra upplifun við að heimsækja Ísland.

Eitt stærsta tækifærið sem við höfum í hendi okkar núna þegar kemur að því að hraða rafvæðingu bílaflotans snýr að því að „allir geta selt rafmagn“. „Við erum búin að liggja yfir þessu vandamáli sem er rafvæðing bílaflotans og þá sér í lagi bílaleiguflotans, undanfarna mánuði. Í þeirri vinnu tókum við eftir því, þegar við vorum að skoða erlend fordæmi, að í Finnlandi er hægt að kaupa rafmagn af ýmsum aðilum í ferðaþjónustu og aðilum í annarri þjónustu, án þess að gefið sé út sérstakt orkusöluleyfi til þeirra. Þessi heimild er til staðar hér heima og í stuttu máli geta því allir selt rafmagn.

Gott dæmi um þetta í fram-kvæmd væri þá að veitingahús eða aðili í bændagistingu gæti boðið upp á einfalda tengingu gegn föstu gjaldi fyrir sína viðskiptavinum án þess að fjárfesta í dýrum búnaði. Við höfum í mörg ár getað nálgast þessa þjónustu á tjaldsvæðum fyrir hjólhýsi og fleira. Allir geta útvíkkað þetta módel til að það nái til rafbíla. Þetta er gott dæmi um tækifæri sem er einfalt að grípa og við eigum tvímælalaust að nýta,“ segir Guðlaugur Þór Þórðarson umhverfis- og orkumálaráðherra, sem sér fram á ærin verkefni í málaflokknum sem nú er í brenni-depli. ■

Flotastjórnun til framtíðar

Aiways er stílhreinn og myndarlegur jepplingur.

Aiways – rafknúinn lúxus jepplingur hlaðinn tæknibúnaði

olafur@frettabladid.is

Aiways er eitt þeirra nýju nafna sem birtast í tengslum við orkuskiptin í samgöngum. Aiways er kínverskur bílaframleiðandi sem á sér einungis fimm ára sögu. Er það til marks um hve mjög bílaíðnaðurinn hefur breyst að ný nöfn ryðja sér nú til rúms samhliða nýrri tækni.

Þótt Aiways sé framleiddur í Kína var hann hannaður og þróaður hjá rótgrónum og þrautreyndum fyrirtækjum í evrópskum bílaiðnaði. Bosch kom að grindinni, CATL að rafhlöðunni og Lear sér fyrir ýmsum hlutum og hráefni í bílinn. Þessi fyrirtæki eru ef til vill ekki á hvers manns vörum en ekki þarf að gúgla mikið til að komast að því að þau starfa með mörgum helstu bílaframleiðendum í heimi.

Aiways er stór og rúmgóður bíll en samt tiltölulega léttur samanborið við flesta aðra rafjepplinga. Fyrir vikið hefur hann um 400 kílómetra drægi, en um 40 mínútur tekur að hlaða hann úr núll og upp í 80 prósent.

Fjórðrunin fær góða dóma og bíllinn þykir sigla þægilega yfir ójöfnur, sem getur nú skipt máli á íslenskum vegum. Stýrið er létt en nákvæmt.

Athygli vekur hve rúmgóður Aiways er og að innan eru ýmsar nýstárlegar lausnir sem meðal annars skapa meira rými en í flest-

Þótt Aiways sé framleiddur í Kína var hann hannaður og þróaður hjá rótgrónum og þrautreyndum fyrirtækjum í evrópskum bílaiðnaði.

um bílum í sama stærðarflokki. Til dæmis er ekkert hanskahólf og því mikið pláss framan við farþegaframsætið. Fótaþláss aftur í minnir á lúxusvagna. Þar sem gólfíð er flatt fer vel um alla þrjá farþegana í aftursæti.

Öllum Plus- og Premium-útfærslum Aiways U5 fylgir úrval hágæðabúnaðar í staðalgerð og mikið fóta- og höfuðrými. Aiways U5 fer fram úr öllum væntingum. Premium-útfærslunni fylgir stór sóllúga og leðurinnrétting. Akstursdrægið er 410 km á fullri hleðslu (400 km á Premium-útfærslunni) og allur sá öryggisbúnaður sem hugsast getur fylgir.

Aiways U5 er 4,68 metra langur, 1,87 metra breiður og 1,7 metra hár. Þessi fimm dyra lúxus jepplingur er laglegur ásýndar, straumlínuhannaður og glæsilegur bíll með hurðarhúnum með sjálfvirkri inn- og útfellingu og vindskeið sem lágmarkar loftmótstöðuna. Hleðsluinnstungan er á aðgengilegum stað undir vinstra framljóni og fellur á laglegan og notadrjúgan hátt inn í heildarútlit

Að innan er Aiways hlaðinn búnaði og þægindum.

Allur toppurinn er úr dekkju gleri.

bílsins. Álfelgur eru staðalbúnaður í báðum útfærslum U5. 17" álfelgur fyrir Plus og 19" fyrir Premium.

Öryggisbúnaður er staðalbúnaður

Frá grunni er þessi rúmgóði borgarjeppi hlaðinn öryggisbúnaði. Ekki þarf að greiða aukalega fyrir mikilvægan öryggisbúnað eins og þann sem varar ökumann við hættu í blinda svæðinu eða öðrum óvæntum kringum-

Mjög vel fer um farþega og bílstjóra.

stæðum eða 360° myndavél sem veitir fullkomna yfirsýn yfir næsta umhverfi bílsins, svo fátt eitt sé nefnt.

Afturhlerinn í Premium-útfærslunni er opnaður með rofa á lyklinum eða með því að færa annan fótinn undir afturhluta bílsins án þess að þurfa að beita höndum. Þegar afturhlerinn er opnaður blasir við flatt gólf sem auðveldar til muna hleðslu og afhleðslu bílsins.

Forrit (app) til að setja upp í símann

Aiways U5 fylgir app til að setja upp í símann, þar er til dæmis hægt að kveikja á miðstöðinni áður en farið er út í bíl. Fátt er betra en að fara inn í heitan bíl á köldum og blautum eða snjópungum dögum.

Bandalag íslenskra bílabaðamanna (BÍBB) valdi 100% rafmagnaðan Aiways U5 lúxus jeppling í úrslit á Bíl ársins 2022 á Íslandi. Aiways lenti þar í þriðja sæti. ■

NÝR AiWAYS U5!

AiWAYS U5 ER 100% RAFKNÚINN
LÚXUS JEPPLINGUR Á FRÁBÆRU VERÐI

AiWAYS U5 er 100% rafknúinn lúxus jepplingur sem er ríkulega búinn, lipur og einstaklega skemmtilegur í akstri.

Sérlega glæsileg innrétting og Innrými er með því besta í sínum flokki og gera AiWAYS U5 fullkominn fararskjót inn í framtíðina. AiWAYS U5 er að stærstum hluta þýsk hönnun

Akstursdrægnin er 410 km á fullri hleðslu (400 km í Premium útfærslu)

Hröðun 3,1 sek 0 – 50km/klst. Afkastageta: 150 kW (204 hö)

SJÓN ER SÖGU RÍKARI, KOMDU Í HEIMSÓKN OG KYNNTU ÞÉR
NÝJAN 100% RAFKNÚINN AiWAYS U5.

Vatt ehf. er dótturfélag Suzuki bíla hf.

Nýr EQS SUV lúxusbíll frá Mercedes EQ

Nýr Mercedes-Benz EQS SUV er nýr og hátæknivæddur lúxusbíll frá Mercedes EQ. EQS SUV er hreinn 100% rafbíll og hefur allt að 739 kílómetra drægi. EQS SUV sportjepplingurinn býr yfir rými fyrir allt að sjö manns.

olafur@frettabladid.is

Líkt og EQS-fólksbíllinn hefur hann sama langa hjólhafið sem gerir aksturseiginleika hans einstaka og býður upp á sérlega mikið innanrými. Þar spilar meðal annars inn í AIRMATIC-loftþúðafjöðrunin sem býður upp á afburða fjöðrunareiginleika á grófustu vegum. EQS SUV-sportjeppinn hefur góða veghæð og er sérlega þægilegur í allri umgengni. Ekkert er til sparað í gæðum í hinum nýja EQS SUV. Rafafkrásin opnar líka fyrir nýjar viddir í innanrýmishönnun. Meiri fjölhæfni og opnara rými en í hefðbundnum stallböðum og um leið einstaklega fagaður frágangur. Bíllinn er ein bogadregin formlína. Það stafar líka einhverri lágstemmdri og nútímalegri ásýnd frá svartgljáandi grillinu sem er einkennismerki Merdedes-EQ, sem og ljósaröðinni á framan- og aftanverðum bílnum. Afturljósir eru með formlögun þríviðs snúins spirals.

Innanrými sem uppfyllir hæstu kröfur
Kraftleg og flæðandi coupé-formlína einkennir hliðarsvip EQS SUV. Hurðarhúnarnir eru innfelldir sem eykur enn frekar á fagurfræði hönnunar bílsins. Hurðirnar eru sérlega þægilegar í umgengni en létt snerting er allt sem þarf til að ljúka þeim upp. Nema að fyrirstaða komi í veg fyrir opnun þeirra. Þær skynja nefnilega fyrirstöðu áður en þær opnast. Hönnun á innanrýminu er endurhugsuð með glæsilegri útkomu. Innanrými EQS uppfyllir hæstu kröfur. Hágæða efnisval er í klæðningum og skrautlistum. Umhverfislýsing í innanrýminu gerir mikið fyrir stemninguna. Sætin eru afar þægileg og innanrýmið í bílnum er framúrskarandi.

Skjáiir fyrir farþega í aftursætum
EQS SUV sportjepplingurinn er hlaðinn tækni í innanrýminu, sem er stafrænt og hátæknivætt. Bíllinn er fíánlegur með hinum hátæknivædda Hyperscreen, líkt og EQS-lúxusfólksbíllinn. Hyperscreen er háskerpuskjár sem teygir anga sýna yfir allt mælaborðið, enda er hann 55" með einu samfelldu bogadregnu gleri. Innréttingin er líka að mestu leyti sú sama og í EQS sem og MBUX-afþreyingarkerfið sem samanstendur meðal annars af tveimur 11,6" skjáum fyrir farþega í aftursætum. Gæðin eru bókstaflega allt um lykjandi í EQS. Nýi MBUX-afurskjáirinn nær yfir allt mælaborðið á breiddina. Á bak við glæsilegt glermælaborðið er LCD-skjár fyrir bílstjóra og miðjusetur margmiðlunar- og farþegaskjár með nýjustu OLED-tækni. EQS SUV er búinn hinu þekktu 4MATIC-fjór hjóladrifi frá Mercedes-Benz og við það er hægt að velja mismunandi aflútfærslur. Sú öflugasta er EQS 580 4MATIC en hún er 545 hestöfl með 858 Nm tugi sem skilar bílnum úr kyrrstöðu í hundrað á einungis 4,7 sekúndum.

Hröðun ofursportbíls og mikil akstursdrægni
Hröðun ofursportbíls og mikil akstursdrægni næst með nýrri aflrás EQS sem býr yfir heildar afköstum upp á 470 kWh. Afturhjóladrifnu gerðirnar eru með eina aflrás en 4MATIC gerðir með

Ættarsvipurinn leynir sér ekki á Mercedes Bens EQS SUV.

Gott aðgengi er fyrir farþega sem sitja í þriðju sætaröðinni.

Mercedes Benz EQS SUV fer vel með allt að sjö farþega.

fjór hjóladrifi tvær. Háspennurafgeymirinn er undir gólfi bílsins á milli fram- og afturáss. Með nýrri rafgeymatekni og skynrænni orkustyringu nær EQS akstursdrægi upp á 739 km. Sérhannaður rafbílaundirvagninn skilar ekki einungis miklu

Hönnun á innanrýminu er endurhugsuð með glæsilegri útkomu. Innanrými EQS uppfyllir hæstu kröfur.

Hugað er að smæstu smáatriðum og munaðurinn leynir sér ekki.

Mynd segir meira en mörg orð.

innanrými heldur stuðlar, í samspili við margt annað, að minni aksturshljóðum og skapar þannig einstaka hljóðvist fyrir ökumann og farþega. EQS SUV er fíánlegur með allt að 22 kW þriggja fasa hleðslugetu sem hleður bílinn frá 0-100% á 5,5

klukkustundum. Hraðhleðslugeta bílsins verður 200 kW sem þýðir að hægt verður að ná 300 km drægi á aðeins 15 mínútum og hlaða bílinn 10-80% á um það bil 30 mínútum. Óhætt er að fullyrða að EQS SUV svíkur engan aðdáanda sannra eðalvagna. ■

Af hverju að flækja málin?

Heimahleðsla ON í áskrift - betra fyrir alla!

Með Heimahleðslu ON í áskrift greiðir þú lága upphæð mánaðarlega og hleður rafbílinn þinn áhyggjulaus. Settu Heimahleðslu ON á dagskrá á næsta húsfélagsfundi og leyfðu okkur að leysa úr flækjunni!

Nánari upplýsingar á on.is/heimahledsla

on Orka náttúrunnar

Næsti bíll úr ID. línunni verður ID.Buzz sem byggður er á gamla Rúg-brauðinu.

Sportlegur fjórhjóladrifinn rafbíll sem uppfærir sig sjálfur

Volkswagen ID.5 er metnað-arfyllsta skref Volkswagen á sviði rafbíla fram til þessa. Top Gear lýsti honum sem framtíðinni, eða næstum því. Það er ekki fjarri lagi.

olafur@frettabladid.is

Bílar eru óðum að breytast í flókn-ar tölvur sem reida sig á háþróaðan hugbúnað. Hugbúnaðinn er hægt að uppfæra úr miðlægri tölvu yfir líftíma bílsins. Þannig þróast bíllinn og breytist án þess að eigandinn þurfi að gera annað en setjast undir stýri og aka sína leið þegar honum hentar. Sem dæmi um það þá hefur Volkswagen nýverið kynnt uppfærslu á eldri ID. bílum sem opnar möguleikann á hraðari hleðslu rafhlöðunnar, eykur drægi bílanna auk þess sem hún kemur með úrbætur tengdar ábendingum frá eigendum ID. bíla.

ID.5 er nýjasta viðbótin við ID-fjölskylduna hjá Volkswagen. Fyrsti bíllinn í fjölskyldunni var ID.3, sem kom á markað haustið 2020 og í kjölfarið kom ID.4.

Allir bílarnir í ID-fjölskyldunni eru framleiddir með hlutlaust kolefnisspor (carbon neutral) sem þýðir að allir bílarnir eru afhentir frá verksmiðju án þess að hafa nokkurt kolefnisfótspor. Öll framleiðsla á þessum bílum er kolefnis-jöfnuð og búið að huga að því á öllum stigum framleiðslunnar að lágmarka kolefnisspor. Hérlandis eru bílarnir drifnir hreinni íslenskri raforku og því er notkun bílsins einnig hlutlaus.

Allir ID. bílarnir frá Volkswagen eiga það sameiginlegt að vera hannaðir frá grunni sem rafmagnsbílar á nýjum MEB-grunni Volkswagen-samsteypunnar.

MEB-grunnurinn er sérstakur að því leyti að rafhladan liggur í botni bílsins og því nýtir hann plássið í innanrými mun betur en í hefðbundnum brennsluvélarbílum, þar

sem mótórnir og rafhladan sitja neðst í bílnum og þá er hægt að nýta allt plássið frá framstuðara til afturstuðara í innanrýminu, einnig svæðin sem áður hýstu vélina og drifskafið.

Næsti bíll í ID. fjölskyldunni sem verður kynntur til leiks í haust er ID.Buzz sem er rafmögnuð nútímaleg útfærsla af gamla góða „Rúgbrauðinu“ sem allir þekkja.

ID.5 GTX helstu upplýsingar

ID.5 er sportlegri systurbíll ID.4 sem hefur notið vinsælda á Íslandi.

Afturhluti bílsins er með meira afliðandi línu en ID.4 og hann er með GTX-útliti sem gefur honum enn sportlegra yfirbragð. Hann er með einkennandi LED-lýsingu í framstuðara, glæsilegum 20" felgum og svörtu þaki. Aðeins tekur um 30 mínútur að hlaða bílinn úr 5% upp í 80% í 170 kW hleðslustöð við bestu aðstæður samkvæmt upplýsingum frá framleiðanda. Í hefðbundinni heimahleðslu (11 kW) er hleðslutími bílsins 7,5 klst. frá 0 upp í 100%. Uppgefið drægi samkvæmt WLTP-staðlinum er 512 km en raundrægi við íslenskar aðstæður er eins og hjá öllum rafmagnsbílum heldur minni en þessi Evrópustaðall gefur til kynna.

ID.5 GTX er fjórhjóladrifinn með tveimur rafmótorum, öðrum að framan og hinum að aftan, sem samanlagt skila bílnum 300 hestöflum. Hröðun frá 0 upp í 100 km/klst. er 6,3 sek.

Hægt er að fá bílinn með dráttar-beisli en hann dregur allt að 1.200 kg. Bíllinn er sérlega rúmgóður og gott pláss er fyrir alla farþega og bílstjóra. Gólfíð í bílnum er flatt, sem gerir það að verkum að mun þægilegra er að nota öll þrjú aftursætin. Sérlega gott fótapláss er í aftursætinu enda gerir MEB-grunnurinn það að verkum að hægt er að hafa langt hjólhaf sem skilar sér beint til farþega í aftursæti.

Hérlandis eru bílarnir drifnir hreinni íslenskri raforku og því er notkun bílsins einnig hlutlaus.

Þrátt fyrir að vera „kúpulaga“ með meira afliðandi skott en ID.4 þá kemur það ekki niður á rými fyrir aftursætisfarþega. Nóg pláss er fyrir alla. Öllum ID. bílum fylgir hvort tveggja hleðslukapall fyrir hleðslustöðvar sem og svokallað neyðarhleðslutæki fyrir heimilisinnstungu þannig að ef þörf er á hleðslu er hægt að hlaða bílinn alls staðar þar sem fólk kemst í innstungu. ID.5 GTX fær 5 stjörnur í árekstrarprófunum NCAP en einnig er til staðar fjöldi aðstoðarkerfa eins og árekstravöktun með neyðarhemlun, akgreinavari, neyðarhringing í 112, bakkmyndavél og skynvæddur hraðastillir, en öll aðstoðarkerfin miða að því að tryggja öryggi hvort tveggja bílstjóra og farþega bílsins.

Allir ID. bílar eru nettengdir eins og fram hefur komið og er ID.5 kynntur með nýjasta hugbúnaðinum frá Volkswagen sem nefnist ID.Software 3.0. Hins vegar þurfa eigendur eldri ID. bifreiða ekki að örvænta því nýjasta útfærsla af hugbúnaðinum verður fljótlega send yfir í alla bíla með svokallaðri OTA-uppfærslu („over the air“) eins og fólk þekkir með farsímana sína.

Í stuttu máli er Volkswagen ID.5 stór og rúmgóður fjölskyldubíll sem dekrar við fjölskylduna á styttri og lengri vegalengdum. Hann hentar mjög vel hér á landi þar sem hann er fjórhjóladrifinn og lætur því ekki smá snjó og skafrenning tálma sér för. ■

Volkswagen ID.5 er rennilegur og sterklegur bíll.

ID.5 er glæsilegur að innan.

Mikið rými og góð birta um stóran þakglugga.

Alrafmagnaður Ⓢ

ID.5 GTX

Fjór hjóladrifinn fjölskyldubíll

Fjór hjóladrifinn ID.5 GTX

ID.5 GTX er nýjasti meðlimur ID. fjölskyldunnar og sá sportlegasti hingað til. Hann er fjór hjóladrifinn fullvaxinn rafmagnsbíll með drægni allt að 500 km. (WLTP). Hann er með fullt af aðstoðarkerfum og staðalbúnaði eins og árekstarvöktun með neyðarhemlun, akgreinavara, LED matrix aðalljósum með beygjustýringu, þráðlausri hleðslu fyrir farsíma, lyklalausú aðgengi, 20" álfelgum, íslensku leiðsögukerfi, neyðarhleðslutæki og fleiru. ID.5 GTX fær 5 stjörnur í árekstrarprófunum NCAP. Tryggðu þér þitt eintak. Komdu í reynsluakstur!

Verð frá — 7.690.000 kr.

8 Ára ábyrgð
á rafhlöðum

Laugavegi 172, 105 Rvk. — Sími 590 5000 — www.hekla.is

Höldur Akureyri — Bílasala Selfoss — Bílakjarninn Reykjanesbæ — BVA Egilstöðum

5 ára ábyrgð fylgir fólksbílum Heklu að uppfylltum ákvæðum ábyrgðarskilmála. Þá er að finna á www.hekla.is/abyrgd.

Nýr Kia Niro er rennilegur og glæsilegur og vekur athygli á götu.

Spennandi nýr Kia Niro

Nýr Kia Niro er væntanlegur til landsins á næstu vikum. Þetta er þriðja kynslóð Kia Niro sem hefur verið einn allra vinsælasti bíllinn frá Kia á Íslandi og um allan heim undanfarin ár.

olafur@frettabladid.is

Kia Niro er í boði í þremur útfærslum: sem hreinn 100% rafbíll með allt að 460 km drægi á rafmagninu, tengiltvinn (Plug-in Hybrid). Við efnisval er sjálfbærni höfð að leiðarljósi og nýr Niro verður búinn öllum nýjustu aksturs- og öryggiskerfum Kia.

Yfirbyggingin á nýjum Kia Niro er rennileg og um leið glæsileg. Áberandi tvöfalt brot í vélarhlífinni undirstrikar heildarútlit bílsins að framan og dregur athygli að Heartbeat-dagsljósabúnaðinum. Útlitshönnunin á eftir að fanga athygli annarra vegfarenda. Áberandi tveggja tóna samsetning á möttum og hágljáandi rimlum í grillinu fer ekki fram hjá neinum. Sexhyrnt mynstrið er framúrstefnulegt og hátæknilegt frá öllum sjónarhornum séð. Kraftaleg hönnun á klæðningu þar fyrir neðan eykur tilfinningu fyrir breidd bílsins og fyrir henni miðri er innfellt hleðsluinntak.

Nýr Kia Niro byggir á einfaldri formlínu og hreinræktuðu jepplingsútliti. Á hliðum hans er sérstök klæðning sem gefur honum mjög áberandi svipmót. Yfirbyggingin er með tveggja litatóna lakki með hágljáandi eða stálgrárri klæðningu sem gefur honum hátæknilegt yfirbragð. Að aftan er laglegur Aero c-hurðarpóstur sem bætir loftflæði og dregur úr loftmótstöðu.

Ríkulegt og rúmgott innanrými
Innanrýmið er ríkulegt og rúmgott að stærð. Það er minimalískt í smáatriðum og hlýlegt á allan hátt. Stjórnrymið er áhrifaríkt og nýstárlegt og sýnir framsýna

hönnun Kia. Afar óvenjuleg lögun með láréttum og skáhöllum formum í mælaborði og hurða-innréttingum vekur eftirtekt. Öll aðgerðastjórnun er einkar notendavæn með afar þægilegu aðgengi og samskiptum. Linulöguð og sérhönnuð umhverfislýsingin fullkomnar svo útlitið. Hönnuðir Kia hafa nýtt sér allt það nýjasta í hönnun og tækni með þægilegum sætum og snjóllum eiginleikum og mikilli áherslu á afslappaða upplifun fyrir ökumann og farþega. Í beinni sjónlínu er rennilegur, hátæknivæddur og tvískiptur 10,25 tommu stafrænn skjár í háskerpu. Skjárin heldur utan um upplýsingar ökumannsins og aðgerðir upplýsinga- og afþreyingarkerfisins.

Miðjustokkurinn myndar samfellu við ökumannssæti með áklæðum úr endurunnum efnum og afslappandi umhverfislýsingu. Á miðjustokknum eru fjölaðgerðarofar með þægilegri stýringu fyrir margmiðlunarkerfið og loftfrískunarkerfið. Umhverfið dregur dóm af því sem best gerist í fagurfræðilegri hönnun. Breytanlegar hirslur í miðjustokki og færanlegir glashaldarar eru gott dæmi um þetta.

Hönnuðir Kia hafa þróað öðruvísi sætaáklæði í nýjan Niro, sem er skýr yfirlýsing um áframhaldandi skuldbindingu Kia í umhverfismálum. Áklæði á sæti eru faanleg úr tauí, samsetningu úr tauí, PVC leðurlíki eða PU leðurlíki, en hvorugt þessara efna er úr dýraríkinu. PU veganleður inniheldur einnig Tencel™ sem gert er úr afurðum tröllatrés.

Fyrirheit um ríkulega akstursupplifun
Nýr Kia Niro gefur fyrirheit um ríkulega akstursupplifun. Hann kemur með hátæknivæddum búnaði sem tryggir alhliða tengingu við umheiminn öllum stundum. Í nýju þægilegu og einföldu innanrými Kia Niro, með samsettum tvískiptum skjá sem uppfyllir allar þarfir varðandi aksturinn,

Innanrýmið er fagað, framúrstefnulegt og einfalt – öll aðgerðastjórnun er aðgengileg og notendavæn.

Sérhönnuð lýsing fullkomnar útlit innanrýmisins.

tengingar og afþreyingu, hefur þú meiri stjórn á hlutunum en nokkru sinni fyrr. Á fjölaðgerða snertiskjánum er hægt að framkvæma fjölmargar aðgerðir með einni fingrasnertingu, skipta áreynslulaust milli stillinga á loftfrískunarkerfinu, upplýsinga- og afþreyingarkerfinu og leiðsögukerfinu. Þessu fylgir einfaldleiki og þægindi af nýju tagi. Stjórnrymið byggir á skynrænni tækni og er með sér-sniðinni notendauppsetningu sem tryggir hámarks akstursánægju.

Tengdur tækni
Kia Niro býður upp á aðgengi að umfangsmiklum og nákvæmum upplýsingum áður en lagt er af stað.

Hægt er að láta leiðsögukerfið finna fljótförnustu leiðina á áfangastað með raunupplýsingum um umferð, þar með talið stöðugt uppfærðum breytingum á umferð og áætluðum komutíma. Hægt er að fá upplýsingar um bílastæði, áhugaverða staði, veður og hleðslustöðvar í gegnum Kia Connect Live þjónustuna. Síðan er hægt að nota raddstýringuna svo ekki þurfi að taka hendur af stýri og nýta auk þess Android Auto™ og Apple CarPlay™. Einfalt og þægilegt er að nota Kia Connect appið í snjallsímanum. Hægt er að smella á aðgerðina „Find My Car“ til að finna bílinn þegar þörf krefur. Þegar bílnum hefur verið lagt leiðir aðgerðin

Kia Niro EV

- 64,8 kW rafhlaða
- Drægi 460 km (WLTP í blönduðum akstri)
- Áhersla á orkunýtingu
- CCS-hleðsluinntak
- Allt að 750 km hleðslugeta

Kia Niro Hybrid

- Rafhlaða: Hybrid 1,32 kW
- Nýjar Eco-aðgerðir
- 141 hestafls HEV - 32 kW EV
- 1,6 GDI – 105 hestöfl

Kia Niro Plug-in Hybrid

- Rafhlaða: Plug-in Hybrid 11,1 kW
- Umhverfismildur
- Snjallstýrður orkuforði til notkunar á mengunarfríum svæðum
- 183 hestafla PHEV – 62 kW EV
- 1,6 GDI – 105 hestöfl

„Last-Mile Navigation“ síðasta spölinn fótgangandi frá bílnum að áfangastað. „Valet“ aðgerðin felur persónulegar upplýsingar þínar ef annar ekur bílnum og gerir þér kleift að fylgjast með lykilupplýsingum um bílinn eins og til dæmis hámarkshraða. Svo má skipuleggja ferðina áður en haldið er af stað með aðgerðinni „Send To Car“ og skoða ástand ökutækisins. Forsala á Kia Niro er þegar hafin hjá Bílaumböðinu Öskju, umbodsaðila Kia á Íslandi. ■

Ævintýri handan hornsins.

Nýr Kia Niro.
Forsala hafin.

Movement that inspires

Verð frá:

5.290.777 kr.

(Verð miðast við Niro Hybrid Urban)

Nýr Kia Niro gefur nýja ásýnd á götunum og ryður brautina fyrir rafknúnum samgöngum til framtíðar. Nýr Niro verður fáanlegur með 100% rafmagni með allt að 460 km. drægi, Plug-in Hybrid og Hybrid. Honum fylgir nýtt útlit, nýstárlegt farþegarými og ný yfirbygging sem gerð eru úr sjálfbærum efnum og undirstrikar framtíðarsýn Kia. Með því að bjóða upp á umhverfissvænni valkosti býðst þér útfærsla sem stuðlar að grænni framtíð. Nánar á kia.com

Skannaðu QR kóðann til að fara beint á forpöntunarsíðu Niro.
syningarsalur.askja.is/forpontun/niro-ev

Askja • Krókhálsi 11-13, 110 Reykjavík • 590 2100 • askja.is
Viðurkenndur sölu- og þjónustuaðili Kia á Íslandi.

Fylgdu okkur á Instagram.
[instagram.com/kiaisland](https://www.instagram.com/kiaisland)

Fylgdu okkur á Facebook.
[facebook.com/kiamotorsisland](https://www.facebook.com/kiamotorsisland)

Askja býður öflugar hleðslulausnir fyrir allar stærðir fyrirtækja og heimila.
Nánari upplýsingar askja.is/hledslulausnir

*Forsendur ábyrgðar eru reglulegt þjónustueftirlit sem kaupandi ber kostnað af. Lestu meira um ábyrgðina á www.kia.com/abyrgd.

Margur er knár þótt hann sé smár

Óþarft er að deila um að hönnuðum Fiat tókst vel upp þegar Fiat 500e varð til í tölvunum hjá þeim. Á einkennilegan hátt er hann nákvæmlega eins og upp-haflegi Fiat 500 bíllinn sem fyrst rann af færibandi Fiat-verksmiðjanna í Tórínó árið 1957, eða fyrir 65 árum.

olafur@frettabladid.is

Samt er nýi Fiat 500e á allan hátt fullkominn nútímabíll, nútíma-legur í útliti og aksturseiginleikarnir eiga ekkert skylt við 1957. Eitthvað hefur líka tognað úr honum. 1957 var Fiat 500 innan við þrír metrar að lengd 500e er 3,62 metrar að lengd.

Ekki má gleyma því heldur að nýi bíllinn er knúinn fjörmikilli rafmagnsvél en sá gamli var með hálfs lítra, tveggja strokka bensín-vél. Einnig er nokkur munur á þyngdinni því að Fiat 500e er 1.365 kíló að þyngd á móti tæplega hálfa tonni hjá þeim gamla.

Skemmtilegur í akstri

Þegar sest er undir stýri á Fiat 500e sest maður inn í skemmtilega blöndu gamals og nýs tíma. Um leið og mælaborðið er óður til fortiðar statar það af stórum upplýsingaskjá og allt aðgengi að stjórnækjum er eins og best verður á kosið.

Satt best að segja minnir akstur-inn ekki mikið á akstur hins gamla og sígilda Fiat 500. Fjöðrunin er þétt og stíf þannig að maður fær á tilfinninguna að um talsvert stærri bíl sé að ræða. Hröðunin er skemmtileg þótt vissulega sé þetta enginn kappakstursbíll.

Stýrishjólið er lítið og gefur gott grip og í beygjum liggur Fiat 500e vel, svo minnir á bíla sem kosta gott betur en hann.

Tilvalinn fyrir ungar fjölskyldur

Hjónin Karitas Sveinsdóttir og Hafsteinn Júlíusson í HAF menntuðu sig á Ítalíu og drukku í sig ítölsk áhrif. Þau eiga vart nógu mörg orð til að lýsa ánægju sinni og aðdáun á Fiat 500e.

„Eftir mikla leit og umhugsun um hvaða bíl við ættum að fá okkur sem annan bíl varð Fiat 500e fyrir valinu,“ segir Hafsteinn. „Hann hentar okkur svo vel því að bæði búum við í 101 Reykjavík og erum líka með vinnustofuna okkar þar. Drægið er ótrúlega gott, en hann nær allt að 433 kílómetra drægi á einni hleðslu. Þetta er ótrúlega hentugur bíll hvað stærð varðar því hann kemst í öll stæði, mjög lípur í akstri og svo einstaklega falleg hönnun. Við lærðum á Ítalíu og höfum dáðst að þessum bílum síðan þá og vitum fátt fallegra en ítalska hönnun og gæði. Við erum einmitt stödd á Ítalíu í fríi og Fiat 500e er mjög vinsæll hér, það er sérstaklega gaman að sjá þá elstu enn þá í umferð.“

Karitas gefur bílnum ekki síðri einkunn og segir hann einstaklega hentugan fyrir ungar fjölskyldur.

„Við mæðgurnar þrjár elskum að snattast saman á honum, við komumst allar vel fyrir með barnabílstól og kerruna í skottinu. Hann leynir á sér í stærð því það fer svo vel um okkur allar. Svo er mjög hentugt að koma barnabílstólnum fyrir aftur í, þar sem það er hægt að opna tvær hurðir til að athafna sig betur.“

Karitas er að vísa til þess að hægt er að opna bæði fram- og afturdýr og opnast þá mikið og stórt op á hlið bílsins og þægilegt er að athafna sig og setjast inn í hann eða koma fyrir til dæmis bílstól.

Hjónin Hafsteinn Júlíusson og Karitas Sveinsdóttir eru alsæl með sinn Fiat 500e, sem hentar þeim og fjölskyldunni fullkomlega sem annar bíll.

Ótrúlega gott aðgengi er að farþegarymi bílsins þegar báðar hurðirnar eru opnar upp á gátt.

» Stýrishjólið er lítið og gefur gott grip og í beygjum liggur Fiat 500e vel, svo minnir á bíla sem kosta gott betur en hann.

Hlaðinn þægindum og tækni
Fiat 500e kemur með fimm ára ábyrgð og átta ára ábyrgð er á rafhlöðunni. Aðeins tekur fimm mínútur að hlaða bilinn þannig að hægt sé að keyra hann 50 kílómetra. Upplagt að fá sér kaffibolla á meðan. Alls konar nýjasta tækni gerir kleift að hlaða rafhlöðuna að hluta í akstri, auk þess sem fullkomið akstursaðstoðarkerfi með mismunandi stillingum hjálpar ökumanni að ná hámarksdrægi við mismunandi aðstæður.

Þá sér tölva um að gæta að fjarlægð við næsta bíl, halda bílnum á miðri akrein, auk þess sem hún les á umferðarskilti og minnir ökumann á hámarkshraða, alveg eins og aðstoðarökumaður. Fjarlægðarskynjarar eru allan hringinn og blindhornsvörn sem er mjög gagnlegt þegar bakkað er úr stæði út á umferðargötu. Í stuttu máli er Fiat 500e gullfallegur rafmagnsbíll með flott LED-ljós að framan og aftan, glerþak og sportlegt útlit og stór-

- Vél: 87 kW rafvél
- Rafhlaða: 42 kW
- Drif: Framhjóladrifinn
- Afl: 118 hestöfl, 220 Nm
- 0-100 km/klst.: 9,0 sek.
- Drægi á einni hleðslu allt að 433 km þannig að þú þarft kannski bara að hlaða einu sinni til tvisvar í viku
- Eigin þyngd: 1.365 kg
- Farangursrými: 185 l / 550 l
- Hjólhaf: 2.322 mm
- Breidd: 1.683 mm
- Hæð: 1.527 mm
- Lengd: 3.632 mm

glæsilega innréttingu, sem gefur þá tilfinningu að fólk sé í premium class lúxusbíl, alvöru ítölsk hönnun með flottri ljósri eco-leðurinnréttingu. Stór 10 tommu útvarpsskjár með fullkomnu stýrikerfi en einnig þægilegir takkar í mælaborði, á stýri og milli sæta þannig að það er þægilegt að stýra útvarpi og öðru án þess að þurfa að fíkra sig í gegnum allt á útvarpsskjánum. Svo er auðvitað regnskynjari, lykillaut aðgengi og ræsing og bíllinn er í raun hlaðinn munaði. ■

FULLKOMINN Í BORGARFERÐIR

„Ítölsk hönnun hefur alltaf veitt okkur í HAF studio mikinn innblástur og þess vegna varð rafknúinn Fiat 500e fyrir valinu.“

Hafsteinn Júlíusson og Karítas Sveinsdóttir

NÝ SENDING Á LEIÐINNI
TRYGGÐU ÞÉR EINTAK

5

ÁRA ÁBYRGÐ

8

ÁRA ÁBYRGÐ Á
DRIFRAFLÖÐUNNI

UMBOÐSADILI FIAT Á ÍSLANDI • ÍSLENSK-BANDARÍSKA • ÞVERHOLT 6 • 270 MOSFELLSBÆR • S. 590 2300
FIAT.IS • ISBAND.IS • ISBAND@ISBAND.IS • OPIÐ VIRKA DAGA 10-17 • LOKAÐ LAUGARDAGA Í SUMAR

Skaffa orkuna og sjá um hleðslustöðvar

Orka náttúrunnar framleiðir og selur raforku og vinnur að orkuskiptum af krafti. Fyrirtækið býður einnig upp á hleðsluþjónustu í áskrift fyrir einbýli, fjölbýli og fyrir-tæki, þar sem sérfræðingar ON sjá um öll tæknilegu atriðin fyrir viðskiptavinum.

„Við hjá Orku náttúrunnar framleiðum gríðarmikla raforku sem við seljum og erum með hleðsluþjónustu sem við erum sífellt að byggja undir. Við bjóðum upp á hraðhleðslu við þjóðveginn og víðar, hverfahleðslu fyrir sveitarfélög víða um land og hleðslu fyrir heimili einstaklinga, fjölbýli og við fyrirtæki,“ segir Guðjón Hugberg Björnsson, tæknistjóri hleðsluþjónustu Orku náttúrunnar. „Með því að kaupa hleðsluþjónustu í áskrift getur fólk einfaldlega fengið hleðslustöð fyrir utan hjá sér og þarf ekki að hafa áhyggjur af því hvort stöðin virki eða sé uppfærð með nýjustu tækni, heldur sjáum við bara um þetta allt saman fyrir fólk.“

Einbeitt að orkuskiptum

„Þegar við byrjuðum að setja upp hleðslustöðvar árið 2014 var þetta ákveðið frumkvöðlastarf og það voru eiginlega engir rafbílar á landinu. Við ruddum veginn með því að setja upp hleðslustöðvar um allt land svo það væri hægt að fara allan hringinn á hraðhleðslu,“ segir Guðjón. „Svo komu rafbílar í kjölfarið og sterkar ívilnanir frá ríkisstjórninni svo boltinn fór að rúlla. Núna veitum við þjónustu víðs vegar um landið og höfum byggt upp sterkt og áreiðanlegt net til að til að tryggja ánægju viðskiptavina okkar.“

Allt okkar starf snýr að orkuskiptum og við höfum ekki tekjur af neinum öðrum orkugjöfum en raforku, svo við höfum engan hag af því að bensín og dísil séu enn í umferð. Við erum með mjög skýran fókus á meðan aðrir á markaðnum eru að fóta sig á þessum nýja markaði og hafa enn tekjur af eldri orkugjöfum,“ segir Guðjón. „Þannig að við erum einbeittari að þessu en aðrir og höfum líka verið að þessu lengur.“

Ísland í öðru sæti í orkuskiptum

„Það skiptir gríðarlegu máli fyrir umhverfið að Ísland skipti um orkugjafa og við höfum fullt tækifæri til þess. Orka náttúrunnar er sterkt fyrirtæki með marga viðskiptavinum sem gera síauknar kröfur og fyrir vikið erum við alltaf að beita okkur af meiri krafti,“ segir Guðjón. „Við tökum verkefni okkar alvarlega og þetta er sá markaður í orkusölu sem stækkar hraðast. Raforkusala og þjónustan sem við bjóðum upp á fellur líka vel saman og það þarf sterkan aðila til að beita sér á þessum markaði og nýta þessi risastóru viðskiptatækifæri.“

Nú er Ísland í öðru sæti í heiminum þegar kemur að orkuskiptum. Noregur er í fyrsta sæti og við erum fast á hæla þeim og langt á undan landinu sem er í þriðja sæti. Í nýlegri úttekt á því í hvaða borgum í Evrópu væri best að vera á rafbíl var Reykjavík líka í fyrsta sæti, enda eru hleðslustöðvar alltaf í innan við 500 metra fjarlægð,“ segir Guðjón. „Meirihluti allra seldra bíla til einstaklinga er líka rafbílar og fólk er alveg hætt að spyrja hvort þeir séu framtíðin. Það hefur því náðst gríðarlega mikill og góður árangur.“

Þörf á skýrri stefnu fyrir innviði

„Ég myndi segja að við séum komin yfir fyrsta hjallann. Næst myndi ég vilja sjá skýra

Guðjón Hugberg Björnsson, tæknistjóri hleðsluþjónustu Orku náttúrunnar, segir að heima-hleðsla í áskrift geti einfaldað fólki lífið.

FRÉTTABLAÐIÐ/
EYPÓR

stefnu stjórnvalda um hvernig umhverfið í kaupum á rafbílum verður til frambúðar, til þess að þróunin haldi áfram á sömu braut og þjónustuaðilar eða þeir sem eru að setja upp innviði geti gert sér betur grein fyrir þörfum fram í tímann,“ segir Guðjón. „Ef það hægist mikið á fjölgun rafbíla þá hægist einnig á uppbyggingu innviða því sú uppbygging er kostnaðarsöm. Það er hröð þróun í hleðslubúnaði svo fyrirtæki eru ekki endilega til í að setja upp mikið af búnaði sem verður svo lítið notaður og mögulega orðinn barn síns tíma þegar eftirspurnin er orðin nægilega mikil. Þannig að það skapast ákveðinn eltingaleikur sem er helsta áskorunin núna. Fjölgun rafbíla hefur þann

Áskriftarþjónustan gerir það að verkum að það þarf ekki að hugsa neitt um þetta, það er bara séð um allt, hvort sem það er fyrir fyrirtæki, heimili eða fjölbýli.

Guðjón Hugberg Björnsson

kost að markaðurinn stækkar og það eru fleiri leikendur og þjónustuaðilar á honum. Meiri samkeppni þýðir meiri og hraðari uppbygging á innviðum og það gerir markaðinn skemmtilegri og meiri spennandi,“ segir Guðjón. „Gallinn við fjölgunina er hins vegar þessir vaxtarverkir og að mögulega náum við kannski ekki alltaf að anna eftirspurn, en við gerum okkar besta.“

Hleðsla í áskrift einfaldar málin

„Við vorum að skipta um þjónustukerfi fyrir örfáum vikum og það var gríðarlegt stökk fram á við og gerir okkur kleift að bjóða breiðara vöruframboð. Við breikkuðum það svo enn frekar í haust,“ segir Guðjón. „Við erum líka komin með app sem gerir viðskiptavinum kleift að

greiða fyrir þjónustu, sjá stöðuna á hleðslu og annað slíkt. Það gerir viðskiptavinum kleift að þjónusta sjálfa sig betur en áður.“

Heimahleðsla í áskrift er líka frekar nýtilkomin og það áttu kannski ekki allir sig á kostum þess að geta verið með svona hleðsluþjónustu þar sem séð er um öll tæknileg atriði, eins og hvaða stöð á að velja og hvaða búnaður er bestur,“ segir Guðjón. „Við erum sérfræðingar í þessu og sjáum um þetta allt saman. Það er líka engin binding fylgin í þessu, sem er til dæmis þægilegt fyrir fyrirtæki í leiguhúsnæði. Áskriftarþjónustan gerir það að verkum að það þarf ekki að hugsa neitt um þetta, það er bara séð um allt, hvort sem það er fyrir fyrirtæki, heimili eða fjölbýli.“ ■

Rafbox allt frá hugmynd að hleðslu

Fyrirtækið Rafbox þjónustar fyrirtæki og einkaaðila með hleðslustöðvar fyrir rafbíla. Rafbox er að sögn Júlíusar Freys Bjarnasonar ástríðu-verkefni og var fyrirtækið stofnað við eldhúsbörðið heima árið 2018 af honum, föður hans og systur, sem eru öll mjög áhugasöm um framgang rafbíla.

„Rafbox er áhugamál okkar og ástríða frekar en bara vinna og sökum þess höfum við gífurlegan metnað til þess að skila verkefnum af okkur eins vel og hægt er. Mörg fyrirtæki á markaðnum bjóða upp á sambærilega þjónustu og Rafbox en við höfum þá sérstöðu að við sérhæfum okkur í þjónustu við viðskiptavinum okkar og sjáum um allt ferlið frá hugmynd til hleðslu,“ segir Júlíus, sem er einn eigandi Rafbox.

Sænsk gæðaframleiðsla

Hleðslulausnir Rafbox koma frá sænskum aðila, Charge Amps, sem framleiðir hleðslustöðvar úr endurunnu áli. „Fyrirtækið er rómað fyrir að einblína á gæði fremur en magn og leggur mikið upp úr því að bjóða upp á góða vöru með langa endingu. Við bjóðum almennt upp á þrjár típur frá þeim en erum að bæta við okkur svo við getum boðið upp á alla flóruna þegar kemur að hleðslustöðvum fyrir rafbíla.

Stefnan er að þjónusta kunnana okkar á þeirra forsendum. Viðskiptavinir koma með verkefni til okkar og við leysum þau með þeim á sem hagkvæmasta og skilvirkasta máta. Núna erum við til dæmis að taka inn fyrstu hraðhleðslustöðina okkar, sem við flytjum inn fyrir fyrirtæki með stóran rafbílaflota. Það leitaði fyrst til okkar og þá settum við upp hefðbundnar hleðslustöðvar fyrir það. Núna er flotinn að stækka og þá er þörfin orðin meiri á að hlaða bílana á styttri tíma.“

HALO er einstaklega stílhrein og smekkleg og tekur sig vel út sem heimahleðslustöð. „Við fáum oft hrós frá viðskiptavinum sem

Júlíus Freyr er einn eigenda Rafbox sem setti upp glæsilegar hleðslustöðvar fyrir rafbílaflota A4 fyrir stuttu.

FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

kunna vel að meta hversu vel hún kemur út og passar utan á húsið.

AURA er auglýst hjá okkur sem hleðslustöð fyrir almennings-svæði, en hún er einnig vinsæl hjá fyrirtækjum og fjölbýlishúsum. AURA stöðin getur hlaðið tvo rafbíla í einu og nær tvisvar sinnum 22 kW. Því þarf bara að setja upp einn hleðslustöðvarstaur fyrir hver tvö hleðslustæði. Einnig er tvöfalt stýrikerfi á stöðinni og henni fylgir möguleiki á greiðslulausn.

Hleðslukaplar frá ANS eru svo stærsta söluvaran hjá okkur um þessar mundir og hafa rokið út hjá okkur. Þetta eru frábærar vörur á sanngjörnu verði og eru einstaklega hentugar til að hafa í bílnum á ferðalagi til þess að stinga rafbílnum í samband við hleðslustöðvar hjá hótelum, við verslanir og víða annars staðar.“

Dínámísk álagsstýring

„Allar hleðslustöðvar frá okkur eru með álagsstýringu og fasa-deilingu, sem ver heimaugina inn í húsið ásamt því að fullnýta það rafmagn sem er í boði. Rafmagns-

neysla hússins er því í forgangi yfir bílnum. Þetta kemur sér vel til dæmis á álagsstundum, eins og jólnum, þegar öll rafmagnsnotkun er í botni. Þá gefa rafbílarnir eftir og á meðan geta notendur eldað jólasteikina í ofninum og haft jóla-ljósin kveikt án vandkvæða. Sama gildir um til dæmis fjölbýlishús þar sem eru lyftur. Álagsstýringin kemur í veg fyrir að hleðslustöðvarnar geti sprengt heimaugina. Það á því enginn að sitja fastur í lyftunni á aðfangadagskvöld,“ segir Júlíus léttur í bragði.

Rafmagnsfræðilegar forsendur

Álagsstýringin segir Júlíus að sé eitt af því sem Rafbox hugsar fyrir, en öll hleðslukerfi frá þeim eru hönnuð á rafmagnsfræðilegum forsendum. „Við erum rafverktakar með rafmagnsteknifræðing og verkfræðing sem tryggja að allt sé eins og best verður á kosið. Fyrirtæki sem eru að huga að því að innleiða rafbílaflota í stað bensínbílaflota geta gengið að heildrænni þjónustu hjá okkur. Við seljum búnaðinn, sjáum um

jarðvinnu, uppsetningu og allt sem henni fylgir, þjónustum búnaðinn og margt fleira. Mörg fyrirtæki og fjölbýlishús kunna vel að meta að fá alla þjónustuna á einu bretti. Hjá okkur þarf ekki að gera upp reikninga frá mörgum mismunandi aðilum.“

Einfalt og fljótlegt ferli

Tíminn sem það tekur að setja upp hleðslustöð fer eftir umfangi verkefnisins hverju sinni, að sögn Júlíusar. „Ferlið byrjar á því að fyrirtæki heyrir í okkur. Við komum og skoðum svæðið, metum stærð heimaugar og hvort rafmagnstaflan taki við búnaðinum frá okkur. Eftir það gerum við tilboð í verkið sem felur í sér hönnun, jarðvinnu, rafmagnsvinnu, allt efni, hleðslustöðvar, staura, festingar, uppsetningu og allt sem þarf. Þá sjáum við um alla þessa þætti þegar þar að kemur. Sé verkið samþykkt gerum við verksamning þar sem allt sem viðkemur verkefninu kemur skýrt fram. Einnig skilgreinum við verkefnastjóra sem er jafnframt ábyrgðarmaður fyrir verkinu og

dagsetningar á því hvenær verkið skuli vera lokið.

Eftir samþykki á verksamningi mætum við með jarðvinnuverktaka sem vinnur sitt verk frá tveimur dögum upp í tvær vikur, allt eftir umfangi verkefnisins. Yfirleitt eru svo komnar upp einhverjar stöðvar sem eru tengdar og tilbúnar til notkunar eftir eina viku. Stundum þarf að hinkra eftir heimaug ef það þarf að skipta um hana, en sá biðtími veltur á veitunum. Einnig fer það eftir verkefnastöðu okkar megin hvenær hægt er að hefja verk, en sá biðtími er oftast um tvær vikur, eða yfirleitt ekki mikið meira en mánuður. Við reynum að klára okkar, eftir að við byrjum verk, á 2-3 vikum.“

Græn og væn vegferð með A4

„Fjöldi verkefna okkar hleypur á hundruðum, enda sjá fyrirtæki, fjölbýli og rafbílaeigendur hagkvæman og umhverfisvænan kost í því að fjárfesta í hleðslustöðvum í dag. Við aðstoðum meðal annars A4 fyrir stuttu síðan við að innleiða græna umhverfisstefnu fyrirtækisins um rafvæðingu bílaflotans. Með þeim áttum við einstaklega gott og gjöfult samstarf,“ segir Júlíus.

Um samstarf A4 og Rafbox segir Jónas Birgisson, framkvæmdastjóri fjármálasviðs A4: „Partur af stefnu A4 í umhverfismálum er að rafvæða bílaflota félagsins á næstu árum. Fyrsta skrefið í þeirri vegferð var að fá Rafbox til að setja upp fyrir okkur hleðslustöðvar við höfuðstöðvar fyrirtækisins. Stöðvarnar hafa reynst okkur vel.“

„Við hjá Rafbox hvetjum fyrirtæki og einkaaðila sem eru að huga að því að skipta yfir í rafbíl, til að hafa samband við okkur. Við hjálpum svo við að innleiða ykkar framtíðarsýn,“ segir Júlíus að lokum. ■

Nánari upplýsingar um Rafbox og þjónustu þeirra má finna á vefsíðu rafbox.is. Einnig má hafa samband við fyrirtækið í síma 620-9200 og með tölvupósti info@rafbox.is.

Frá hugmynd til öruggrar hleðslu

- ⚡ Þú hefur samband við Rafbox
- ⚡ Við sérhönnum kerfi eftir þínum hugmyndum og aðstæðum hverju sinni
- ⚡ Við setjum kerfið upp. Við sjáum um alla hluta verksins frá A til Ö
- ⚡ Þegar kerfið er tilbúið hleður þú áhyggjulaust með fullkomnum hleðslulausnum frá Rafbox
- ⚡ Og til að létta gjaldkeranum lífið þá sjáum við um alla sundurliðun og innheimtu vegna hleðslunnar!

MG ZS EV kemur skemmtilega á óvart og er ríkulega búinn þrátt fyrir að hann sé einn ódýrasti rafjeplingurinn á markaðnum.

Öll stjórnþæki eru vel aðgengileg fyrir bílstjórann.

Gott innanrými er og vandaður frágangur á öllu.

Stór sóllúgan varpar birtu inn í bílinn.

Bresk klassík frá Kína kemur skemmtilega á óvart

MG er gamalt og gott breskt bílamerki sem nú er komið til Kína.

olafur@frettabladid.is

Það var fyrst kynnt á Íslandi í júní 2020 og nú er í boði MG ZS EV með 320 kílómetra drægi sem kostar aðeins 4.390.000 krónur í vel búinni Comfort-útfærslu og er þar af leiðandi einn hagkvæmasti kosturinn á markaðnum. Innanrými MG ZS EV er rúmgott og þægilegt.

MG ZS EV er ríkulega búinn:

- 17 tommu álfelgur
- Lykillaus ræsing
- LED-framljós
- 10,1 tommu snertiskjár
- Apple CarPlay og Android Auto360° myndavél
- Gervihnattaleiðsögukerfi
- Umferðaraðstoð
- Skynjarar að framan og aftan

Þó að MG ZS EV sé einn ódýrasti rafjeplingurinn á markaðnum er

» Rafmótorinn er mjög hljóðlátur og heyrir vart í honum.

ekkert „ódýrt“ við aksturseginkleikana. Með því er ekki verið að halda fram að hann jafnist á við dýrustu og vönduðustu bílana í sínum flokki en hann stendur

fyllilega fyrir sínu. Hægt er að velja um þrjár akstursstillingar: Sport-stillingin gefur enn sneggra viðbragð, sem þó skortir ekkert á, en í öllum venjulegum akstri er Normal-stillingin væntanlega notuð. Ef áherslan er lögð á sparakstur og langdrægni er síðan til Eco-stilling.

Rafmótorinn er mjög hljóðlátur og heyrir vart í honum. Einnig er MG ZS EV mjög þéttur og vel hljóðeinangraður svo lítið fer fyrir veg- og vindhljóði. Autoexpress verðlaunaði MG ZS EV sem hagkvæmasta rafbílinn 2022 (Affordable Electric Car of the Year 2022). ■

Renault Megane E-TECH er óneitanlega glæsilegur bíll sem vekur athygli fyrir útlit og fágun.

Franskur klassi sem ekki klikkar.

Byltingarkenndur bíll með traustar rætur

Renault Megane er okkur Íslendingum að góðu kunnur, enda hafa þeir bílar verið framleiddir í 26 ár.

olafur@frettabladid.is

Nú er kominn alveg nýr Renault Megane E-TECH sem byggir á traustum grunni, útlitið er kunnuglegt og notagildið sver sig í ættina. Rétt eins og forverarnir, sem ganga fyrir jarðefnaeldsneyti, eru aksturseginkleikar Megane E-TECH afbragðsgóðir, gaman er að aka bílnum, þægindi mikil og einhvern veginn allt á sínum stað. Líka

plássíð fyrir ökumann og farþega, að ógleymdu farangursrýminu. Nema bara að nú er þetta rafbíll, sem er bara betra á allan hátt. Megane E-TECH er hljóðlátur og aðdændur Renault verða sannarlega ekki sviknir. Renault leggur áherslu á að um rafbíl sé að ræða með því að bæta E-TECH við nafnið, en tæknin er víðar en bara í nafninu því að bíllinn er hlaðinn framsækinni tækni eins og við var að búast frá Frökkum. Hurðarhúnarnir falla inn í hurðirnar en þrýstast út þegar bílnum er aflæst eða þegar einhver nálgast

bílinn. Þegar bílstjórinn sest undir stýri kviknar á OpenR-snertiskjánum í mælaborðinu og allt innanrýmið er lýst upp með óbeinni birtu. Flestar aðgerðir fara í gegnum OpenR-skjáinn. Megane E-TECH er enn rúmbetri en eldri Megane sem ganga fyrir jarðefnaeldsneyti, meðal annars vegna þess að gólfíð er flatt og hjólahaf lengra í E-TECH. Mikið er um endurunninn efni bæði í mælaborði og öðrum innréttingum bílsins og ekki er hægt að verjast þeirri tilhugsun að maður sé að setjast inn í sanna hönnunargræju.

» Megane E-TECH er hljóðlátur og aðdændur Renault verða sannarlega ekki sviknir.

Eins og Frakka er von og vísa er hugað vel að lýsingu og hljóðvíst. Notuð er sérstök tækni sem verkfræðingar Renault þróuðu, „Cocoon Effect Technology“ til að hljóðeinangra farþegarymið, svo Megane E-TECH er með hljóðlátustu rafbílum og er þá nokkuð sagt. Megane E-TECH er hlaðinn allri nýjustu tækni þegar kemur að öryggisbúnaði. Til dæmis hemlar bíllinn sjálfur ef hindrun birtist þegar verið er að bakka. Þegar allt kemur til alls er það svo bílferðin sjálf sem skiptir máli og hún er ánægjan ein á Renault Megane E-TECH. ■

NÝR RENAULT MEGANE E-TECH

100% rafmagn

Hrein hönnun Hrein tækni Hrein tilfinning

Nýr og spennandi Renault Megane E-Tech er mættur! 100% rafbíll með allt að 470 kílómetra drægni*. Hrein hönnun, hrein tækni og hrein tilfinning í rúmgóðum og snjallvæddum bíl sem er tilbúinn að flytja þig inn í framtíðina.

Verð frá: **5.390.000 kr.**

Bílasala Akureyrar
Akureyri
www.bilak.is
461 2533

Bílaverkstæði Austurlands
Egilsstöðum
www.bva.is
470 5070

BL sölumboð
Vestmannaeyjum
481 1313
862 2516

Bílasala Reykjaness
Reykjanesbæ
www.bilasalareykjaness.is
419 1881

**OPIÐ Í DAG
FRÁ 12-16**

BL ehf
Sævarhófða 2 / 110 Reykjavík
525 8000 / www.bl.is

*Uppgefnar tölur um drægni taka mið af rýlým WLTP prófunum. Aksturálag, hjólastig og stöðna vega hafa áhrif á drægni rafbíla.

ENNEWM / SIA / NK011753

Hyundai Ioniq 5 fékk þrenn verðlaun á World Car Awards 2022.

Rafbíll ársins

starri@frettabladid.is

Rafbíllinn Hyundai Ioniq 5 var kjörinn Heimsbíll ársins 2022, Rafbíll ársins og Hönnun ársins á verðlaunahátíðinni World Car Awards 2022 sem fram fór á alþjóðlegu bilasýningunni í New York (NYIAS) í vor.

Hyundai Ioniq 5 er af nýrri kynslóð rafbíla á nýjum og háþrúðum undirvagni Hyundai Group en fyrirtækið ætlar að kynna til sögunnar sautján nýja rafbíla fyrir árið 2030.

Hyundai Ioniq 5 kom á markað í fyrra og hefur síðan þá unnið til fjölda viðurkenninga, þar á meðal sem bíll ársins í bæði Bretlandi og Þýskalandi.

Í dómnefnd World Car Awards sitja 102 bílblaðamenn frá 33 löndum. Meðal eiginleika sem áttu stóran þátt í sigri Ioniq 5 má nefna að rafhlöðukerfi bilsins er 800 volt sem gerir mögulegt að tengja bílinn við 220 kW hraðhleðslustöð og hlaða bílinn á einungis átján mínútum úr 10% í 80%.
Heimild: fib.is. ■

Tesla var vinsæl í Evrópu 2021.

Vinsælustu rafbílarinnir

sandragudrun@frettabladid.is

Rafbílar njóta sífellt meiri vinsælda hér á landi og það sama á við annars staðar í Evrópu. Söluhæstu rafbílamerkin í Evrópu árið 2021 voru Tesla og Volkswagen. Mest seldu rafbílategundirnar voru Tesla Model 3, Renault Zoe og VW ID.3. Árið 2021 jókst sala rafhlöðuknúinna rafbíla (BEV) í Evrópu um 63%. 1,2 milljón fólksbílar seldust í álfunni og markaðshlutdeildin var 10%.

Tesla fór naumlega fram úr Volkswagen sem mest selda rafbílamerki í Evrópu árið 2021 þó að Volkswagen Group hafi verið fremsti rafbílaframleiðandi í Evrópu með 25% markaðshlutdeild. Samkvæmt gögnum JATO Dynamics sem ná yfir 28 evrópska markaði voru alls 1.205.387 hreinir rafknúinir fólksbílar skráðir árið 2021. Þetta var 63% aukning miðað við þá 739.329 bíla sem skráðir voru árið 2020. Ef miðað er við árið 2019 var aukningin rúmlega þreföld. ■

Hleðslustöðvar á ferðalagi um Norðurlönd

elin@frettabladid.is

Fyrir þá sem huga að ferðalagi um Norðurlöndin á eigin rafbíl er gott að vita að nóg er af hleðslustöðvum í nágrenni okkar. Hægt er að hlaða niður appinu Elbil en þar er hægt að sjá hvar allar hleðslustöðvar eru staðsettar á Norðurlöndum og í fleiri löndum í Evrópu. Einnig er hægt að sjá hversu mikið það kostar að hlaða bílinn.

Á síðunni elbil.no/lade/lade-stasjoner er kort sem sýnir allar þessar stöðvar sem hægt er að skoða áður en haldið er í ferðalagið og skipuleggja sig með þær í huga. Í appinu eru margir möguleikar eins og að skipuleggja ferðalagið og fá tillögur um hleðslustopp í leiðinni.

Einnig er hægt að sjá raunhæft drægi fyrir rafbílinn miðað við akstursaðstæður. Hægt er að breyta

ferðaskipulaginu þegar manni hentar ásamt ýmsu öðru.

Margir kjósa að taka Norrænu og sigla með bílinn til Danmerkur. Þaðan er hægt að aka til Svíþjóðar eða Noregs auk þess sem einfalt er að skjótask til Þýskalands. Rafbílar eru mjög margir í Noregi og þaðan aka Norðmenn gjarnan til Ítalíu í sumarleyfinu. Gott er að vita að hleðslustöðvar eru víða og auðvelt að finna þær í appinu. ■

Það er einfalt að ferðast um Norðurlönd á rafbíl. Hleðslustöðvar eru mjög víða.
FRÉTTABLAÐID/GETTY

ISKRAFT

eo

HLEÐSLUSTÖÐVAR

Hleðslustöðvar fyrir heimili, húsfélög og fyrirtæki. Hagstætt verð, gæði, falleg hönnun og fagleg ráðgjöf.

EO Mini

20%

afsláttur

EO Basic

20%

afsláttur

Gildir út júlí eða á meðan birgðir endast

Margar útfærslur og litir

Einföld og þægileg uppsetning

ELINTA CHARGE

HLEÐSLUSTÖÐVAR

Elinta 2x22kW hleðslustöð

- Frábær fyrir ferðapjónustuna
- Red Dot hönnunarverðlaun
- MID mælir

Falleg hönnun úr áli. Einstaklega sterk og endingargóð. Uppfyllir allar kröfur Mannvirkjastofnunar.

www.iskraft.is Nánari upplýsingar og ráðgjöf á iskraft.is

ISKRAFT

Hvað er að gerast núna um helgina?

15. júlí Föstudagur

■ **Tónleikaveisla LungA Seyðisfirði – alla helgina**
Tveggja daga tónleikaveisla. Bryddað upp á nýjungum og ferskur blær fenginn í uppsetningu tónleikanna á nokkrum stöðum í bænum.

■ **Sápuboltinn Ólafsfirði – alla helgina**
Útitónleikar, ball og sápubolti. Tilvalin skemmtun fyrir alla fjölskylduna. Jóipé og Króli mæta í fjörðinn.

■ **Hádegisganga Grasagarðinum í Reykjavík – 12.00**
Föstudagsganga í Grasagarðinum sem tekur hálf tíma. Viðfangsefnin eru mörg og misjöfn og helgast því sem er í blóma hverju sinni.

16. júlí Laugardagur

■ **Fjölskyldu- og krakkadans-tímar Hjartatorgi – 13.00**
Breakdans, benetenebarnadiskó, fjölskyldu-Bollywood, húllatími, hiphopp og TikTok-dansar. Stuttir tímar sem henta byrjendum.

■ **Götubítinn Hljómskálagarðurinn – fram á sunnudag**
Farðu í ferðalag með bragðslaukanna á Götubítahátíðinni. Bjórbíll, bubblubíllinn, besti götubítinn og skemmtun fyrir fullorðna.

■ **Spessi ljósmyndasýning Bryggjusal Edinborgarhússins – 17.00**
Spessi fagnar uppsetningu á verkinu Alpýðuhetjur. Endurgerð á hundrað ára gamalli ljósmynd sem tekin er í Neðstakaupstað á Ísafirði.

■ **Babies ball Kex – 21.00**
Babies flokkurinn og Kex hostel bjóða upp á frítt ball á laugardeginum. Ábreiður af skemmtilegum lögum til að tjútta við.

17. júlí Sunnudagur

■ **Tie Dye smíðja Verzlanahöllin – 13.00**
Gestir hvattir til að mæta með eigin flikur sem þá langar að fríska upp á með hnútabatik.

■ **Vegan Pierogi parti Andrými – 14.00**
Vegan veisla í róttæka félagsrýminu Andrými. Eldað saman linsubauna-, kartöflu- og berja pierogi.

■ **Salsakvöld fyrir byrjendur Hús máls og menningar – 19.30**
Ókeypis salsakvöld með fríum prufutíma fyrir byrjendur á miðhæð Máls og menningar. Kíktu við í dans og bjóddu endilega með vinum.

Götubítahátíð Hljómskálagarðurinn 16.- 17. júlí

Hvað?
Keppnin um besta götubíta Íslands verður haldin í Hljómskálagarðinum um helgina. Götubítamenningin snýst um að kaupa veitingar úr matarvögnum og borða utan dyra. Kræsingar eru framreiddar úr á öðrum tug matarvagna og hluti þeirra er vegan. Auk þess verða hoppukastalar, vatnaboltar, klessuboltar og trampólín á staðnum. Hægt er að kaupa kaffi og bakkelsi og búbbur og bjór með bitanum. Keppt verður um besta götubítann á landinu og sigurvegarinn heldur síðan til Þýskalands í ágúst og keppir fyrir Íslands hönd á Evrópsku götubítakeppninni.

Fyrir hvern?
Sælkerar á öllum aldri eru velkomnir frá 13-19 á laugardag og milli 13 og 17 á sunnudag.

Verð:
Flestir götubítar eru á verðbilinu 2.000 til 2.500 krónur. ■

Skandall vikunar

Pabbi Elons Musk, Errol Musk, viðurkenndi að hafa eignast barn með stjúp-dóttur sinni. Þau eiga tvö börn saman.

Fullkomið flatbrauð Liba Bröd

í vefjuna, sem pizzabotn, snakk eða bara til að narta í

instagram.com/libabrod/

Netfyrirbærið

Mega Chad býðingar

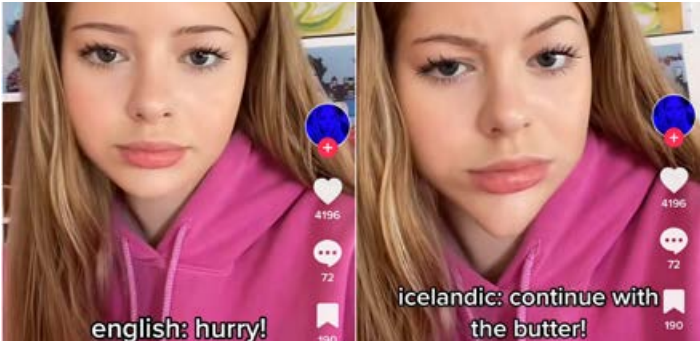

Íslensk ungmenni sýna netheimum að beinþýðing á íslenskum orðasamböndum yfir á ensku hafa yfirburði yfir upprunalegu enskuna. Áfram með smjörð er sannarlega fagaðra en flýttu þér og skíthæll trompar fávita alla daga. Mega-Chad notar íslenskar beinþýðingar.

Örskýring: Mega/Giga Chad
Chad er nafn sem margir tengja gjarnan við amerísku fótboltastjörnuna í háskólamyndum Hollywood, ungan massaðan karlmann með takmarkaða heilastarfsemi og mikla árasarhneigð. Chad hefur á síðustu árum hlotið nýja merkingu í netmenningu. Hann er forystumaður, svokallaður „alpha“ með rosalega kjálkalínu, sem hefur yfirburði yfir alla. Líkt og nafnið gefur til kynna er Mega eða Giga Chad hinn allra besti Chad, Æðsti-Chad ef svo má að orði komast. ■

Grínistinn Vilhelm Neto tekur snúning á svita-lyktareyðinum á TikTok.

Kolbrún Eva segir áfram með smjörð.

Sumarleg marengsskál og syndsamlega góður bragðarefur

Sjöfn Þórðardóttir sjofn @frettabladid.is

María Gomez er kunn fyrir dýrindis eldamennsku, bakstur og fagaðan heimilis-stíl. María er mikill fagurkeri og það sést þegar hún bakar eða eldar. Hún hefur ástríðu fyrir að útbúa ljúffengar kræsingar og leggur mikið upp úr því að bera þær fallega fram þannig að þær laði að bæði auga og munn.

Þar sem nú er sumar og gaman að bjóða upp á sumarlega og fallega eftirrætti fengum við Mariu til að deila með okkur tveimur af sínum uppáhaldseftirrættum sem eiga vel við þessa dagana. Hér eru á ferðinni sumarleg marengsskál og syndsamlega ljúffengur bragðarefur sem hefur heldur betur slegið í gegn á heimili hennar.

„Ég elska að gera alls kyns marengsskálar og leika mér með innihaldið. Marengsskálar er svo einfalt að gera og tekur ekki nema 10-15 mínútur. Tvennt hef ég þó alltaf í þeim en það er marengs og rjómi, restina er svo hægt að leika sér með, eins og hvaða sælgæti og ávextir eru notuð,“ segir María og bætir við að allt hráefnið sé fáanlegt í Bónus á hagstæðu verði.

Hér ákvað María að notast við púðursykursmarengs, kíví, vínber og banana. „Mér finnst sú blanda passa afar vel saman ásamt Olsen Olsen og Völu-froskum. Sumarleg og tilvalin í eftirrætt eða á veislu-borðið.“

Sumarleg marengsskál að hætti Maríu Gomez

- 1 stk. tilbúinn púðursykurs-marengsbotn
- 500 ml rjómi, þeyttur
- 150 g Völu-froskar
- 5 stk. Olsen Olsen
- 1-2 kíví
- 1-2 bananar
- Vínber eftir smekk

Þeytið rjómann og setjið eitt lag af honum neðst í skál. Brjótið næst marengs yfir rjómann og dreifið niðurskornum ávöxtum og smátt skornu sælgætinu yfir í eitt lag. Setjið svo aftur eitt lag af rjóma, annað lag af niðurbrotnum marengs, ávöxtum og sælgæti og svo

svona koll af kolli þar til skálin er orðin full og allur rjómi, nammi og ávextir búið.

Toppið svo með nammi og ávöxtum og geymið í kæli í eins og tvær klukkustundir og berið svo fram.

Bragðarefur sem bragð er af Bragðarefur er einn vinsælasti ísrétturinn þessa dagana og rýkur út úr ísbúðunum eins og heitar lummur. „Ég elska bragðaref og hef gert síðan hann leit fyrst dagsins ljós í ísbúðum landsins. Ég verð þó að viðurkenna að það að fara með fjölskylduna í ísbúðina er orðið ansi dýrt sport ef um stóra fjölskyldu er að ræða.“

Því hefur María gert bragðaref heima í fjölda ára. „Hann bragðast alveg eins og úr ísbúðinni. Hér þarf ekki að notast við neitt annað en hrærivél eða blandara, eða matvinnsluvél allt eftir því hvað er til á heimilinu, jafnvel bara skál og sleikju. Ég geri hann alltaf annað hvort í blandara eða hrærivélinni og nota þá T-ið.“

María segir jafnframt að það skipti miklu máli að tryggja að bragðarefurinn verði ekki of linur. „Grautlinur bragðarefur sem er farinn að leka er þó eitthvað sem ég vil alls ekki sjá, þess vegna set ég alltaf tilbúinn bragðarefinn aftur í ísboxið sem ísinn kom úr og set í frysti í alla vega 30 mínútur og geymi svo restina líka þannig í frystinum,“ segir María að lokum.

Heimagerður bragðarefur

- 2 lítrar vanilluís (ég notaði Bónus-is en mér finnst hann ekki eins rjómakennndur og annar is og því verður bragðarefurinn ferskari)
- 250 g fersk jarðarber (verða að vera fersk, alls ekki frosin)
- 130 g Sambó-piparkúlur
- 130 g Sambó-þristakúlur eða þristar
- 5 kókosbollur

Látið ísinn standa í smástund uppi á borði svo hann mýkist ögn. Skerið jarðarberin smátt niður á meðan ásamt sælgætinu. Setjið svo ísinn og jarðarberin saman í hrærivél eða hin tækin sem ég nefndi að ofan og hafið í gangi í örstutta stund eða

María Gomez er landsmönnum að góðu kunn fyrir sína dýrindis eldamennsku og bakstur. Svo er hún líka svo hugmyndarík þegar kemur að því að útbúa sælkerarétti á augabragði. MYNDIR/ADSENDAR

“Ég elska að gera alls kyns marengsskálar og leika mér með innihaldið. Marengsskálar er svo einfalt að gera og tekur ekki nema 10-15 mínútur.

bara þar til jarðarberin eru rétt svo blönduð saman við. Ef þið gerið í hrærivél með T-inu setjið þá næst nammið út í skálina og hrærið létt saman en ekki of mikið svo ísinn verði ekki of linur. Ef þið notið matvinnsluvél eða blandara er betra að setja ísinn eftir að honum er blandað saman við jarðarberin í skál og hræra namminu saman við með sleikju. Setjið svo bragðarefinn út í 2 lítra ísboxið og lokið boxinu. Kælið í frysti í eins og 30-60 mínútur þá verður hann stífur og kaldur. Geymið svo rest ef verður eftir í ísboxinu áfram í frystinum.

Fyrir áhugasama þá á María og rekur vefsíðuna paz.is og er á Instagram @paz.is þar sem hún sýnir innblásnar heimilishugmyndir og gefur einfaldar en jafnframt góðar uppskriftir. Á miðlunum sínum fær hún útrás fyrir allt það sem henni þykir gaman að gera. ■

Þessi eftirrættur getur varla verið girnilegri.

Mögnuð melting, alla daga

SYNERGIZE-YOUR-GUT®. Hágæða blanda af sýrubolnum góðgerlum fyrir öfluga meltingu. Eitt hylki á dag fyrir heilbrigða þarmaflóru.

Nýtt og spennandi vörumerki á Íslandi! Fæst nú í Apótekanum, Lyf & heilsu, Hagkaup og Krónunni.

Sumarlega marengsskálin er dýrðleg, svo falleg fyrir augað og bragðast ómótstæðilega vel.

Bragðarefurinn er syndsamlega góður og slær ávallt í gegn á heimili Mariu. Svo fallegur í háu glasi.

Making our world more productive

AGA GAS ALLS STAÐAR

Smellt eða skrúfað?
Það skiptir ekki máli, við eigum bæði!

ÞÚ FINNUR SÖLUSTAÐI
FYRIR AGA GAS Á GAS.IS

Athugið að slanga og annar gasbúnaður leki ekki | Látið hylkið standa upprétt
Varist að setja hylkið undir grill | Skrúfið fyrir gasið á hylkinu strax eftir notkun
Notið viðeigandi þrýstijafnara | Athugið að propangas er afar eldfimt

Linde Gas | Breiðhófa 11 | Reykjavík | 577 3000

Bílar & Farartæki

Nýr Fiat 500 e La Prima 42 kWh rafmagnsbíll. Flottasta typpa með leðursætum og glerþaki og öllum vinsælustu aukahlutunum í dag. Heimahleðaslustöð fylgir með. Drægni allt að 430 km. Þetta er sá al sætasti snattari sem hægt er að fá! Okkar verð aðeins 4.590.000,-

Sparibill ehf
Hátún 6A, 105 Reykjavík
Sími: 577 3344
www.sparibill.is

Bílar til sölu

2016 MERCEDES-BENZ CLA 220 AMG

Forritaður. 210 hp. Nýmálaðar 19" felgur. Ný dekk. Skoðaður 2024. Ekinn 89.000 km Diesel. Sílsar og Benz merki að framan svart. Nýbúið að smyrja bilinn og skipta um girkassa olíu. Billinn er í topp lagi. Engin skipti. 5.400.000 kr. 5.200.000 kr staðgreitt. Uppl. í s. 611-3939

Bílar óskast

VILTU LOSNA VIÐ GAMLA BÍLINN ?

Kaupum bíla 25-250þús

Hringdu S. 615 1810 eða sendu sms og við höfum samband

Bátar

MERCURY
Utanborðsmótorar
2,5 - 600 hp.

Verkstæði Vélasölnunnar hefur á að skipa sérhæfum starfsmönnum til viðgerða og viðhalds á Mercruiser bátavélum og Mercury utanborðsmótorum

Eigum til Mercury mótorá á lager
2,5hp - 4hp - 6hp - 9,9hp - 15hp - 20hp og 60hp

Getum útvegað með stuttum fyrirvara 115 hp og 150 hp seapro.

Einnig úrval rafmótorá.

R. SIGMUNDSSON
VÉLASALAN
www.velasalan.is
s. 520 0000, Dugguvogi 1
104 Reykjavík

FYRIR AÐSTOÐ INNANLANDS

gjofsemgefur.is
907 2002

Hjálparstarf kirkjunnar

MARÁS

TOHATSU
UTANBORÐSMÓTORAR

JAPÖNSK GÆÐI!

Léttir Fyrirferðalittir Hljóðlátir

Kraftmiklir Sparneytnir 3,5-250 hö

Miðhraun 13 - 210 Garðabær
Sími: 555 6444 - www.maras.is

Þjónusta

Búslóðaflutningar

Ert þú að flytja? Búslóðafl., fyrirtækjafi., pianófl. o.fl. Extra stór bill. Búslóðalyfta. Flutningaþj. Mikael. S. 894 4560 www.flytja.is flytja@flytja.is

Húsviðhald

FLÍSLAGNIR - MÚRVERK - FLOTUN - SANDSPARSL - MÁLUN - TRÉVERK

Ásamt öllu almennu viðhaldi fasteigna.

Áratuga reynsla og þekking skilar fagmennsku og gæðum.

Timavinna eða tilboð.

Strúctor byggingaþjónusta ehf.

S. 867 4254

Getum bætt við okkur utan og innanhúss málningarvinnu. runarmurari.is S. 7743800

Nudd

NUDD NUDD NUDD

Slökunarnudd í miðbæ Reykjavíkur. Lausir tímar. Sími 694 7881, Janna.

Rafvirkjun

RAFLAGNIR, DYRASÍMAR. S. 663 0746.

Töfluskipti, myndsímar. Hagstæð verð. Straumblik ehf. Löggiltur Rafverktaki. straumblik@gmail.com

Keypt & Selt

Til sölu

Gítarinn ehf.

Stórhöfði 27
Sími 552 2125
www.gitarinn.is

Kassagítarar á tilboði

Gítarar og hljómborð í miklu úrvali

Verð við allra hæfi

Húsnæði

Geymsluhúsnæði

WWW.GEYMSLAEITT.IS

Sérgeymslur á mjög góðum verðum. Frá 2-17 m2. S: 564-6500

GEYMSLUR.IS
SÍMI 555-3464

Suma hluti er betra að geyma. Geymslur fyrir dánarbúið, allt að 20% afsláttur. www.geymslur.is

Heilsa

Heilsuvörur

Ábendingahnappinn má finna á www.barnaheill.is

S A F T

Atvinnublaðið

— Mest lesna atvinnublað Íslands —

FINNDU RÉTTA STARFSKRAFTINN

Beinn sími: 550 5625

Sölufulltrúar:
Hrannar Helgason, hrannar@frettabladid.is
Arna Rut Kristinsdóttir, arnarut@frettabladid.is

vinnvinn

Vinnvinn | Kringlan 7 | 103 Reykjavík
Sími 552 1212 | vinnvinn@vinnvinn.is | www.vinnvinn.is

RÁÐNINGAR \ RÁÐGJÖF

Blaðið með bollanum

FRÉTTABLAÐIÐ

Taktu Fréttablaðið með í fríð

Fréttablaðs-appið gerir þér kleift að
lesa blað dagsins í snjalltækinu þínu.
Hvar sem er, þegar þér hentar.

Sæktu appið hér

Opnaðu myndavélina í símanum
og skannaðu QR kóðann

Gunnhildur lét til sín taka áður en hún fór af velli í seinni hálfleik.

Fannst liðið verjast frábærlega

kristinnpall@frettabladid.is

FÓTBOLTI „Þetta var svekkjandi, en þetta er eitt stig og við töpuðum ekki. Það var svekkjandi að fá þetta mark á okkur en á sama tíma var Sandra búin að vera að verja frábærlega í seinni hálfleik og halda okkur inni í leiknum. Hún á hrósið skilið,“ segir Gunnhildur Yrsa Jónsdóttir, miðjumaður íslenska liðsins, aðspurð hvernig andrúmsloftið hafi verið eftir jafnteflið í gær.

„Mér fannnst liðið verjast frábærlega. Við vorum að spila gegn frábæru liði sem var að spila vel. Breytingin í hálfleik breytti þeirra leik en mér fannst við vera að standa þær vel af okkur.“

Gunnhildur tekur undir að þótt Ítalir hafi verið talsvert með boltann hafi íslenska liðinu tekist að loka vel á þær þegar komið var á síðasta þriðjung vallarins.

„Við vorum með þetta í höndunum. Ef það er eitthvað sem varnarmennirnir okkar kunna vel við, þá eru það fyrirgjafir og þær sýndu það í dag. Stundum fellur þetta ekki með okkur, þetta gat farið báðum megin.“

Gunnhildur tekur undir að það sé hlutverk Íslands að fara erfiðu leiðina áfram. „Auðvitað er pirrandi að þurfa að taka erfiðu leiðina, en mér finnst Stelpurnar hafa verið frábærar í báðum leikjum og við bara óheppnar.“ ■

Sandra var örugg í öllum aðgerðum.

Stigið heldur okkur í mótinu

kristinnpall@frettabladid.is

FÓTBOLTI „Fyrst og fremst erum við svekktar. Við erum metnaðarfullar og viljum vinna alla leiki og það tókst ekki í dag,“ segir Sandra Sigurðardóttir, markvörður íslenska liðsins, svekkt að leikslökum. Hún segir tilfinningarnar blendnar, aðspurð hvort þetta sé stig sem haldi þeim á lifi eða tvö töpuð stig. „Það er náttúrulega bæði. Við fengum færi til að stela þessu, en þetta heldur okkur inni í mótinu áfram og þetta er að einhverju leyti enn í okkar höndum.“

Sandra tekur undir að íslenska liðið sé að takast vel á við sóknarlotur Ítala. „Við vorum búnar að skoða þær vel og vissum að þær eru með gott lið. Við vorum búnar að skoða vel hvernig þær vilja sækja. Þær lágu vissulega á okkur um tíma en við erum góðar að standa það af okkur.“ ■

Stelpurnar okkar fengu sannkallaða draumabyrjun þegar Karólína Lea kom Íslandi yfir á þriðju mínútu leiksins.

FRÉTTABLAÐIÐ/
ERNIR

Aftur munaði mjóu í Manchester

Annan leikinn í röð munaði litlu að Stelpurnar okkar gerðu nóg til að taka stigin þrjú en uppskeran var eitt stig í Manchester. Þær fara því til Rotherham eftir helgi og þurfa að vinna meistaraefni Frakka sem eru búnar að tryggja sér sigur í riðlinum.

kristinnpall@frettabladid.is

EM 2022 Annan leikinn í röð er hægt að tala um óheppilegt atvik sem hefði ef til vill breytt gangi leiksins þegar Stelpurnar okkar gerðu 1-1 jafntefli við Ítali í gærkvöld. Aðeins örfáum sekúndum áður en Ítalir skoruðu jöfnunarmarkið fór skot Alexöndru Jóhannsdóttur af stuttu færi rétt fram hjá. Stelpurnar okkar eru því enn ósigradar en ljóst er að þær þurfa að fara fjallabaksleiðina í sextán liða úrslitin.

Íslenska liðið fékk draumabyrjun þegar Karólína Lea Vilhjálmssdóttir kom Íslandi yfir. Áttunda mark Karólínu og það fyrsta á stórmóti kom úr góðu skoti eftir að Ítölum mistókst að hreinsa eftir langt innkast Sveindísar Jane Jónsdóttur. Íslendingar virtust ætla að fylgja því eftir og ögnuðu marki Ítala á næstu mínútum en þegar liða tók á hálfleikinn náðu Ítalir betri stjörnu

Karólína fékk færi til að stela sigrinum undir lok leiksins en brást bogalastin.

á leiknum á sama tíma og sóknarleikur Íslands varð stíðari. Ítalirnir voru greinilega búnir að skoða íslenska liðið vel og var mikið lagt upp úr því að loka á Sveindísi Jane í hvert sinn sem hún komst á boltann.

Fram að jöfnunarmarkinu voru Ítalir meira með boltann en íslenska liðið stóð vörnina vel og Sandra Sigurðardóttir, besti maður vallarins í gær, tók alla þá bolta sem rötuðu á mark hennar. Ítalir reyndu mikið að fara út á vængina á bakverði íslenska liðsins en það skilaði afar

litlu þar sem af fjórutíu fyrirgjöfum rötuðu aðeins níu á samherja. Það var því afar grátlegt að íslenska liðið komst ekki 2-0 yfir og fór langt með að ganga frá leiknum í færi Alexöndru. Ítalir héldu strax í sókn og jafnaði Valentina Bergamaschi metin á sama svæði og Karólína kom Íslandi yfir í fyrri hálfleik eftir góðan undirbúning Barboru Bonansea.

Ítalir voru ef til vill sáttari við stigið þegar liða tók á leikinn heldur en Stelpurnar okkar enda ljóst að

Af fjórutíu fyrirgjöfum Ítala í gær rötuðu aðeins níu þeirra á samherja.

jafntefli myndi stilla upp úrslitaleik fyrir Ítali gegn Belgum á sama tíma og Ísland myndi mæta hinu ógnarsterka liði Frakka sem vann 2-1 sigur á Belgum í gærkvöld. Karólína Lea fékk færi til að stela sigrinum fyrir Íslands hönd á lokamínútunum en skot hennar fór fram hjá.

Jafntefli var því niðurstaðan í gær og eru Stelpurnar okkar með örlögin í eigin höndum. Sigur kemur þeim áfram í átta liða úrslitin en tap myndi líklega gera út um vonir Íslands. ■

Sigur gegn Frökkum dugir Stelpunum okkar

helgifannar@frettabladid.is

EM 2022 Ísland á enn möguleika á að komast áfram í 8 liða úrslit Evrópumótsins eftir jafnteflið gegn Ítölum í gær. Til þess þurfa hlutirnir þó að falla með liðinu. Frakkar eru á toppi riðilsins með sex stig og Ísland í öðru sæti með tvö. Belgía og Ítalía eru svo með eitt stig hvort í þriðja og fjórða sæti.

Með sigri gegn ógnarsterku liði Frakka í lokaumferð riðlakeppninnar á mánudag tryggir íslenska liðið sér sæti í 8 liða úrslitum, óháð úrslitunum í leik Belga og Ítala. Tapi íslenska liðið eða ef það gerir jafntefli, þarf það að treysta á hagstæð úrslit í þeim leik. Tap gegn Frökkum myndi þýða að eini möguleiki Íslands til að komast

áfram yrði ef Belgar og Ítalir gera jafntefli.

Verði það niðurstaðan ljúka Íslendingar, Belgar og Ítalir allir

keppni í riðlinum með tvö stig. Þá tæki markatalan á milli þessara þriggja þjóða gildi, þar sem allar innbyrðisviðureignir eru jafnar.

Þorsteinn kallar skipanir inn á völlinn þegar Berglind Björg kemur af velli í gær.

FRÉTTABLAÐIÐ/
ERNIR

Það er, markatalan í leik þessara liða gegn Frökkum myndi engu máli skipta, aðeins markatalan gegn hvoru öðru. Verði ekki hægt að útkljá hvaða lið fylgir Frökkum í 8 liða úrslit með markatölu á milli þessara þjóða mun markatala alls riðilsins í heild gilda. Þá gæti skipt miklu máli að tapa ekki of stórt fyrir Frökkum í lokaleiknum á mánudag. Á meðan Belgar, Íslendingar og Ítalir keppast um að komast áfram í 8 liða úrslit eru örlög Frakka ráðin. Það er ljóst að Frakkar fara í 8 liða úrslit sem efsta lið riðilsins, óháð úrslitunum gegn Íslandi eða í leik Belga og Ítala í lokaumferðinni.

Fari Ísland í 8 liða úrslit er líklegt að andstæðingurinn þar yrði Holland eða Svíþjóð, ef tekið er mark á stöðunni í C-riðli sem stendur. ■

HAFÐU AKU MEÐ Í VALINU

AKU skórnir
eru framleiddir
á Ítalíu úr 100%
evrópskum íhlutum
og efnum

Superalp GTX

42.990 kr.

Aukin mýkt við ökkla

Gore-Tex filma,
100% vatnsvörn

2mm gúmmiborði
(grjótvörn) sem hentar
vel í íslensku hraunlendi

Dempun

IMS: Kerfi sem gefur
aukna mýkt niður í sólann

AKU Exoskeleton,
innan- og utanfótarstuðningur

Náttúruvænt hágæða
leður, LWG vottað

Reimalæsing, sitthvor
stillingin fyrir rist og ökkla

Rúllukefli sem heldur
jafnri spennu á reimum

2,6mm eka ítalskt
Nubuck leður

Custom fit innlegg

Vibram sóli

Stingum af...

AKU Alterra GTX ♂
Gönguskór með góðan stuðning
35.990 kr.

AKU Alterra GTX ♀
Gönguskór með góðan stuðning
35.990 kr.

AKU Tribute II GTX ♂♀
Léttir og liprir gönguskór
28.990 kr.

GG SPORT

Í vefverslun okkar á ggsport.is má finna meira úrval af góðum skóm og öllu sem þarf í ævintýrið þitt!

 @ggsport.is @gg_sport

Smiðjuvegur 8, græn gata • 200 Kópavogi • Sími: 571-1020 • ggsport.is
Opnunartími: Virkir dagar 10:30-18, laugardagur 11-15

Tímamót

- 1099** Krossfarar hertaka Jerúsalem í fyrstu krossferðinni.
- 1606** Rembrandt fæðist.
- 1799** Rósettusteinninn finnst í egypska hafnarbænum Rosetta. Á honum er sami texti ritaður á þremur tungumálum og varð steinninn lykill að því að hægt var að ráða ritmál sem skráð er með hieróglýfum.
- 1939** Skemmtiferðaskipið Milwaukee kemur til Reykjavíkur. Meðal farþega er **Eva Braun**, unnusta Hitlers, sem tekur upp myndefni í heimsókn sinni til landsins.
- 1970** Mikill bruni í byggingu Strætisvagna Reykjavíkur við Kirkjusand.
- 1983** Leikjatölvan **Nintendo Entertainment System** kemur á markað í Japan.
- 1988** Spennumyndin Die Hard frumsýnd.

1999 Bláa lónið opnar nýtt baðlón.

Sigurður, eða Siggí radió eins og hann er gjarnan kallaður, telur að á safninu séu um 500 tæki.

FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

Útvarpið rauf einangrunina

Útvarpsvirkjar leitast eftir að koma upp safni svo varðveita megi sögu íslenskra útvarpstækja.

arnartomas@frettabladid.is

„Við teljum okkur eiga íslensku röðina. Ég held við séum með um 500 tæki þótt ég hafi ekki talið þau,“ segir Sigurður Harðarson útvarpsvirki, sem heldur ásamt starfsbræðrum sínum utan um safn af gömlum útvarpstækjum. Þar á meðal má finna útvarpstækin sem framleidd voru á Íslandi á fyrri hluta síðustu aldar. „Þessa sögu þarf að varðveita því þarna höfum við söguna af því hvernig Íslendingar eignuðust útvörp og framleiddu. Útvarpstækið rauf einangrun Íslendinga og landinn fékk nýjustu fréttir jafnóðum og eitthvað gerðist.“

Sagnaarfur á Vatnsenda

Lengi vel stóð til að friða langbylgjustöð Ríkisútvarpsins á Vatnsenda og breyta í safn. Það gekk ekki eftir og þegar Kópavogsbær keypti lóðina þar sem stöðin stóð var ákveðið að rífa húsið þar sem það var orðið svo illa farið. Í húsinu var hins vegar búið að safna sögu Íslendinga í útvarpstækjum og þurfti því að koma þeim annað.

„Þá fengum við nokkrir áhugamenn neyðarkall um hvað væri hægt að gera,“ segir Sigurður og bætir við að RÚV hafi því miður hvorki aðstöðu til að geyma né sýna þessa muni. „Svo við tókum okkur saman, nokkrir gamlir útvarpsvirkjar, eins og við köllum okkur. Við erum flestir á svipuðum aldri, svona 70-80 ára og búnir að vera í þessu í einhver 60 ár.“

Þeir stofnuðu í kjölfarið hollvinasamtök um útvarpstækni á Íslandi og tóku við safninu svo hægt væri að varðveita þessa sögu. „Svo hefur þetta spurst út og fólk hefur komið til okkar með tæki,“ segir Sigurður.

Þjóðlegir gripir

Saga útvarps á Íslandi nálgast brátt aldarafmæli sitt en fyrst var útvarpað á Íslandi árið 1926.

„Fyrstu útvarpssendingarnar voru fréttir, veðurfregnir, sögur, tónlist og ýmislegt annað eins og er gert enn í dag, nema hvað að þá var allt beint og tekið upp í útvarpsal. Þetta var auðvitað fyrir sögu segulbandanna,“ segir Sigurður. „Ríkisútvarpið byrjar svo 1930 og þá voru ekki til nema innan við 500 útvarpstæki á landinu og bara þeir efna-meiri sem gátu keypt útvörp. Tækin gátu

Gömlu útvörpin eru mörg hver listasmíð.

Sigurður segir útvarpsvirkjana lítinn hóp af mönnum á svipuðum aldri.

Ég held við séum með um 500 tæki þótt ég hafi ekki talið þau.

kostað allt að 3-5 mánaða laun verka-manns.“

Eftir því sem nálgast stríðsbyrjun var orðið erfitt að fá íhluti til að smíða útvarpstæki, og alls ekki hægt að kaupa í heilu lagi því útflutningur á útvarpstækjum stöðvaðist þegar fór að styttest í stríðið.

„1933 verða svo kaflaskil þegar Ríkisútvarpið sem rak viðtækjavinnustofu lagði í að byrja að smíða útvarpstæki. Þeir búa til séríslenskt afbrigði sem var ódýrt í framleiðslu og dugði í Reykjavík og nágrenni og nefndu það Suðra. Það

tæki var endurhannað og gert næmara fyrir Vestfirðina og Norðurland vestra, og þá var búið til tækið Vestri. Austri var svo útbúinn fyrir Austfirðina,“ segir Sigurður.

Síðasta tækið sem hannað var af Viðtækjasmíðju Ríkisins var Sindri sem smíaður var um og eftir 1945 og þá með íhlutum frá Bandaríkjunum.

Litið til Skógasafns

Í dag vinna Sigurður og útvarpsvirkjararnir í því að koma upp safni þar sem hægt er að sýna og varðveita söguna.

„Við höfum horft til Skógasafns þar sem ég setti sjálfur upp fjarskiptasafn í svona sögulegri röð,“ segir hann. „Skógasafn er stórt og mikið og fjölhæft safn. Þeir eru tilbúnir að taka við þessu en það þarf að stækka sýningarskalann. Við erum að fara í að reyna að fá styrki til þeirrar stækkunar, því tekjur safna hafa ekki verið neinar síðustu tvö ár vegna Covid.“ ■

Elskuleg frænka okkar,
Ingibjörg Bjarnadóttir

frá Blöndudalshólum,
til heimilis að Flúðabakka 2,
Blönduósi,

lést á Heilbrigðisstofnun Norðurlands,
Blönduósi, 12. júlí. Útför hennar fer fram frá
Bólstaðarhlíðarkirkju mánudaginn 25. júlí, klukkan 14.

Systkinabörn.

Ástkær eiginmaður minn, faðir okkar,
tengdafaðir, afi og langafi,
Guðmundur Kristinn Gunnarsson

Austurbyggð 17, Akureyri,

lést 9. júlí.

Útför hans fer fram frá Akureyrarkirkju

miðvikudaginn 20. júlí kl. 13.00.

Blóm og kransar vinsamlegast afþakkaðir en þeim sem vilja minnast hans er bent á Dvalarheimilið Hlíð. Sérstakar þakkar til starfsfólks á Furuhlíð, fyrir hlýja og góða umönnun.

Þórhildur A. Jónasdóttir

Kristín H. Guðmundsdóttir

Elin G. Guðmundsdóttir

Lúdvík E. Guðafsson

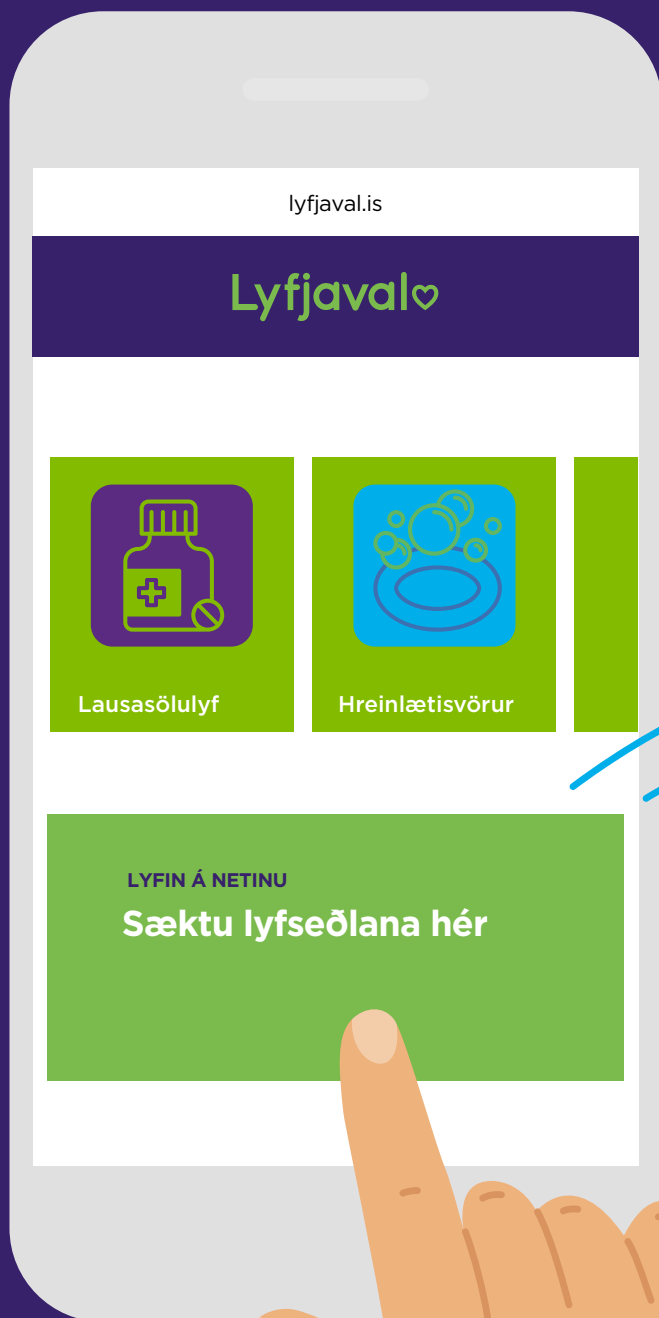
afa- og langafabörn.

Til að birta andláts-, útfarar- eða þakkartilkynningar í Fréttablaðinu þarf að senda tölvupóst á timamot@frettabladid.is eða hringja í síma 550 5055.

EINFALT OG ÞÆGILEGT

Pantaðu lyfin á lyfjaval.is

Veldu að sækja í næsta apótek
eða fáðu sent heim.

Lyfjaval
HEILSA & HAMINGJA

www.lyfjaval.is

Bílaapótek Hæðasmára
Bílaapótek Vesturlandsvegi
Glæsibæ
Urðarhvarfi
Mjódd
Apótek Suðurnesja

Dagskrá

Hringbraut

- 18.30 Fréttavaktin Fréttir dagsins í opinni dagskrá.
- 19.00 Eimskip (e) Eimskip í nú-tímanum er umfjöllunar-efni tveggja þátta þar sem farið er m.a. í siglingu með Brúarfossi. Umsjón: Linda Blöndal og Börkur Gunnarsson.
- 19.30 Hafnir Íslands (e) Heimildapættir um hafnir Íslands og samfélög hafnarbyggða, þættirnir eru frá 2017 og voru í umsjón Lindu Blöndal og Friðþjófs Helgasonar.
- 20.00 Bióbærinn úrval Úrval úr þáttum Bióbæjarins.
- 20.30 Fréttavaktin (e)
- 21.00 Eimskip (e)

RÚV Sjónvarp

- 13.00 Heimaleikfimi
- 13.10 Sumarlandabrot
- 13.15 Útsvar 2012-2013 Álftanes - Reykjavík.
- 14.10 Stíklur Undir hömrum, björgum og hengi.
- 15.00 91 á stöðinni
- 15.25 Hrefna Sætran grillar Lamba- og svínakjöt.
- 15.50 Úti Kirkjufell og Nauthólsvík.
- 16.20 Með okkar augum
- 16.55 Strandir
- 17.30 KrakkaRÚV
- 17.31 Ósagða sagan
- 17.59 Sögur - Stuttmyndir Súru baunirnar.
- 18.10 Sögur - Stuttmyndir Hús-vörðurinn.
- 18.20 Sumarlandabrot
- 18.30 Fréttayfirlit
- 18.35 EM stofan Upphitun fyrir leik
- 18.50 Austurriki - Noregur Bein útsending frá leik á EM kvenna í fótbolta.
- 20.50 EM stofan Uppgjör á leik
- 21.00 Fréttir
- 21.25 Íþróttir
- 21.30 Veður
- 21.40 Ráðherrann
- 22.30 Barnaby ræður gátuna Bresk sakamálamynd byggð á sögu eftir Caroline Graham þar sem Barnaby lögreglu-fulltrúi glimir við morð-gátur í ensku þorpi. Meðal leikenda eru Neil Dudgeon og Nick Hendrix. Myndin er ekki við hæfi barna yngri en 12 ára.
- 00.00 HM í frjálsíþróttum Bein útsending frá HM í frjálsíþróttum í Oregon í Bandaríkjunum.
- 03.00 Dagskrárlok

Sjónvarp Símans

- 12.30 Dr. Phil
- 13.15 The Late Late Show
- 14.00 The Block (46.47)
- 14.00 The Block (4.46)
- 15.00 Bachelor in Paradise
- 16.30 Spin City
- 16.55 The King of Queens
- 17.15 Everybody Loves Raymond
- 17.40 Dr. Phil
- 18.25 The Late Late Show
- 19.10 The Unicorn
- 19.40 Black-ish
- 20.10 The Bachelorette
- 21.40 Gemini Man
- 23.35 Love Island
- 00.20 Love Island
- 01.05 A Simple Favor Stephanie er videóbloggari í smábæ í Connecticut sem fjallar í bloggí sínu um ýmislegt sem við kemur mömmum, uppeldi og heimilishaldi. Þegar einn af íbúum bæjarins, hin fagra en dularfulla Emily, sem Stephanie hafði kynnst nokkrum vikum fyrr, hverfur sporlaust, ákveður hún að rannsaka málið sjálf.
- 03.00 Social Animals Gamanmynd frá 2018. Zoe er barnlaus, einhleyp, fátæk og staðráðin í því að fara ekki í fast samband.
- 04.30 Tónlist

Stöð 2

- 07.55 Heimsókn
- 08.15 The Mentalist
- 08.55 Bold and the Beautiful
- 09.20 Supernanny US
- 10.00 Blokk 925
- 10.25 Hvar er best að búa?
- 11.00 10 Years Younger in 10 Days
- 11.45 Suits
- 12.35 Nágrannar
- 12.50 30 Rock
- 13.10 30 Rock
- 13.30 The Goldbergs
- 13.50 The Great British Bake Off
- 14.50 Bump
- 15.20 First Dates Hotel
- 16.05 The Dog House
- 16.50 Glaumbær
- 17.25 Bold and the Beautiful
- 18.00 Nágrannar
- 18.27 Veður
- 18.30 Fréttir Stöðvar 2
- 18.45 Sportpakkin
- 18.55 Britain's Got Talent
- 20.25 Chick Fight
- 22.00 Breaking News in Yuba County
- 23.30 Chaos Walking
- 01.15 Hot Summer Nights
- 03.00 Sorry for Your Loss
- 03.30 The Mentalist
- 04.10 Suits

Farið yfir fréttir vikunnar á Fréttavaktinni

Fréttavaktinni á Hringbraut hefur heldur betur vaxið ásmegin á síðustu mánuðum, en snarukið áhorf á hana ber þess vitni. Flesta virka daga birtast áhugaverð fréttaviðtöl á vaktinni, ásamt yfirliti helstu fréttadagsins. En takturinn er annar í föstudagsútgáfu Fréttavaktarinnar þegar þjóðkunnir álitsgjafar mæta í myndverð til að ræða helstu tíðindi vikunnar og fólkið á bak við þau. ■

Krossgáta

1	2	3		4	
5				6	7
8			9		
10			11		
		12			
13	14				
15				16	
	17				

- LÁRÉTT
- 1 múlbinda
- 5 taut
- 6 íþróttafélag
- 8 hnýsast
- 10 átt
- 11 gæfa
- 12 vegsemd
- 13 dreggjar
- 15 uppruni
- 17 skopleikrit

- LÓÐRÉTT
- 1 opinbert
- 2 hljóða
- 3 skordýr
- 4 niðurfelling
- 7 rælni
- 9 lasinn
- 12 gælunafn
- 14 grynning
- 16 í röð

LÁRÉTT: 1 kaffi, 5 uml, 6 fh, 8 njófsna, 10 na, 11 lán, 12 sæmd, 13 gróm, 15 tilurð, 17 farsl. LÓÐRÉTT: 1 kunnugt, 2 emja, 3 fló, 4 afnám, 7 handæði, 9 slæmur, 12 sóla, 14 ríf, 16 rs.

Sudoku

3	1		5					
	9				4	8	6	
	4	7		8	3	9		
7				9	6		3	
	3		1		2			
8	5			4	7		2	
		4					8	7
				7	1		5	
1								

	2		3				9	
			6					7
			9	2	4			6
					5	3		
9			4	1	8			
7				9			8	2
		4					7	1
	7						8	
3	1							

Þrautin felst í því að fylla út í reitina þannig að í hverjum 3x3 reit birtist tölurnar 1-9. Í hverri níu reita línu, bæði lárétt og lóðrétt, birtast einnig tölurnar 1-9 og aldrei má tvítaka neina tölu í röðinni.

Pondus

Eftir Frode Øverli

Þetta átti ekki að sigrá mig

Sonja Símonardóttir stefndi á sína fyrstu keppni í hálfum Járnkarli þegar hún veiktist lífshættulega. Eftir fjöllífærafabilun og níu daga í öndunarvél var Sonju sagt að gleyma öllum keppnum, en hálfu ári síðar kom hún öllum á óvart.

Völdu að eignast börn upp á eigin spýtur

Silja, Inga Sif og Kristín hafa allar eignast börn einar síns liðs með tækni- eða glasafrjóvgun. Þær segja klukkuna tifa hjá konum á meðan karlar hafi alla ævina til að leika sér.

Þetta er ekki búið

Óskar Hallgrímsson og Mariika Lobyntseva eru búsett í Kænugarði og hafa fylgst með stríðinu við Rússa frá upphafi. Þau finna til mikillar skyldu og ætla að vera í Úkraínu þar til stríðið klárast.

Hallveig Kristín og Arnar Geir bjóða áhorfendum að búa til sinn eigin heim og skynja umhverfið á eigin forsendum. MYND/HRAFNHILDUR HEIÐA

Þátttökuverk byggt á fagurfræði ævintýraferða

tsh@frettabladid.is

Listahópurinn Kunningjar, sem samanstendur af Hallveigu Kristínu Eiríksdóttur sviðshöfundu og Arnari Geir Gústafssyni, sviðslista- og myndlistarmanni, sýnir þátttökuverkið 2x2 Rýmisskynjun: Ævintýraferðir, á Reyðarfirði um helgina.

Í verkinu leika þau sér með fagurfræði og lögmál ævintýraferða fyrir túrista í bland við þá næmni sem felst í því að staldra við og veita nærumhverfi sínu athygli. Verkið kannar form leiðsagðra kynnisferða líkt og fjórhjólaferða, jöklaferða og kajakferða, þar sem áhorfendur sitja litinn fyrirlestur um þætti rýmisskynjunar, klæða sig í galla, og fylgja síðan leiddri rýmisskynjun með fókuspunktum, hugleiðingum og sjálfstæðum verkefnum.

Að sögn Arnars völdu þau Reyðarfjörð sem sýningarstað meðal annars vegna þess að hann á ættir að rekja þangað:

„Amma Klara og afi Vignir áttu heima á Reyðarfirði meginþorra ævi sinnar og pabbi er þar uppallinn. Ég var oft á Reyðarfirði á sumrin sem barn, þar sem ég lék mér við frændfólk mitt á ótrúlegustu stöðum, eða kannski ekki ótrúlegum fyrir fólk sem tók þessum stöðum sem sjálf-sögðum hlut, þetta voru nú bara húsakantar, bakgarðar, gangstéttir, skurðir, móar og lækir. En fyrir okkur voru þessir staðir uppspretta óendanlegra möguleika, okkar eigin bráðabirgðaævintýraheims,“ segir hann.

Hallveig og Arnar eru bæði stofnmeðlimir sviðslistahópsins CGFC

”

Við viljum einmitt bjóða fólki að veita óhefðbundnum stöðum meiri athygli en er vanalega gert.

Hallveig Kristín Eiríksdóttir

sem hefur lagt áherslu á framúr-stefnulega listsköpun, gjarnan í óhefðbundnum sýningarrýmum, allt frá stofnun 2015.

„Við viljum einmitt bjóða fólki að veita óhefðbundnum stöðum meiri athygli en er vanalega gert. Bjóða því upp á að búa til sinn eigin heim, að skynja umhverfið á eigin forsendum,“ segir Hallveig.

„Það er líka spennandi að sjá hvernig ævintýra- eða fantasíuheimur manns lítur út þegar maður er ekki barn lengur. Kannski leynist þar eitthvað nýtt og jafnvel enn skemmtilegra, eða kannski finnur maður út úr einhverju sem maður var búinn að reyna að komast að mjög lengi? Eða jafnvel vissi ekki að maður ætti eftir að komast að?“

Fjórar sýningar verða á föstudag og laugardag í tengslum við listahátíðina Innsevi á Reyðarfirði. Verkið verður einnig sýnt á Hamraborg Festival 27. ágúst. Nánari upplýsingar má finna á Facebook-síðu Innsævis. ■

Ein stærsta samsýning sem haldin hefur verið á Íslandi

Nr. 4 Umhverfing er samsýning 125 listamanna sem fer fram á Vestfjörðum, Ströndum og í Dölum á sumari. Akademía skynjunarinnar stendur að verkefninu, sem er það fjórða sinnar tegundar.

tsh@frettabladid.is

Akademía skynjunarinnar setur upp Nr. 4 Umhverfing, umfangsmikla samsýningu á Vesturlandi, í sumari. Verkið 125 listamanna verða sýnd viðs vegar um Dali, Strandir, Vestfirði og alla leið upp í Jökulfirði. Um er að ræða fjórðu útgáfu Umhverfingar, en sambærilegar sýningar hafa áður verið haldnar á Sauðárkróki, Egilsstöðum og á Snæfellsnesi. Að Akademíu skynjunarinnar standa Anna Eyjólf, Ragnhildur Stefánsdóttir og Þórdís Alda Sigurðardóttir.

„Sýningin gengur út á það að sýna í landshlutum þar sem ekki er mikið af myndlistarsýningum og finna myndlistarmenn sem eiga einhverja tengingu við svæðið og eru jafnvel ættaðir þaðan. Það er svo skemmtilegt að við höfum fundið mjög mikið af fólki sem á rætur á þessum landsvæðum en svo líka bara fólk sem býr þarna og hefur búið þarna,“ segir Þórdís.

Meginmarkmið Umhverfingar eru annars vegar að færa samtíma-myndlist nær almenningi með því að setja upp listaverk í óhefðbundnum sýningarrýmum eða í tengslum við aðra menningarstarfsemi og hins vegar að stofna til samstarfs milli listamanna sem eru með ættartengsl til viðkomandi landshluta en búa annars staðar og listamanna sem búa á sýningarsvæðinu, sem og stuðla að samstarfi við heimafólk.

Rík fjölskyldutengsl

Að sögn Þórdísar fékk Akademía skynjunarinnar gríðarlegan fjölda umsókna og að lokum voru valdir 125 listamenn á ólíkum aldri og með mismunandi reynslu. Á meðal þeirra eru allt frá þekktustu listamönnum þjóðarinnar til listamanna sem eru að stíga sín fyrstu skref á ferlinum.

„Listamennirnir eru á öllum mögulegum aldri og það eru svona grúppur í þessu sem eru með mjög sterk fjölskyldutengsl,“ segir Þórdís.

Sem dæmi um hversu rík fjölskyldutengslin eru sýnir Ólöf Nordal með sonum sínum, Bergi og Hjalta Nordal, á Hrafnseyri í Arnarfirði. Inga Sigríður Ragnarsdóttir, dóttir Ragnars Kjartanssonar myndhöggvara, sýnir með dóttur sinni Katrínu Agnesi Klar og frænda þeirra Ragnari Kjartanssoni myndlistarmanni, í Grunnarvík á Jökulfjörðum og fleiri listamönnum þeim tengdum, en til að sjá verk þeirra þurfa áhorfendur að ferðast með báti. Þá sýnir Magnús Pálsson gjörningalistamaður úti-verk í landi Mjóabóls í Haukadal en þrír synir Magnúsar taka einnig þátt: Tumi Magnússon, Pétur Magnússon, Kolbeinn Magnússon og dótturdóttir Magnúsar, Þórunn Dis Halldórsdóttir.

Alls konar sýningarrými

Sýningarstaðir Umhverfingar eru ívið fjölbreyttir en um er að ræða bæði hefðbundin sýningarrými á borð við söfn, óhefðbundin sýningarrými á borð við verslunarrými, hótél, veitingastaði og svo staði í náttúrunni.

„Það eru mjög margir sem sýna í Edinborgarhúsinu á Ísafirði, svo sýnum við í Listasafni Ísa-

Að Akademíu skynjunarinnar standa þær Ragnhildur Stefánsdóttir, Þórdís Alda Sigurðardóttir og Anna Eyjólf. MYNDUR/ADSENDAR

Á Umhverfingu eru verk 125 listamanna sýnd víða um Dali, Strandir og Vestfirði en sýningarsvæðið teygir sig yfir 950 kílómetra leið.

Verkið í fjarlægð eftir Áslaugu Thorlacius er staðsett á Norður-eyrinni í Súgandafirði.

fjarðar og þar eru meðal annars tvö verk eftir Georg Guðna Hauksson. Við erum líka með verk eftir hann í Bolungarvík, þaðan sem hann var ættaður. Þar erum við með málverk sem hafa aldrei verið sýnd áður og eru eitthvað af því síðasta sem hann málaði áður en hann lést,“ segir Þórdís.

Ljóst er að umfang sýningarinnar er mikið en til að auðvelda áhorfendum ferðalagið hafa skipuleggjendur útbúið sérstakt kort af svæðinu sem nálgast má í gegnum QR-kóða á vefsíðu Akademíu skynjunarinnar, academyofthesenses.is.

„Við erum með leiðarkort á Google Maps þar sem allir sýnendur eru með sitt númer. Við höfum það þannig að það er eins og ferðin byrji í félagsheimilinu Árbliki í Dölum, þar eru kynningarspjöld

yfir alla sýnendur þar sem sagt er frá tengslum þeirra við þessi landsvæði,“ segir Þórdís og bætir því við að einnig sé hægt að nálgast þessar upplýsingar með því að opna áður-nefndan QR-kóða.

Ferðalag sumarsins

Er þetta stærsta samsýning sem hefur verið haldin á Íslandi?

„Ég þori næstum að fullyrða það en maður veit aldrei hvað hefur verið gert. Þetta eru 125 myndlistarmenn og sýnt er bæði úti og inni á mjög víðáttumiklu svæði. Þetta er um vikuférfé ef maður ætlar að skoða öll verkin vel. Þetta er eiginlega bara ferðalag sumarsins að fara vestur og skoða,“ segir Þórdís, en ef keyrt er um allt sýningarsvæðið telur ferðalagið rúma 950 kílómetra.

Bækur hafa verið gefnar út samhliða fyrri útgáfum Umhverfingar og er stefnt að því að gefa út bók um núverandi sýningu í byrjun ágúst. Í bókinni Nr. 4 Umhverfing 2022 skrifar Helgi Þorgils Friðjónsson myndlistarmaður um Dalabyggð, Jón Jónsson þjóðfræðingur um Strandir og Elísabet Gunnarsdóttir safnstjóri Listasafns ASÍ um Vestfirði.

Verkefnið er styrkt af Uppbyggingarsjóði Vesturlands, Uppbyggingarsjóði Vestfjarða, Myndlistarsjóði, Dungalsjóði og heimafólki í þeim sveitarfélögum sem sýnt er í. Nr. 4 Umhverfing stendur yfir til 27. ágúst. ■

AFMÆLISTILBOÐ

Frá Þýskalandi
LANDMANN
Your World of BBQ

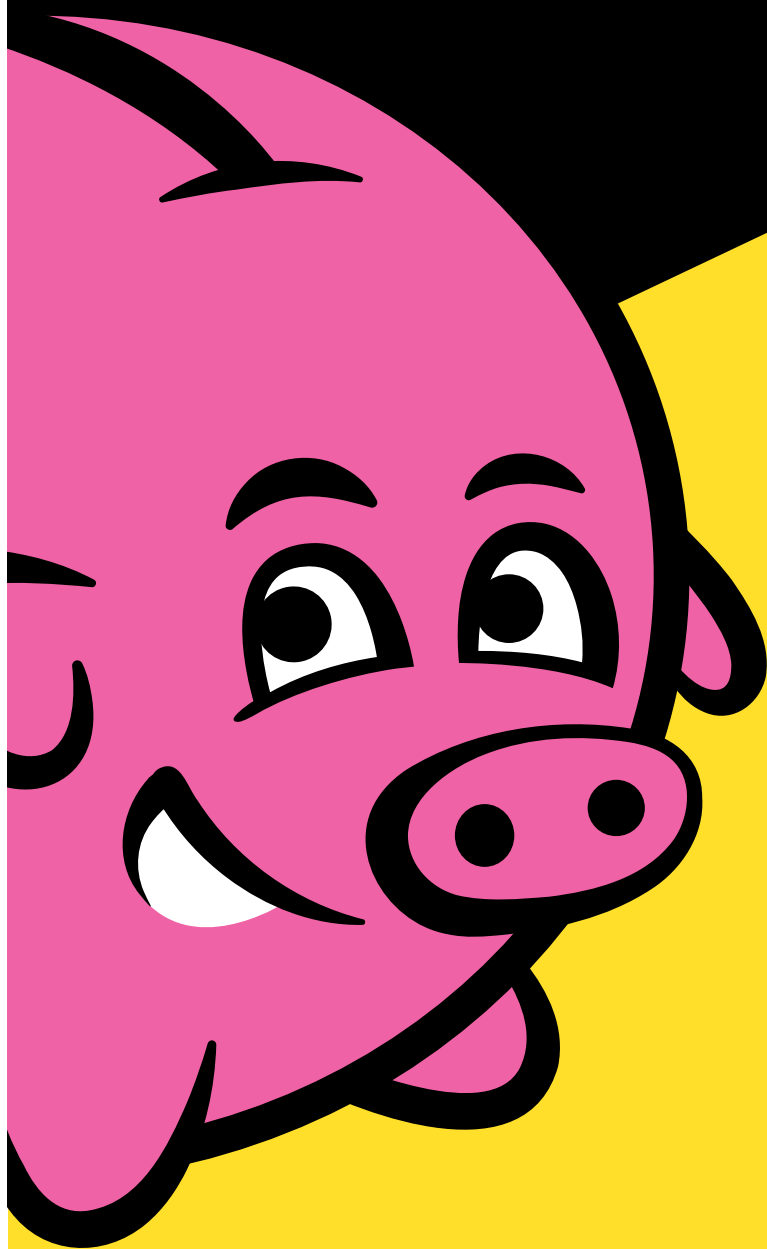
Grillbúðin

Smiðjuvegi 2, Kópavogi
Sími 554 0400
www.grillbudin.is

Újje!

98

kr./stk.

BÓNUS

Verð gildir til og með 17. júlí eða meðan birgðir endast. Birt með fyrirvara um prentvillur.

Go on vítamínbar

50 g

Tvær tegundir

Euro Shopper orkudrykkur

500 ml

Fanta lemon

330 ml

Tilbúinn,
aðeins að
hita

598

kr./pk.

Bónus grjónagrautur
1 kg
Verð áður 698 kr.

298

kr./pk.

Iceman ísmolar
2 kg

998

kr./pk.

Toppur
500 ml
Hreinn og sítrónu

12 stk.

459

kr./pk.

Boson sjálfspróf

398

kr./pk.

Roncadin
ítalskar pizzur
350-380 g

Tilbúnað
beint í
ofninn

498

kr./pk.

Chicago frosnar brauðstangir
6 stk.

398

kr./pk.

100 kr.
lækkun

Bónus kringlur
Nýbakaðar
4 stk.

298

kr./pk.

Lárperur
2 pk

798

kr./pk.

Fersk bláber
500 g
Portúgal

698

kr./pk.

Fersk kirsuber
500 g
Serbía

698

kr./pk.

Fersk jarðarber
500 g
Holland

259

kr./pk.

Nýjar gulrætur
500 g
Holland

Ný uppskera

259

kr./kg

Nýjar permier kartölfur
Danmörk

Fólk er misviðkvæmt fyrir gríni.
FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

Gervigreindin gerir grín að þér

ninarichter@frettabladid.is

Hefur þig dreymt um að eiga vondan vin? Íslenskir tónlistarunnendur hafa skemmt sér síðustu daga yfir svokölluðum gervigreindarleik á vegum vefmiðilsins The Pudding. Leikurinn kom út í október í fyrra en hefur rekið á fjörur íslenska Twitter á síðustu dögum og komið af stað lítilli bylgu í fámenninu.

Leikurinn er eins konar satíra þar sem hæðst er að Spotify-saman-tektinni sem notendur tónlistarveitunnar deila gjarnan í lok árs. Notandi veitir The Pudding aðgang að Spotify-reikningnum sínum, sem síðan er notaður sem grunnur í sér-sniðnar háðsglósur.

”

Ég sé að þú hlustar rosalega mikið á Sufjan Stevens, er ekki allt í lagi með þig?

Gervigreindin

Í stað hins uppbyggilega og jákvæða tóns sem einkennir Spotify-samantektina spyr leikurinn spurninga á borð við: „Ég sé að þú hlustar rosalega mikið á Sufjan Stevens, er ekki allt í lagi með þig?“ Og: „Ég sé að þú hlustar svolítið mikið á Alvan. Ertu að gera það í alvöru eða kaldhæðni?“ Og notandi þarf þá að svara fyrir sig.

Þá fær notandinn háðsglósur í anda þess ritstíls sem notast er við í leiðandi tónlistartímritum. Notandinn fær að heyra að tónlistarsmekkurinn sé: „Slæmur eins og kúl brúðkaupshljómsveit“, „slæmur á hátt sem fær mann til að halda að þú vitir hvernig Khalid litur út“, „slæmur á hátt sem fær mann til að halda að diskóið sé snúið aftur.“

Fyrir tónlistarunnendur sem eiga ófýndna vini, eða ofurkurteisa vini sem skortir allan brodd í samskiptum, kemur þessi gervigreind eins og svolítið dónalegur en drepfyndinn engill af himnum ofan. Engilinn má nálgast á pudding.cool. ■

Gekkst að lokum við poppástinni

Júlía Margrét Einarsdóttir rithöfundur skiptir um gír í kvöld þegar hún þeytir skífum í 12 tónum á Skóla-vörðustíg. Júlía er mikil tónlistaráhugakona en það tók hana tíma að gangast við tónlistarsmekknum, sem hún segir að þyki „ekki töff“.

ninarichter@frettabladid.is

Júlía Margrét er að jafna sig eftir þrefalt axlarbrot fyrr á árinu. Hún skellti sér til Lissabon í Portúgal hluta úr sumri þar sem hún naut lífsins í almenningsgörðum og bruddi verkjalyf, en segist blessunarlega hafa komist einu sinni í karóki. Í kvöld geta unnendur tónlistar tíunda áratugarins fengið sér snúning undir poppuðu plötusnældusetti Júlíu Margrétar og DJ Ninju.

„Ég hef alltaf verið tónlistargrúskari en ekki á svona kúl hátt. Þegar kemur ný plata með Drake eða Ciara þá ligg ég í þeim,“ segir hún. Júlía útskýrir að hún hlusti mikið á RnB-tónlist frá tíunda áratugnum. „En ekkert svona töff,“ segir hún. „Þegar Spotify-listinn yfir árið kemur er ég ekkert endilega að blasta mínum,“ segir hún.

Aðspurð hver stýri því hvað sé flottur tónlistarsmekkur svarar Júlía: „Það er góð spurning og ég held að ég sé að ýkja þegar ég segist skammast mín hræðilega.“

Britney með mömmu í Berlín

„Það var svona móment, þegar ég flutti til Þýskalands tólf ára gömul. Ég var nýkomin þarna út og keypti plötuna sem ég þráði. Oops I did it again með Britney Spears, en hún droppaði árið 2000.“

Júlía var þá nýflutt til Berlínar með foreldrum sínum, Hildi Baldursdóttur bókasafnsfræðingi og Einari Kárasyni rithöfundi. „Mamma vorkenndi mér, en ég var flutt fjarri öllum vinum mínum. Mamma splæsti því á mig og fór með mér á Britney Spears tónleika í Berlín – og það var geðveikt. Ég keypti mér plötur með Christinu Augilera, Vengaboys og Aqua. Þetta var það sem ég var aðallega í,“ segir Júlía.

Skammaðist sín fyrir Britney

Hún segist hafa farið að spegla og skilgreina sjálfa sig. Hún hafi skammast sín svo mikið að hún hafi farið með allar plöturnar í skólann og gefið bekkjarsystur sinni. „Ég sagði: Vá, mér finnst þetta ömurlegt. Og byrjaði að hlusta á Björk, sem ég gerði líka lengi eftir þetta. Mér fannst allt í lagi að hlusta á No Doubt, og var

Júlía Margrét þeytir skífum í 12 tónum í kvöld.

MYND/ADSEND

”

Maður sér fólkið sem er rosalega mikið í mun að allir viti hvað það er að hlusta á, en það er kannski ennþá að ganga í gegnum eitthvert sjálfskilgreiningartímabil, sem er bara frábært. En ég er ekki þar.

Júlía Margrét Einarsdóttir

rosa mikið að hugsa um hvað var í lagi.“

Þá hafi bresk rokkbönd eins og Travis og Coldplay verið í tísku. „Ég man að við fórum á Coldplay-tónleika og vinkona mín sagði: Júlía fór á Britney Spears tónleika! Og ég var eitthvað: Hættu þessu, hættu að segja þetta um mig!“

Júlía endurheimti þó öryggið þegar hún byrjaði í framhaldsskóla. „Þegar ég var 17 ára og að byrja í MR fór ég í Skífuna og keypti aftur Oops I did it again. Þá fannst mér mjög mikilvægt að allir vissu hvað mér fannst og að mér þætti Britney Spears frábær tónlistarkona.“

Ákveðnu þroskastigi náð

Júlía segist telja að ákveðnu þroskastigi sé náð þegar fólk gengst við tónlistarsmekknum sínum. „Það er mikilvægt. Maður sér fólkið sem er rosalega mikið í mun að allir viti hvað það er að hlusta á, en það er kannski ennþá að ganga í gegnum eitthvert sjálfskilgreiningartímabil, sem er bara frábært. En ég er ekki þar.“

Hún tekur dæmi um manneskju sem er samkvæmt þeirri hugmynd með „fullkominn tónlistarsmekk“. Það sé manneskja sem hlustar á tónlist sem enginn annar sé búinn að uppgötva, en um leið og tónlistin verður vinsæl geti hún ekki hlustað á það lengur. „Af því að hún er svo: over it.“

En hvað er fullkominn tónlistarsmekkur?

„Það snýst um að vera skrefinu á

undan og þá sýnirðu að þú ert týpan sem hlustar ekki bara á hittarana heldur kaupirðu plötuna og hlustar á hana í gegn. Þú hlustar á tónlist sem enginn annar veit af.“

Júlía segist hlusta á tónlist frá morgni til kvölds. „Ég hlusta á tónlist allan daginn, á leiðinni úr vinnunni, í vinnunni og svo þegar ég kem heim set ég Spotify í gang. Ekki að þælingin sé djúp, ég er ekki alvöru grúskari sem fer og finnur rykfallnar plötur og bilast á einhverjum ógeðslega flottum markaði í Prag. Heldur er ég bara að fara yfir New Release Monday á Spotify.“

Gaman að ríma „atmóíð“

Aðspurð um aðdraganda þess að fara að spila tónlist fyrir fólk, svarar Júlía: „Mér finnst ógeðslega gaman að fá að spila með vinum mínum og í partíum byrja ég oft að reyna að stjórna því hvað er verið að hlusta á. Eða þegar ég er að keyra með kærastanum úti á landi þá reyni ég að spila inn á hann og inn á stemninguna og hugsa já, hann er að fíla þetta. Mér finnst ógeðslega gaman að reyna að ríma atmóíð.“

Hvað frekari plötusnælduævin-týri varðar segist Júlía Margrét hafa vettvanginn í fyrsta sinn og framtíðin sé óráðin. „Eftir þetta sögulega kvöld í kvöld er aldrei að vita. Einar Sonic, sem á og rekur þetta, er ótrúlega opinn fyrir næntis-skinkukvöldi og hvatti okkur áfram. Hann setti þetta af stað og virðist hafa mikla trú á því að við séum að fara að æra allt í kvöld.“ ■

Alþýðuhetjum fagnað í Edinborgarhúsinu á Ísafirði

ninarichter@frettabladid.is

Spessi ljósmyndari fagnar uppsetningu á verkinu Alþýðuhetjur í Bryggjusal Edinborgarhússins á Ísafirði á laugardag klukkan 17.00. Um er að ræða endurgerð á hundrað ára gamalli ljósmynd sem tekin var í Neðstakaupstað á Ísafirði. Á myndinni sjást níu fiskverkakonur stilla sér upp fyrir myndatöku ásamt verkstjóra sínum.

Alþýðuhetjur er hluti af fjórða legg í sýningarröðinni Umhverfingu. Umhverfingu er ætlað að efla myndlist í öllum landshlutum og fjórði kaflinn teygir sig yfir Dali, Vestfirði og Strandir sumarið 2022.

Opnunin er öllum opin og léttar veitingar í boði. ■

Fiskverkakonur og verkstjóri á Ísafirði fyrir 100 árum.

MYND/ADSEND

Ljósmyndin eftir Spessa sem hangir í Edinborgarhúsinu.

MYND/SPESSA

Aðeins í dag!

25 kr.

afsláttur fyrir lykil- og korthafa á öllum ÓB-*
og Olisstöðvum í dag, föstudaginn 15. júlí

4x

Saga Club félagar fá fjórfalda
Vildarpunkta Icelandair í dag,
föstudaginn 15. júlí

ób

*Afslátturinn gildir ekki á ÓB-stöðvunum við Arnarsmára, Bæjarlind, Fjarðarkaup, Hamraborg og Hlíðarbraut á Akureyri. Þar gildir alltaf lægsta verð ÓB.

olis

3 ÁRA

Við fögnum 3 ára
afmæli núna í júlí!

Á síðustu 3 árum
höfum við tekið á mót

360.000

gestum, sem er
næstum því allt Ísland!

/rifrestaurant
 /rifrestaurant

2.HÆÐ - FJÖRÐUR VERSLUNARMIDSTÖÐ | rif.is

Ungir sem gamlir koma saman í harmóníkuleiknum sem á sér ríkulega hefð á Íslandi.

MYND/JULIETTE ROWLAND

Harmóníkuleikur hljómar í aldanna rás á Árbæjarsafni

Harmóníkuhátíð Reykjavíkur fer fram sunnudaginn 17. júlí næstkomandi á Árbæjarsafni. Á hátíðinni, sem haldin er í minningu stofnanda hennar Karls Jónatanssonar, koma fram margir af bestu harmóníkuleikurum landsins. Frítt er inn á hátíðina sem hefst klukkan 13.00.

ragnarjon@frettabladid.is

Ingi Karlsson, einn af skipuleggjendum hátíðarinnar, telur að harmóníkan eigi fullt erindi við samtímann en mögulega hafi hún þó verið vinsælli hér á árum áður.

„Harmóníkan var náttúrulega rafmagnsgítar 19. aldarinnar. Harmóníkuleikarar voru rokkstjörnur 19. aldar alveg fram á 20. öld. Þetta var hljóðfærið sem var notað þegar átti að halda ball,“ segir hann og bætir við: „Það var nóg að hafa eina eða tvær nikkur og þá var bara komið ball.“

Guðrún Guðjónsdóttir harmóníkuleikari segir að hljóðfærið eigi enn sæti í hugum fólks og að nikkar sé gleðigjafi. „Það var til dæmis mjög fjölmennt á harmóníkuhátíðinni í Stykkishólmi og það er yfirleitt mjög fjölmennt í Árbænum,“ segir Guðrún, sem sjálf kemur fram á hátíðinni.

Sjálfbyrjaði Guðrún ekki að spila á harmóníku fyrr en hún varð 55 ára gömul en í dag stjórnar hún Vitatorgs-bandinu sem leikur í félagsmiðstöðinni Vitatorgi í hverri viku.

Spurð um það hvort hún telji að önnur kynslóð sé tilbúin að taka við segir hún að svo sé, en að harmóníkan hafi tekið breytingum. „Ég held að unga fólkið verði ekki í þessari sömu tónlist sem við erum í. Ég held að bæði dansmenningin hafi breyst og þar af leiðandi þetta líka,“ segir Guðrún og bætir við: „Hún gegnir öðru hlutverki en það er hægt að spila alls konar tónlist á harmóníku og það er það sem nýja kynslóðin er að gera.“

Harmóníkan höfðar þó enn til yngri kynslóða, eins og Guðrún segir. Flemming Viðar Valmundsson er um þessar mundir í framhaldsnámi í harmóníkuleik í Konunglega tónlistarháskólanum í Kaupmannahöfn. „Ég byrja í námi af sjálfs kviknandi áhuga þegar ég

Það þykir til síðs að stíga létt dansspor þegar harmóníkan tekur að hljóma.

MYND/JULIETTE ROWLAND

Guðrún Guðjónsdóttir byrjaði að læra á harmóníku 55 ára gömul en hún stjórnar Vitatorgsbandinu í dag.

er um það bil 8 ára gamall. Svo er ég í harmóníkunámi í tíu ár í tónlistarskólanum í Grafarvogi,“ segir Flemming, en hann hóf framhaldsnám erlendis árið 2017.

Flemming segir að sú tónlist sem hann fæst við í dag sé nokkuð frábrugðin eldri danslagamúsík sem hljómaði á Íslandi á árum áður. „Nú er farið að brúka hljóðfærið sem nýlistartæki,“ segir hann.

Flemming segist þó bera mikla virðingu fyrir þeirri sögu sem harmóníkan stendur fyrir.

„Maður er vel upp alinn og skilur

Flemming Viðar Valmundsson er í framhaldsnámi í harmóníkuleik við Konunglega tónlistarháskólann í Kaupmannahöfn.

þann kúltúr sem maður kemur úr,“ segir Flemming. „En ég er að taka aukaskref aðeins frá því til að kynna mér betur hljóðheim þessa hljóðfæris.“

Hann segir að harmóníkan eigi fullt erindi við samtímann en hugmyndir manna um hana séu farnar að breytast. „Þetta er enn mjög vanmetinn gripur. Hin ungu tónskáld í Norður-Evrópu í dag eru farin að kveikja á þessu og farin að skilja hvað þetta hljóðfæri getur. Fólki er þannig farið að sjá þetta í nýju ljósi,“ segir Flemming og tekur einnig fram:

„Margir hafa haft fordóma fyrir hljóðfærinu, að þetta sé skrapatól. En þegar þetta er vel með farið og vel höndlað þá er þetta gæðagripur sem hægt er að gera ansi margt við.“ ■

AUGLÝSINGAÐEILDIR – AUGLÝSINGASTJÓRI: Guðmundur Örn Jóhannsson guðmundur@torg.is, ALMENNAR AUGLÝSINGAR: SÍMI 550 5050: Andrés Bertelsen andres@frettabladid.is, Auður Hünfjörð audur@frettabladid.is, Reynir Ellis Þorvaldsson reynir@frettabladid.is, Örn Geirsson orn@frettabladid.is FÓLK/ SÉRBLÖÐ SÍMI 550 5078: Arnar Magnússon arnarm@frettabladid.is, Jóhann Waage johannwaage@frettabladid.is, Jón Ivar Vilhelmsson jonivar@frettabladid.is, Ruth Bergsdóttir ruth@frettabladid.is FÓLK OG SÉRBLÖÐ EFNI: Elin Albertsdóttir elin@frettabladid.is RADAUGLÝSINGAR/FASTEIGNIR SÍMI 550 5056: Hrannar Helgason hrrannar@frettabladid.is, TÍMAMÓTA- OG ÞJÓNUSTAUGLÝSINGAR SÍMI 550-5055: Arna Rut Kristinsdóttir arnarut@frettabladid.is

HÚSASMIÐJAN

FYRIR ÞIG

ÚTSALA

Köttum niður verðið

Pallaefni

Fúavarin fura, mest selda pallaefnið okkar

25%

afsláttur

Skoðaðu RISA
útsölublaðið
á husa.is

Við skilum lækkunum á timbri áfram til viðskiptavina
Í kjölfar verðlækkana á ákveðnum viðartegundum á erlendum mörkuðum
lækkuðum við verð á timbri um allt að 16% í júlí. Pallaefni (fúavarin fura)
hefur nú þegar lækkað um 7% og nú bjóðum við 25% afslátt af pallaefni að
auki á útsölu Húsasmiðjunnar.

Bakþankar

Svanborgar Sigmarsdóttir

Í sól og sumaryl

Íslenska sumarið er dásamlegast í heimi og gerir vetrardvölina svo sannarlega þess virði. Þegar sumarið birtist ekki eru vonbrigðin í samræmi við væntingarnar. Það er ekki nándar eins gaman að leggjast í fallega laut og hlusta á regnið og það er að hlusta á lækjarnið, fugla-söng og stöku flugu.

Í kulda og súldinni verður stór hluti Íslendinga heldur óþreyju-fullur eftir sólinni og almennilegu sumri. Margir hafa jafnvel gefist upp á biðinni og pantað á síðustu stundu ferðir til sólarlanda, þar sem draumurinn um letilíf á ströndinni í sól og hlýindum ræður för. Við sjáum fyrir okkur sólþekki, öldugjálfur og svalandi drykki.

Líkur eru á að þau sem eru að fljúga út fái heldur meira en keypt var í pakkaferðinni. Önnur hitabylgja ársins gengur nú yfir Portúgal, Spán, Frakkland og Bretland. Og ágústhitinn er ekki byrjaður. Viðvaranir eru um að hitinn núna fari jafnvel yfir 40 gráður. Varúðarástand er um næstum allt Portúgal vegna hættu á skógareldum. Bretar búa sig undir að núverandi hitamet upp á 38,7 gráður falli í næstu viku. Gera þurfti sérstakar ráðstafanir í gær fyrir þjóðhátíðardaginn í Frakklandi og hætta við flugeldasýningar vegna hita og hættu á gróðureldum.

Í stað þess að leita uppi sól munu sumarþyrstir Íslendingar í þessum löndum vonandi fara varlega. Gæta sín á sólsting, leita uppi skugga og drekka nóg vatn. Einhver í þessum löndum, viðkvæm fyrir hitanum, munu láta lífið. Tvær hitabylgjur á sama árinu eru ekki eðlilegt ástand. Hitamet sem falla hvert ár eru ekki eðlilegt ástand. Flóðin og fellibyljirnir verða enn hættulegri. En samt er þrætt fyrir hnattræna hlýnun og að bregðast þurfi við loftslagsvanda. Af því að það er rigning og kalt í Reykjavík. ■

HRAUNHAMAR

FASTEIGNASALA

BÆJARHRAUN 10 - HAFNARFIRÐI

SÍMI: 520-7500 - FASTEIGNASALA SÍÐAN 1983

NÝBYGGINGAR

Í HAFNARFIRÐI

FJÖLDI EIGNA AÐ KOMA Í SÖLU

Í SKARDSHLÍÐ OG HAMRANESI

SUMARÚTSALA BETRA BAKS

ALLT AÐ 60% AFSLÁTTUR - EKKI MISSA AF ÞESSU

40%
AF DIMMA
RÚMFÖTUM

20%
AF SÆNGUM
OG KODDUM

60%
AFSLÁTTUR

EXCLUSIVE TOPPER
Gæsadúnn.
90 x 200 cm. Verð: 30.900 kr. Nú 12.360 kr.
160 x 200 cm. Verð: 56.900 kr. Nú 22.760 kr.
180 x 200 cm. Verð: 60.900 kr. Nú 24.360 kr.

20%
AF STILLAN-
LEGUM RÚMUM

30%
AFSLÁTTUR

HORSENS
Hægindastóll, rafdrifinn.
Svart leður. Verð: 269.900 kr.
Nú 188.930 kr.

10-40%
AF HEILSUINNISKÓM

Verð og vörupplýsingar í auglýsingunni eru birtar með fyrirvara um prentvillur.